

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1552/2005, 7. september 2005, ettevõtetes korraldatavat kutseõpet käsitleva statistika kohta ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1553/2005, 7. september 2005, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1177/2003 tulu ja elutingimusi käsitleva ühenduse statistika (EU-SILC) kohta ⁽¹⁾ 6
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1554/2005/EÜ, 7. september 2005, millega muudetakse nõukogu otsust 2001/51/EÜ, millega kehtestatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkust käsitleva ühenduse raamstrateegiaga seotud tegevusprogramm, ning otsust nr 848/2004/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusprogramm meeste ja naiste võrdõiguslikkuse valdkonnas Euroopa tasandil tegutsevate organisatsioonide edendamiseks 9
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/35/EÜ, 7. september 2005, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest 11
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ, 7. september 2005, kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta ⁽¹⁾ 22
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/39/EÜ, 7. september 2005, millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ, mis käsitleb mootorsõidukite istmeid, nende kinnituspunkte ja peatusesid ⁽¹⁾ 143
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/40/EÜ, 7. september 2005, millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/541/EMÜ mootorsõidukite turvavöösid ja turvasüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾ 146
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/41/EÜ, 7. september 2005, millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/115/EMÜ mootorsõidukite turvavööde kinnituspunkte käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾ 149

Hind: 30 EUR

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

(Jätub pöördel)

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/44/EÜ, 7. september 2005, ühtlustatud jõeteebeteenuste kohta ühenduse siseveeteedel 152
 - ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/45/EÜ, 7. september 2005, mis käsitleb liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikust tunnustamist ja millega muudetakse direktiivi 2001/25/EÜ ⁽¹⁾ 160
-

Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaselt vastuvõetud aktid

- ★ Nõukogu raamotsus 2005/667/JSK, 12. juuli 2005, millega tugevdatakse kriminaalõiguslikku raamistikku laevade põhjustatud merereostuse vastase õiguse jõustamiseks 164
-

Parandused

- ★ Parandusprotokoll Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelisele lepingule lennuettevõtjate poolt reisijate isikuandmete töötlemise ja edastamise kohta Ameerika Ühendriikide Sisejulgeolekuministeriumi Tolli- ja Piirivalvebüroole (ELT L 183, 20.5.2004) 168

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1552/2005,

7. september 2005,

ettevõtetes korraldatavat kutseõpet käsitleva statistika kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENDI JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras (⁽¹⁾)

ning arvestades järgmist:

- (1) Lissabonis 23.—24. märtsil 2000. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu istungil seadis Euroopa Liit strateegilise eesmärgi saada maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majanduseks, mis suudab tagada säästva majanduskasvu, sellest tulenevalt rohkem ja paremaid töökohti ning suurema sotsiaalse ühtekuuluvuse.
- (2) Kodanike tööalane konkurentsivõime, kohanemisvõime ja liikuvus on liidu jaoks olulise tähtsusega, et endiselt järgida oma eesmärki saada maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majanduseks.
- (3) Elukestval õppel on oluline osa kvalifitseeritud, koolitatud ja kohanemisvõimelise tööjõu arendamisel ja edendamisel.
- (4) Nõukogu võttis oma 5. mai 2003. aasta järeldustes hariduse ja koolituse Euroopa keskmise tulemuslikkuse kontrolltaseme kohta (võrdluspunktid) (⁽²⁾) vastu järgmise elukestva õppe võrdluspunkti: "Seetõttu peaks 2010. aastaks elukestvas õppes osalejaid Euroopa Liidus olema keskmiselt vähemalt 12,5 % täiskasvanud tööealisest elanikkonnast (25- kuni 64-aastased)".

(5) Euroopa Ülemkogu Lissaboni kohtumisel kinnitati, et elukestev õpe on Euroopa sotsiaalmudeli põhielement.

(6) Nõukogu 22. juuli 2003. aasta otsusega 2003/578/EÜ liikmesriikide tööhõivepoliitikat käsitlevate suuniste kohta (⁽³⁾) kinnitatud uue Euroopa tööhõivestrateegia eesmärk on paremini toetada Lissaboni strateegiat ja rakendada ühtseid ja ulatuslikke elukestva õppe strateegiaid.

(7) Käesoleva määruse kohaldamisel peaks arvesse võtma "tööturul ebasoodsamas olukorras olevate isikute" määratlust, mis on toodud liikmesriikide tööhõivepoliitikaid käsitlevates suunistes.

(8) Erilist tähelepanu tuleks pöörata töökohal ja tööajal läbi viidavale koolitusele, kuna mõlemad on elukestva õppe väga tähtsad osad.

(9) Võrreldavad statistilised andmed ühenduse tasandil, eriti sellised, mis puudutavad ettevõtetes korraldatavat kutseõpet, on olulised elukestva õppe strateegiate väljatöötamisel ja nende rakendamise edusammude jälgimisel.

(10) Eriomase ühenduse statistika koostamist reguleeritakse nõukogu 17. veebruari 1997. aasta määruses (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistika kohta (⁽⁴⁾) sätestatud eeskirjadega.

(11) Konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamist reguleerivad eeskirjad, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 322/97 ja nõukogu 11. juuni 1990. aasta määruses (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 Euroopa Ühenduste Statistikaametile konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamise kohta. (⁽⁵⁾)

(⁽³⁾) ELT L 197, 5.8.2003, lk 13.

(⁽⁴⁾) EÜT L 52, 22.2.1997, lk 1. Määrust on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

(⁽⁵⁾) EÜT L 151, 15.6.1990, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

(⁽¹⁾) Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 27. juuni 2005. aasta otsus.

(⁽²⁾) ELT C 134, 7.6.2003, lk 3.

- (12) Komisjoni 17. mai 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 831/2002, millega rakendatakse ühenduse statistikat käsitlevat nõukogu määrust (EÜ) nr 322/97 seoses juurdepääsuga konfidentsiaalsetele andmetele teaduslikul eesmärgil, ⁽¹⁾ kehtestatakse tingimused, mille kohaselt võib lubada juurdepääsu ühenduse asutusele edastatud konfidentsiaalsetele andmetele.
- (13) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ettevõtete korraldatava kutseõppe kohta ühtlustatud andmete koostamist võimaldavate ühtsete statistikastandardite loomist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (14) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastu kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽²⁾ Need meetmed peaksid arvestama liikmesriikide olemasolevate võimalustega andmete kogumisel ja töötlemisel.
- (15) Kooskõlas nõukogu 19. juuni 1989. aasta otsuse 89/382/EMÜ, Euratom, millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee ⁽³⁾ artikliga 3 on statistikaprogrammi komiteega konsulteeritud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Käesolev määrus kehtestab ühise raamistiku ettevõtetes korraldatavat kutseõpet käsitleva ühenduse statistika koostamiseks.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

⁽¹⁾ EÜT L 133, 18.5.2002, lk 7.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽³⁾ EÜT L 181, 28.6.1989, lk 47.

- 1) *ettevõtte* — ettevõtte, nagu see on määratletud nõukogu 15. märtsi 1993. aasta määruses (EMÜ) nr 696/93 statistiliste üksuste kohta ühenduse tootmissüsteemi vaatlemiseks ja analüüsimiseks; ⁽⁴⁾
- 2) *NACE Rev. 1.1* — Euroopa Ühenduse majandustegevuse ühine statistiline liigitus, mis on kehtestatud nõukogu 9. oktoobri 1990. aasta määrusega (EMÜ) nr 3037/90 Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse kohta. ⁽⁵⁾

Artikkel 3

Kogutavad andmed

1. Andmed kogutakse liikmesriikide poolt eesmärgiga koostada ühenduse statistika järgmistes valdkondades ettevõtetes korraldatava täiendkutseõppe analüüsimiseks:
- a) ettevõtete koolituspoliitika ja koolitusstrateegiad oma töötajate oskuste arendamisel;
- b) täiendkutseõppe korraldus, organiseerimine ja vormid ettevõtetes;
- c) tööturu osapoolte roll igakülgse täiendkutseõppe tagamisel töökohtades;
- d) juurdepääs täiendkutseõppele, selle maht ja sisu, eelkõige ettevõtte majanduslikku tegevust ja suurust arvestades;
- e) ettevõtete võetavad täiendkutseõppe erimeetmed, et parandada oma töötajate oskusi info- ja arvutitehnoloogia vallas;
- f) väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) töötajate võimalused osaleda täiendkutseõppes ja omandada uusi oskusi, ning VKEde erivajadused koolituse pakkumisel;
- g) riiklike meetmete mõju ettevõtetes läbiviidavale täiendkutseõppele;
- h) ettevõtte kõigi töötajate võrdsed võimalused osaleda täiendkutseõppes, võttes eelkõige arvesse soolist ja vanuselist võrdõiguslikkust;
- i) täiendkutseõppe erimeetmed tööturul ebasoodsamas olukorras olevate isikute suhtes;

⁽⁴⁾ EÜT L 76, 30.3.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽⁵⁾ EÜT L 293, 24.10.1990, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

- j) erinevat tüüpi töölepingute puhul kohaldatavad täiendkutseõppe meetmed;
- k) täiendkutseõppe kulud: rahastamise suurus ja ressursid, täiendkutseõppe ajendid, ja
- l) ettevõtte täiendkutseõppe alaste meetmete hindamine ja järelevalve.

2. Liikmesriigid koguvad ettevõtetes korraldatavat esialgset kutseõpet käsitlevaid eriandmeid:

- a) esialgses kutseõppes osalejate kohta ja
- b) esialgses kutseõppe kogukulude kohta.

Artikkel 4

Statistika ulatus

Ettevõtetes korraldatavat kutseõpet käsitlev statistika hõlmab vähemalt kogu NACE Rev. 1.1 jaotistes C — K ja O määratletud majandustegevust.

Artikkel 5

Statistilised üksused

1. Andmete kogumisel käsitatakse statistilise üksusena sellist ettevõtet, mis tegeleb ühe artiklis 4 osutatud majandustegevusega ja kus töötab 10 või rohkem töötajat.
2. Võttes arvesse ettevõtete erinevat jaotumist suuruse järgi eri riikides ning poliitiliste vajaduste arengut, võivad liikmesriigid statistilise üksuse määratlust oma riigis laiendada. Samuti võib komisjon otsustada seda määratlust laiendada kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega, kui seeläbi tõuseks oluliselt uurimistulemuste representatiivsus ja kvaliteet asjaomastes liikmesriikides.

Artikkel 6

Andmete allikad

1. Liikmesriigid hangivad nõutavad andmed kas ettevõtetes läbiviidava uuringu kaudu või kombineerides nimetatud uuringu ja teised allikad, kohaldades andmeesitajate koormuse vähendamise ja halduskorra lihtsustamise põhimõtteid.
2. Liikmesriigid kehtestavad ettevõtetele uuringus osalemise korra.
3. Uuringus kutsutakse ettevõtteid üles esitama ettenähtud tähtajaks õiged ja täielikud andmed.

4. Kogutavate andmete täiendamiseks võib kasutada muid allikaid, kaasa arvatud haldusandmeid, kui need allikad on asjakohasuse ja õigeaegsuse poolest sobivad.

Artikkel 7

Uuringuid iseloomustavad omadused

1. Kõnealune uuring on valikuuring.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et edastatud andmed kajastavad statistikaüksuste üldkogumi struktuuri. Uuringut tehakse nii, et ühenduse tasandil oleks tulemused võimalik jagada vähemalt järgmistesse kategooriatesse:
 - a) majandustegevus vastavalt NACE Rev.1.1 ja
 - b) ettevõtete suurus.
3. Valimi- ja täpsusnõuded, nende nõuete täitmiseks vajalikud valimimahud ning NACE Rev.1.1 ja suuruskategooriate, millesse tulemused saab liigitada, üksikasjalik kirjeldus määratletakse kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 8

Uuringu lähenemisviis

1. Andmeesitajate koormuse vähendamiseks lubab uuringu lähenemisviis andmete kogumist kohandada vastavalt:
 - a) koolitust pakkuvatele ettevõtetele ja ettevõtetele, kes ei paku koolitust ja
 - b) kutseõppe eri vormidele.
2. Kogutavad eriandmed koolitust pakkuvate ettevõtete ja ettevõtete kohta, kes ei paku koolitust ning kutseõppe eri vormide kohta määratletakse kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 9

Kvaliteedikontroll ja -aruanded

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada nende poolt edastatavate andmete kvaliteet.
2. Hiljemalt 21 kuud pärast iga artiklis 10 osutatud aruandeperioodi lõppu esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) kvaliteediaruande, mis sisaldab kogu komisjoni nõutud teavet ja andmeid, et kontrollida edastatavate andmete kvaliteeti. Aruandes täpsustatakse metodoloogiliste nõuete võimalikke rikkumisi.

3. Komisjon (Eurostat) hindab edastatud andmete kvaliteeti lõikes 2 näidatud aruannete alusel, pidades eriti silmas, et oleks tagatud liikmesriikide vaheline andmete võrreldavus.

Artikkel 12

Aruanne rakendamise kohta

4. Ettevõtetes korraldatavat kutseõpet käsitleva ühenduse statistika jaoks kogutavate ja edastatavate andmete kvaliteedinõuded, lõikes 2 osutatud kvaliteedi aruannete ülesehitus ning hindamiseks või andmete kvaliteedi parandamiseks mis tahes vajalikud meetmed määratletakse kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

1. 20. oktoobriks 2010 ja pärast konsulteerimist statistika-programmi komiteega edastab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Selles aruandes eelkõige:

- a) hinnatakse kasu, mida ühendus, liikmesriigid ja andmekasutajad saavad võrreldes vastajate koormusega, ja
- b) määratakse kindlaks valdkonnad, kus saavutatud tulemuste valguses on vaja potentsiaalseid täiendusi ja muudatusi.

2. Pärast aruande esitamist võib komisjon teha ettepanekuid meetmete võtmiseks, mis aitavad parandada käesoleva määruse rakendamist.

Artikkel 10

Aruandeperiood ja regulaarsus

1. Andmekogumise aruandeperiood on üks kalendriaasta.

Artikkel 13

2. Komisjon määrab kindlaks esimese aruandeaasta, mille kohta andmeid kogutakse, kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

3. Liikmesriigid koguvad andmeid iga viie aasta tagant.

Rakendusmeetmed

Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed, kaasa arvatud meetmed andmete kogumise, edastamise ja töötlemisega seotud majandusliku ja tehnilise arengu arvessevõtmiseks, võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 11

Andmete edastamine

1. Liikmesriigid ja komisjon edendavad oma vastava pädevuse piires tingimusi elektroonilise andmekogumise, elektroonilise andmeedastuse ja automaatse andmetöötluse ulatuslikumaks kasutamiseks.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab statistikaprogrammi komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artiklis 8 sätestatud.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostat) ettevõtete üksikandmed kooskõlas olemasolevate ühenduse sätetega konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamise kohta nagu need on sätestatud määrustes (EÜ) nr 322/97 ja (Euratom, EMÜ) nr 1588/90. Liikmesriigid tagavad, et edastatud andmed ei võimalda statistiliste üksuste otsesest identifitseerimist.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

Artikkel 15

3. Liikmesriigid edastavad andmed elektrooniliselt asjakohase tehnilise vormingu kohaselt ning vastavalt andmevahetusstandardile, mis määratletakse kooskõlas artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Rahastamine

4. Liikmesriigid edastavad täielikud ja õiged andmed hiljemalt 18 kuud pärast aruandeperioodi lõppu.

1. Komisjon annab liikmesriikidele rahalist toetust, et aidata katta nende poolt esimese aruandeaasta jooksul, mille kohta käesolevas määruses sätestatud ühenduse statistika koostatakse, seoses andmete kogumise, töötlemise ja edastamisega tehtud kulutusi.

2. Rahalise toetuse suurus määratakse kindlaks vastava igaaastase eelarvemenetluse raames. Eelarvapädev institutsioon määrab kättesaadavate assigneeringute suuruse.

3. Käesoleva määruse rakendamisel võib komisjon kasutada eksperte ja tehnilise abi organisatsioone, kelle rahastamise võib ette näha käesoleva määruse üldise rahastamise raames. Komisjon võib korraldada seminare, kollokviume või muid ekspertide kohtumisi, mis võivad hõlbustada käesoleva määruse

rakendamist, ja võtta asjakohaseid teavitamise, avaldamise ja levitamise seotud meetmeid.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1553/2005,

7. september 2005,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1177/2003 tulu ja elutingimusi käsitleva ühenduse statistika (EU-SILC) kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 285,

Artikkel 1

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

Määrust (EÜ) nr 1177/2003 muudetakse järgmiselt.

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽¹⁾

1) Artiklis 4 asendatakse lõige 2 järgmisega:

ning arvestades järgmist:

“2. Erandina lõikest 1 võivad Tšehhi Vabariik, Saksamaa, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Madalmaad, Poola, Sloveenia, Slovakkia ja Ühendkuningriik alustada iga-aastast läbilõike- ja kestevandmete kogumist 2005. aastal.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1177/2003 tulu ja elutingimusi käsitleva ühenduse statistika (EU-SILC) kohta⁽²⁾ kehtestatakse ühtne raamistik tulu ja elutingimusi käsitleva ühenduse statistika süstemaatiliseks esitamiseks, mis hõlmab võrreldavaid ja päevakohaseid läbilõike- ja kestevandmeid tulu ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse taseme ja struktuuri kohta siseriiklikul ning Euroopa tasandil.

Käesolev luba antakse tingimusel, et nimetatud liikmesriigid esitavad 2004. aasta võrreldavad andmed nende Euroopa Liidu ühiste läbilõikenäitajate kohta, mida võib kindlaks määrata EU-SILC vahendi alusel ja mille nõukogu võttis vastu enne 1. jaanuari 2003 avatud kooskõlastusmeetodi raames.”

(2) Uute liikmesriikide Euroopa Liiduga liitumise tõttu 1. mail 2004 on tekkinud vajadus laiendada määruse (EÜ) nr 1177/2003 II lisa, kuna nimetatud lisaga kehtestatakse valimi minimaalne tõhus suurus iga liikmesriigi jaoks, mis on nõutav EU-SILC skeemi alusel.

2) Artiklisse 13 lisatakse järgmised lõiked:

“4. Erandina lõikest 1 saab Eesti ühenduselt rahalist toetust seoses töökuludega, mis kaasnevad nelja aasta kohta andmete kogumisega alates 2005. aastast.

(3) Lisaks tundub, et enamik uusi liikmesriike ja mitu olemasolevat liikmesriiki vajavad rohkem aega oma süsteemide kohandamiseks ühenduse statistika koostamiseks kasutatavate kooskõlastatud meetodite ja definitsioonidega.

5. 2007. aasta rahastamine tuleb alles tagada ühenduse tulevase programmiga.”

(4) Määrust (EÜ) nr 1177/2003 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

Artikkel 2

3) II lisa asendatakse käesoleva määruse lisa toodud tekstiga.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 10. mai 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuli 2005. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 165, 3.7.2003, lk 1.

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

LISA

"II LISA

VALIMI MINIMAALNE TÕHUS SUURUS

	Leibkonnad		Vähemalt 16aastased küsitletavad isikud	
	Läbilõike-küsitlus	Kestevküsitlus	Läbilõike-küsitlus	Kestevküsitlus
	1	2	3	4
EL liikmesriigid				
Belgia	4 750	3 500	8 750	6 500
Tšehhi Vabariik	4 750	3 500	10 000	7 500
Taani	4 250	3 250	7 250	5 500
Saksamaa	8 250	6 000	14 500	10 500
Eesti	3 500	2 750	7 750	5 750
Kreeka	4 750	3 500	10 000	7 250
Hispaania	6 500	5 000	16 000	12 250
Prantsusmaa	7 250	5 500	13 500	10 250
Iirimaa	3 750	2 750	8 000	6 000
Itaalia	7 250	5 500	15 500	11 750
Küpros	3 250	2 500	7 500	5 500
Läti	3 750	2 750	7 650	5 600
Leedu	4 000	3 000	9 000	6 750
Luksemburg	3 250	2 500	6 500	5 000
Ungari	4 750	3 500	10 250	7 750
Malta	3 000	2 250	7 000	5 250
Madalmaad	5 000	3 750	8 750	6 500
Austria	4 500	3 250	8 750	6 250
Poola	6 000	4 500	15 000	11 250
Portugal	4 500	3 250	10 500	7 500
Sloveenia	3 750	2 750	9 000	6 750
Slovakkia	4 250	3 250	11 000	8 250
Soome	4 000	3 000	6 750	5 000
Rootsi	4 500	3 500	7 500	5 750
Ühendkuningriik	7 500	5 750	13 750	10 500
EL liikmesriigid kokku	121 000	90 750	250 150	186 850
Island	2 250	1 700	3 750	2 800
Norra	3 750	2 750	6 250	4 650
Kokku, k.a Island ja Norra	127 000	95 200	260 150	194 300

NB: Viidatakse tõhusale valimi suurusele, mida nõutakse, kui uuring põhineb lihtsal juhuvalikul (uuringu mõju vaesumisohtu peegeldava muutuja suhtes = 1,0). Tegelikud valimid peavad olema suuremad, et uuringu mõju ületaks 1,0 ja et korvata igasugust vastamata jätmist. Lisaks viitab valimi suurus uuringukõlblike leibkondade arvule ehk sellistele leibkondadele, kelle kohta ja kelle liikmete kohta on saadud kogu või peaaegu kogu vajalik teave"

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1554/2005/EÜ,

7. september 2005,

millega muudetakse nõukogu otsust 2001/51/EÜ, millega kehtestatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkust käsitleva ühenduse raamstrateegiaga seotud tegevusprogramm, ning otsust nr 848/2004/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusprogramm meeste ja naiste võrdõiguslikkuse valdkonnas Euroopa tasandil tegutsevate organisatsioonide edendamiseks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 13 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega 2001/51/EÜ ⁽²⁾ kehtestati meeste ja naiste võrdõiguslikkust käsitleva ühenduse raamstrateegiaga seotud tegevusprogramm eesmärgiga parandada meeste ja naiste võrdõiguslikkusega seotud küsimuste mõistmist, edendada ja levitada meeste ja naiste võrdõiguslikkuse aluseks olevaid väärtusi ja tavasid ning tõsta meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendajate pädevust.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 848/2004/EÜ ⁽³⁾ kehtestati ühenduse tegevusprogramm, millega toetatakse Euroopa tasandil meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse valdkonnas tegutsevaid organisatsioone, eesmärgiga toetada selliste organisatsioonide tegevust, mille käimasolev tööprogramm või erimeede teenib Euroopa üldisi huve meeste ja naiste võrdõiguslikkuse valdkonnas või mille eesmärk on osa Euroopa Liidu poliitikast selles valdkonnas.
- (3) Mõlemad programmid lõppevad 31. detsembril 2005. Vastavalt asutamislepingu artiklis 13 sätestatud eesmärkidele on oluline tagada ühenduse poliitika järjepidevus meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisel.
- (4) Programme on vaja pikendada aastase üleminekupeerioidi võrra, kuni kehtestatakse uus mitmeaastane raamprogramm, millega nähakse ette töö- ja sotsiaalvaldkonna tegevuste rahastamine vahemikus 2007 kuni 2013, sealhulgas ka tegevusprogramm meeste ja naiste võrdõiguslikkuse valdkonnas.

- (5) Otsus 2001/51/EÜ põhineb asutamislepingu artiklil 13. Samas moodustab artikli 13 lõige 2 pärast Nice'i lepinguga tehtud muudatusi konkreetse õigusliku aluse diskrimineerimise vastu võitlemiseks kavandatud ühenduse edendamismeetmete vastuvõtmiseks. Seetõttu on otsuse 2001/51/EÜ muutmisel asjakohane võtta aluseks artikli 13 lõige 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2001/51/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklis 1 asendatakse kuupäev "31. detsember 2005" kuupäevaga "31. detsember 2006".

2. Artikli 11 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Programmi rakendamise lähtesumma ajavahemikuks 2001 — 2006 on 61,5 miljonit eurot."

Artikkel 2

Otsust nr 848/2004/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõikes 3 asendatakse kuupäev "31. detsember 2005" kuupäevaga "31. detsember 2006".

2. Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Programmi rakendamise finantsraamistik ajavahemikuks 2004 kuni 2006 on 3,3 miljonit eurot."

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuli 2005. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 17, 19.1.2001, lk 22.

⁽³⁾ ELT L 157, 30.4.2004, lk 18. Otsust on muudetud ELT L 195, 2.6.2004, lk 7.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/35/EÜ,

7. september 2005,

mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

tõhusa keskkonnakaitse saavutamiseks on vaja tõhusaid, hoiatavaid ja proportsionaalseid karistusi.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

- (5) Selleks on oluline sobivate õigusaktide abil ühtlustada olemasolevad õigusnormid, eelkõige kõnealuse rikkumise täpse määratluse, erandjuhtumite ja karistuste miinimumeeskirjade ning vastutuse ja jurisdiktsiooni kohta.

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

- (6) Käesolevat direktiivi täiendab üksikasjalik eeskiri, mis käsitleb kriminaalkuritegusid, karistusi ja muid sätteid, mis sisalduvad nõukogu 12. juuli 2005. aasta raamotsuses 2005/667/JSK, millega tugevdatakse kriminaalõiguse raamistikku laevade põhjustatud reostuse vastaste õigusaktide jõustamisel. ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse meresõiduohutuse poliitika eesmärk on saavutada kõrge ohutuse ja keskkonnakaitse tase ning see põhineb arusaamil, et kaupade mereveoga tegelevatel kõikidel osapooltel on kohustus tagada ühenduse vetes kasutatavate laevade vastavus kehtivatele eeskirjadele ja standarditele.
- (2) Kõigis liikmesriikides põhinevad olulised standardid saasteainete laevadelt merreheitmise kohta MARPOL 73/78 konventsioonil; siiski väga paljud ühenduse vetes liiklevad laevad eiravad neid eeskirju iga päev ilma parandusmeetmeid võtmata.
- (3) MARPOL 73/78 rakendamisel esineb liikmesriigiti erinevusi ja seega on vaja seda ühenduse tasandil ühtlustada; eelkõige esineb liikmesriikides märkimisväärsed erinevusi karistuste määramisel saasteainete laevadelt merreheitmise korral.
- (4) Hoiatavat laadi meetmed moodustavad ühenduse meresõiduohutuspoliitika lahutamatu osa, kuna need tagavad seose iga saastavaid kaupu meritsi vedava osapoole vastutuse ja talle määratavate võimalike karistuste vahel;

- (7) Naftareostusest ja teiste ohtlike või kahjulike ainete põhjustatud reostusest tuleneva tsiviilvastutuse ja kahjude hüvitamise rahvusvaheline kord ei paku piisavat hoiatavat mõju, et ohtliku lasti mereveoga seotud osapooled hoiduksid tegutsemast nõuetele mittevastavate tavade kohaselt; nõutavat hoiatavat mõju on võimalik saavutada üksnes karistuste kehtestamisega, mida kohaldatakse kõigi isikute suhtes, kes põhjustavad merereostust või aitavad sellele kaasa; karistusi ei peaks kohaldama mitte ainult reederi või laeva kapteni, vaid ka lasti omaniku, klassifikatsiooniühingu ja teiste seotud isikute suhtes.
- (8) Saasteainete merreheitmist laevadelt tuleks käsitleda rikkumisena, kui see on toime pandud tahtlikult või kergemeelsuse või tõsise hooletuse tõttu. Käesolevat direktiivi täiendava raamotsuse 2005/667/JSK ja selles määratletud tingimuste alusel käsitletakse neid rikkumisi kriminaalkuritegudena.
- (9) Karistused saasteainete laevadelt merreheitmise eest ei ole seotud asjassepuutuvate osapoolte tsiviilvastutusega ja seega ei kohaldata nende suhtes tsiviilvastutuse piiramist või suunamist käsitlevaid eeskirju, samuti ei piira need kahju tõhusat hüvitamist reostusjuhtumite ohvritele.

⁽¹⁾ ELT C 220, 16.9.2003, lk 72.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. jaanuari 2004. aasta arvamus (ELT C 92 E, 16.4.2004, lk 77), nõukogu 7. oktoobri 2004. aasta ühine seisukoht (ELT C 25 E, 1.2.2005, lk 29), Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuli 2005. aasta otsus.⁽³⁾ Vt käesoleva ELT lk 164.

(10) On vaja edasist tõhusat koostööd liikmesriikide vahel, et tagada saasteainete laevadelt merreheitmise õigeaegne avastamine ning õiguserikkujate kindlakstegemine. Sel põhjusel on Euroopa Meresõiduohutuse Ametil, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1406/2002, ⁽¹⁾ keskne roll liikmesriikidega koostöö tegemisel, et arendada välja tehnilised lahendused ja pakkuda tehnilist abi käesoleva direktiivi rakendamisel ning et aidata komisjoni temale määratud ülesannete täitmisel käesoleva direktiivi tõhusaks rakendamiseks.

(11) Merereostuse tõhusamaks ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks peaks looma tingimused sünergia tekkimiseks täitevasutuste (nagu riiklikud rannavalveteenistused) vahel. Selleks peaks komisjon läbi viima teostatavusuringu saastamise vältimise ja sellele reageerimise eest vastutava Euroopa rannavalve loomise kohta, tuues selgelt välja kulud ja tulud. Uuringule peaks vajadusel järgnema ettepanek Euroopa rannavalve loomiseks.

(12) Kui on olemas selged ja objektiivsed tõendid merreheitmise kohta, mis põhjustab suurt kahju või suure kahju tekkimise ohu, peaksid liikmesriigid edastama asja oma pädevatele asutustele 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikliga 220 kooskõlas oleva menetluse algatamiseks.

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/59/EÜ laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise kohta sadamates ⁽²⁾ rakendamine on koos käesoleva direktiiviga laevade põhjustatud reostuse ennetamiseks võetavate meetmete peamine teostusvahend.

(14) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽³⁾

(15) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt laevade põhjustatud reostuse rahvusvaheliste standardite inkorporeerimist ühenduse õigusesse ja karistuste, mille hulka võivad kuuluda kriminaal- või halduskaristused, kehtestamist nende sätete rikkumise eest, et tagada kõrge ohutuse ja keskkonnakaitse tase meretranspordi valdkonnas, ei ole võimalik liikmesriikide tasandil täielikult saavutada ning kuna neid eesmärke on kergem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid koos-

kõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

(16) Käesolev direktiiv järgib täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartat; kõikidele isikutele, keda kahtlustatakse rikkumise toimepanemises, peab olema tagatud õiglane ja erapooletu ülekuulamine ning karistused peavad olema proportsionaalsed,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on laevade põhjustatud reostust reguleerivate rahvusvaheliste standardite sisseviimine ühenduse õigustikku ja kohaste karistuste tagamine jäätmete eest vastutavate isikute suhtes, nagu on viidatud artiklis 8, et parandada meresõiduohutust ja tõhustada merekeskkonna kaitset laevade põhjustatud reostuse eest.

2. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel võtta rangemaid meetmeid laevade põhjustatud merereostuse vastu kooskõlas rahvusvahelise õigusega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *MARPOL 73/78* — 1973. aasta rahvusvaheline konventsioon laevade põhjustatud merereostuse vältimise kohta ja konventsiooni ajakohastatud 1978. aasta protokoll;

2. *saasteained* — MARPOLi 73/78 I lisaga (nafta) ja II lisaga (mahtlastina veetavad ohtlikud vedelkemikaalid) hõlmatud ained;

3. *merreheitmine* — MARPOL 73/78 artiklis 2 osutatud mis tahes põhjusel toimuv igasugune ainete merrelaskmine laevalt;

4. *laev* — mis tahes liiki merelaev, olenemata lipuriigist, mida kasutatakse merekeskkonnas, sealhulgas tiiburlaevad, õhkpadjal transpordivahendid, allveelaevad ja hõljukid.

⁽¹⁾ EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 724/2004 (ELT L 129, 29.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2002/84/EÜ (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 53).

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse rahvusvahelise õiguse kohaselt saasteainete merreheitmise suhtes:

- a) liikmesriigi sisevetes, sealhulgas sadamates, niivõrd kui MARPOL on kohaldatav;
- b) liikmesriigi territoriaalmeres;
- c) rahvusvaheliseks meresõiduks kasutatavates väinades, mille osas kehtib transiidirežiim vastavalt ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni III osa 2. jaole, liikmesriigi poolt selliste väinade üle teostatava jurisdiktsiooni ulatuses;
- d) liikmesriigi rahvusvahelise õiguse alusel kindlaks määratud majandusvööndis või võrdväärses vööndis; ja
- e) avamerel.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse laevadelt, olenemata lipuriigist, pärinevate saasteainete merreheitmise suhtes, välja arvatud sõjalaevad, mereväe abilaevad või muud laevad, mille omanik või haldaja on riik ning mida kasutatakse ainult mittemilitaarilistel riiklikel eesmärkidel.

Artikkel 4

Rikkumised

Liikmesriigid tagavad, et laevadelt pärinevate saasteainete merreheitmist artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel käsitletakse rikkumisena, kui see toimub tahtlikult või kergemeelsuse või tõsise hooletuse tõttu. Käesolevat direktiivi täiendava raamotsuse 2005/667/JSK ja selles määratletud tingimuste alusel käsitletakse neid rikkumisi kriminaalkuritegudena.

Artikkel 5

Erandid

1. Saasteainete merreheitmist artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel ei käsitleta rikkumisena, kui see vastab MARPOL 73/78 I lisa 9. ja 10. reegli ning 11. reegli punktides a või c ning II lisa 5. reegli ning 6. reegli punktides a või c sätestatud tingimustele.

2. Saasteainete merreheitmist artikli 3 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud aladel ei käsitleta reederi, kapteni ega kapteni vastutusel tegutseva laevapere poolse rikkumisena, kui see vastab MARPOL 73/78 I lisa 11. reegli punktis b või II lisa 6. reegli punktis b sätestatud tingimustele.

Artikkel 6

Liikmesriigi sadamas olevate laevade suhtes kohaldatavad nõuete täitmise tagamise meetmed

1. Kui eiramiste või saadud informatsiooni põhjal võib kahtlustada, et vabatahtlikult liikmesriigi sadamas või avamereterminalis viibiv laev on saasteaineid merreheitnud või heitmas artikli 3 lõikes 1 osutatud aladel, tagab nimetatud liikmesriik, et kooskõlas siseriiklike õigusaktidega viiakse läbi asjakohane kontroll, võttes arvesse Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO) vastu võetud vastavaid suuniseid.

2. Kui lõikes 1 nimetatud kontrolli käigus selguvad asjaolud, mis osutavad rikkumisele artikli 4 tähenduses, teavitatakse sellest asjaomase liikmesriigi ja lipuriigi pädevaid ametiasutusi.

Artikkel 7

Läbisõitvate laevade suhtes rannikuäärsete riikide võetavad meetmed nõuete täitmise tagamiseks

1. Kui saasteainete arvatav merreheitmine toimub artikli 3 lõike 1 punktides b, c, d või e osutatud aladel ning merreheitmises kahtlustatav laev ei külasta sellise liikmesriigi sadamat, kes omab teavet arvatava merreheitmise kohta, kohaldatakse järgmist:

a) kui järgmine külastatav sadam on teise liikmesriigi sadam, teeb asjaomane liikmesriik tihedat koostööd artikli 6 lõikes 1 osutatud kontrolli teostamisel ja asjakohaste meetmete üle otsustamisel mis tahes sellise merreheitmise suhtes;

b) kui järgmine külastatav sadam on ühendusevälise riigi sadam, võtab liikmesriik kõik vajalikud meetmed, et tagada järgmise külastatava sadama teavitamine arvatavast merreheitmisest, ning taotleb, et selle sadama riik võtaks asjakohased meetmed sellise merreheitmise suhtes.

2. Kui on olemas selged ja objektiivsed tõendid, et laev, mis sõidab artikli 3 lõike 1 punktides b või d osutatud aladel, on artikli 3 lõike 1 punktis d osutatud alal toime pannud rikkumise, mis põhjustab ulatuslikku kahju või ulatusliku kahju tekkimise ohu asjaomaste liikmesriikide rannikualadele või seotud huvidele või artikkel 3 lõike 1 punktides b või d osutatud alade ressursidele, esitab nimetatud liikmesriik, kui tõendid toetavad arvatava rikkumise toimepanemist, ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni XII osa 7. jao alusel asja arutamiseks oma riigi pädevale ametiasutusele, eesmärgiga algatada menetlus, sealhulgas laeva kinnipidamine, vastavalt siseriiklikule õigusele.

3. Igal juhul tuleb teavitada lipuriigi ametiasutusi.

Artikkel 8

Karistused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste, mille hulka võivad kuuluda ka kriminaal- või halduskaristused, kehtestamine rikkumiste puhul artikli 4 tähenduses.

2. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada lõikes 1 osutatud karistuste kohaldamine kõikide isikute suhtes, kes tunnistatakse vastutavaks rikkumise eest artikli 4 tähenduses.

Artikkel 9

Rahvusvahelise õiguse järgimine

Liikmesriigid kohaldavad käesoleva direktiivi sätteid ilma välisriigi laevade vormilise või sisulise diskrimineerimiseta ja kooskõlas kohaldatava rahvusvahelise õigusega, sealhulgas ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni XII osa 7. jaoga, ning nad teavitavad koheselt laeva lipuriiki ja teisi asjaomaseid riike käesoleva direktiivi kohaselt võetud meetmetest.

Artikkel 10

Täiendavad meetmed

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel teevad liikmesriigid ja komisjon koostööd, vajadusel tihedas koostöös Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga ning võtavad arvesse otsusega nr 2850/2000/EÜ⁽¹⁾ sätestatud juhuslikule või tahtlikule merereostusele reageerimise tegevuskava, ja vajadusel direktiivi 2000/59/EÜ rakendamist, et:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2000 otsus nr 2850/2000/EÜ, millega luuakse ühenduse koostööraamistik juhusliku või tahtliku merereostuse valdkonnas (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 1). Otsust on muudetud otsusega nr 787/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 12).

a) arendada välja käesoleva direktiivi tõhusaks rakendamiseks vajalikud infosüsteemid;

b) kehtestada ühtsed tavad ja suunised olemasolevate rahvusvahelisel tasandil eksisteerivate tavade ja suuniste alusel, eelkõige:

— laevade, mis heidavad saasteaineid merre käesolevat direktiivi rikkudes, seireks ja varajaseks identifitseerimiseks, kasutades vajadusel pardal olevaid seireseadmeid;

— usaldusväärsed meetodid meres leiduvate saasteainete seostamiseks teatava laevaga; ja

— käesoleva direktiivi nõuete täitmise tõhusaks tagamiseks.

2. Vastavalt määruses (EÜ) nr 1406/2002 määratletud ülesannetele on Euroopa Meresõiduohutuse Amet kohustatud:

a) tegema liikmesriikidega koostööd tehniliste lahenduste arendamisel ja tehnilise abi pakkumisel käesoleva direktiivi rakendamiseks (tegevused nagu merreheitmise kindlakstegeamine satelliitseire ja järelevalve abil);

b) kooskõlas määruse (EÜ) nr 1406/2002 artikliga 3 abistama komisjoni käesoleva direktiivi rakendamisel, sh vajadusel visiitidega liikmesriikidesse.

Artikkel 11

Teostatavusuuring

Komisjon peaks enne 2006. aasta lõppu Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitama teostatavusuuringu mere saastamise vältimise ja sellele reageerimise eest vastutava Euroopa rannavalve loomise kohta, tuues selgelt välja kulud ja tulud.

Artikkel 12

Aruandlus

Iga kolme aasta järel saadavad liikmesriigid komisjonile aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta pädevate ametiasutuste poolt. Nende aruannete põhjal esitab komisjon ühenduse aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Antud aruandes hindab komisjon muu hulgas ka käesoleva direktiivi ülevaatamise või selle reguleerimisala laiendamise vajadust. Lisaks kirjeldatakse aruandes liikmesriikide asjakohase kohtupraktika arengut ning kaalutakse võimalust luua asjakohase pretseden-diõiguse alane üldkasutatav andmebaas.

*Artikkel 13***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2099/2002⁽¹⁾ artikliga 3.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud perioodiks kehtestatakse üks kuu.

*Artikkel 14***Teavitamine**

Komisjon teavitab komiteed, mis asutati otsuse nr 2850/2000/EÜ artikliga 4 regulaarselt kõigist ettepanud meetmetest ja teistest asjakohastest tegevustest, mis käsitlevad merereostusele reageerimist.

*Artikkel 15***Muutmise kord**

COSS võib määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikli 5 kohaselt ja vastavalt käesoleva määruse artiklis 13 osutatud korrale MARPOL 73/78 muudatused käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.

*Artikkel 16***Rakendamine**

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. märtsiks 2007 ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 18***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

⁽¹⁾ ELT L 324, 29.11.2002, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 415/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 10).

LISA

Kokkuvõte MARPOL 73/78 heitmete alastest reeglitest, mis käsitlevad nafta ja ohtlike vedelkemikaalide merreheitmist artikli 2 lõike 2 kohaselt**I osa: Nafta (MARPOL 73/78, I lisa)**

MARPOL 73/78 I lisa mõistes tähendab "nafta" naftat mis tahes kujul, sealhulgas toornafta, küttenafta, sete, naftajäätmed ja rafineeritud naftasaadused (v.a naftakeemiatooted, mida reguleeritakse MARPOL 73/78 II lisa sätetega) ning "naftane segu" tähendab mis tahes naftasisaldusega segu.

Väljavõtted MARPOL 73/78 I lisa vastavatest sätetest:

9. reegel: Nafta merreheitmise kontrollimine

- 1) Käesoleva lisa 10. ja 11. reegli ning käesoleva reegli lõike 2 kohaselt on keelatud nafta või naftaste segude merreheitmine laevadelt, mille suhtes käesolevat lisa kohaldatakse, välja arvatud juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) naftatankeritelt, välja arvatud käesoleva lõike punktis b nimetatud laevadelt, kui:
 - i) tanker ei asu eripiirkonnas;
 - ii) tanker asub rohkem kui 50 meremiili kaugusel lähimast rannikust;
 - iii) tanker liigub kursil;
 - iv) nafta sisaldava merreheitmise hetkemäär ei ületa 30 liitrit meremiili kohta;
 - v) merre heidetud nafta üldkogus ei ületa olemasolevate tankerite puhul 1/15000 lasti üldkogusest, millest jäägid tekkisid, ning uute tankerite korral 1/30000 lasti üldkogusest, millest jäägid tekkisid; ja
 - vi) tanker rakendab käesoleva lisa 15. reeglile vastavat naftaheitmete seire- ja kontrollisüsteemi ning settemahuti kasutamise korda;
 - b) 400-tonnise või suurema kogumahutavusega laevadelt, v.a naftatankeritelt, ja masinaruumi pilssidest, v.a naftatankeri lastipumbaruumide pilssidest, kui heitmed ei ole segunenud naftalasti jääkidega:
 - i) laev ei asu eripiirkonnas;
 - ii) laev liigub kursil;
 - iii) heitvee lahjendamata koostise naftasisaldus ei ületa 15 miljondikosa; ja
 - iv) laev kasutab [seire-, kontrolli- ja filtreerimisseadmeid] vastavalt käesoleva lisa 16. reeglile.
- 2) Kui väiksema kui 400-tonnise kogumahutavusega laev, v.a naftatanker, asub väljaspool eripiirkonda, tagab [lipuriigi] administratsioon, et laev on, niivõrd kui see on otstarbekas ja mõistlik, varustatud seadmetega, mis tagavad naftajääkide pardal hoidmise ja nende andmise vastuvõtuseadmetesse või merreheitmise kooskõlas käesoleva reegli lõike 1 punktis b toodud nõuetega.
- 3) [...]
- 4) Käesoleva reegli lõike 1 sätteid ei kohaldata puhta või eraldatud ballasti suhtes või töötlemata naftasegude suhtes, mille lahjendamata koostises ei ületa nafta sisaldus 15 miljondikosa ning mis ei pärine lastipumbaruumi pilssidest ja ei ole segunenud naftalasti jääkidega.
- 5) Mis tahes heide ei tohi sisaldada kemikaale ega teisi aineid, mille kogus või kontsentratsioon on merekeskkonnale ohtlik, ega kemikaale ja teisi aineid, mida kasutatakse käesolevas reeglis nimetatud merreheitmise tingimustest möödahiilimiseks.
- 6) Naftajäägid, mida ei tohi merre heita vastavalt käesoleva reegli lõigetele 1, 2 ja 4, tuleb hoida pardal või anda ära vastuvõtuseadmetesse.
- 7) [...]

10. reegel: Meetodid eripiirkondades tegutsevate laevade põhjustatud naftareostuse vältimiseks

- 1) Käesoleva lisa mõistes on eripiirkondadeks Vahemere piirkond, Läänemere piirkond, Musta mere piirkond, Punase mere piirkond, "lahtede piirkond", Adeni lahe piirkond, Antarktika piirkond ja Euroopa vete loodepiirkond, [nagu määratletakse ja täpsustatakse hiljem]
- 2) Kui käesoleva lisa 11. reeglis ei ole sätestatud teisiti:
 - a) Igasugune nafta või naftase segu merre heitmine naftatankerilt või 400-tonnise või suurema kogumahutavusega laevalt, v.a naftatankerilt, on keelatud tankeri või laeva eripiirkonnas viibimise ajal.
 - b) Igasugune nafta või naftasegu merre heitmine väiksema kui 400-tonnise kogumahutavusega laevalt, v.a naftatankerilt, on keelatud laeva eripiirkonnas viibimise ajal, välja arvatud juhul, kui lahjendamata naftasisaldus ei ületa 15 miljondikosa.
- 3) a) Käesoleva reegli lõike 2 sätteid ei kohaldata puhta või segregeeritud ballasti merreheitmise suhtes.
b) Käesoleva reegli lõike 2 punkti a sätteid ei kohaldata masinaruumi töödeldud pilsivee suhtes eeldusel, et on täidetud kõik järgnevad tingimused:
 - i) pilsivesi ei pärine lastipumbaruumi pilssidest;
 - ii) pilsivesi ei ole segunenud naftalasti jääkidega;
 - iii) laev liigub kursil;
 - iv) lahjendamata heitvee naftasisaldus ei ületa 15 miljondikosa;
 - v) laev kasutab nafta filtreerimisseadmed kooskõlas käesoleva lisa 16. reegli lõikega 5; ja
 - vi) filtreerimissüsteem on varustatud seiskamisseadeldisega, mis tagab merreheitmise automaatse seiskamise, kui heitvee naftasisaldus ületab 15 miljondikosa.
- 4) a) Mis tahes heide ei tohi sisaldada kemikaale ega teisi aineid, mille kogus või tihedusaste on merekeskkonnale ohtlik, ega kemikaale ja teisi aineid, mida kasutatakse käesolevas reeglis nimetatud merreheitmise tingimustest möödahiilimiseks.
b) Naftajäägid, mida ei tohi merre heita vastavalt käesoleva reegli lõigetele 2 või 3, tuleb hoida pardal või anda ära vastuvõtuseadmetesse.
- 5) Käesolevas reeglis sätestatu ei takista reisil olevat laeva, kui ainult osa reisist toimub eripiirkonnas, heitmast heitvett merre väljaspool eripiirkonda vastavalt käesoleva lisa 9. reeglile.

6) [...]

7) [...]

8) [...]

11. reegel: Erandid

Käesoleva lisa 9. ja 10. reeglit ei kohaldata:

- a) nafta ja naftase segu merreheitmise suhtes, mis on vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimeste elu päästmiseks merel; või
- b) nafta ja naftase segu merreheitmise suhtes, mis on põhjustatud laeva või selle seadmete vigastusest:
 - i) eeldusel, et pärast vigastuse ilmnemist või merreheitmise avastamist on tarvitusele võetud kõik mõistlikud ettevaatusabinõud merreheitmise vältimiseks või vähendamiseks; ja
 - ii) välja arvatud juhul, kui reederi või kapteni tegevuse eesmärgiks oli kahju tekitada, või ta oli hoolimatu ja teadlik tõenäolise kahju tekkimisest; või

- c) kui [lipuriigi] administratsiooni poolt heaks kiidetud naftat sisaldavate ainete merreheitmine toimub eesmärgiga võidelda teatavate reostusjuhtumitega, et vähendada merereostusest tulenevat kahju. Igasugune selline merreheitmine toimub selle riigi valitsuse heakskiidul, kelle jurisdiktsioonis sellist merreheitmist teostada soovitakse.

II osa: Ohtlikud vedelkemikaalid (MARPOL 73/78 II lisa)

Väljavõtted MARPOL 73/78 II lisa vastavatest sätetest:

3. reegel: Ohtlike vedelkemikaalide kategoriseerimine ja loetelu

1) Käesoleva lisa reeglite mõistes jagatakse ohtlikud vedelkemikaalid järgnevasse nelja kategooriasse:

- a) A-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast suurt ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid tõsist kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning õigustavad seega rangete reostusvastaste meetmete kohaldamist.
- b) B-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning õigustavad seega reostusvastaste erimeetmete kohaldamist.
- c) C-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast vähest ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid vähest kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning nõuavad seega käitlemise eritingimuste kehtestamist.
- d) D-kategooria: Ohtlikud vedelkemikaalid, mis mahuti puhastamise või ballastist vabastamise käigus merreheitmise korral kujutaksid endast äratuntavat ohtu kas mereressurssidele või inimtervisele või põhjustaksid minimaalset kahju mere kasutamisele puhkeaja veetmiseks või muul seaduslikul otstarbel ning nõuavad seega mõningase tähelepanu pööramist käitlemistingimustele.

2) [...]

3) [...]

4) [...]

[Ainete kategoriseerimise edasised suunised, sealhulgas kategoriseeritud ainete loetelu on toodud MARPOL 73/78 II lisa 3. reegli lõigetes 2 — 4 ja 4. reeglis ning lisades]

5. reegel: Ohtlike vedelkemikaalide merreheitmine

A-, B- ja C-kategooria ainete merreheitmine väljaspool eripiirkondi ning D-kategooria ainete merreheitmine kõigis piirkondades

Kui käesoleva lisa 6. reeglis ei ole sätestatud teisiti:

- 1) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis a määratletud A-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud. Kui selliseid aineid või segusid sisaldavaid mahuteid on vaja pesta, tuleb selle tulemusena tekkivad jäägid anda jääkide vastuvõtuseadmesse kuni aine sisaldus vastuvõtuseadmesse antavas heitvees on 0,1 % või alla selle kaalust ning kuni mahuti on tühi, välja arvatud kollase ja valge fosfori puhul, mille korral peab jääkide kontsentratsioon olema 0,01 % kaalust. Pärast seda mahutisse lisatud vett võib merre heita, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teiseldatavate laevade puhul;
- b) merreheitmine toimub allpool merepinda, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
- c) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.

- 2) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis b määratletud B-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmise toimingud ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised toimingud ja kord põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 1 miljondikosa;
 - c) igast mahutist ja sellega ühendatud torustikust merre heidetud lasti maksimumkogus ei tohi olla suurem käesoleva lõike punktis b osutatud korra kohaselt heaks kiidetud maksimumkogusest, mis ei tohi mingil juhul ületada 1 m³ või 1/3000 mahuti mahutavusest väljendatuna kuupmeetrites (m³, sõltuvalt kumb kahest on suurem);
 - d) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 3) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis c määratletud C-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmise protseduurid ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised protseduurid ja kord põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 10 miljondikosa;
 - c) igast mahutist ja sellega ühendatud torustikust merre heidetud lasti maksimumkogus ei tohi olla suurem käesoleva lõike punktis b osutatud korra kohaselt heaks kiidetud maksimumkogusest, mis ei tohi mingil juhul ületada 3 m³ või 1/1000 mahuti mahutavusest väljendatuna kuupmeetrites (m³, sõltuvalt kumb kahest on suurem);
 - d) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 4) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis d määratletud D-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) selliste segude kontsentratsioon ei ületa ühte aineosa kümne osa vee kohta; ja
 - c) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast.
- 5) Lastijääkide eemaldamiseks mahutist on lubatud kasutada [lipuriigi] administratsiooni heaks kiidetud tuulutamiskorda. Selline kord põhineb [Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO)] välja töötatud standarditel. Pärast seda mahutisse lisatud vesi loetakse puhtaks ja see ei kuulu käesoleva reegli lõigete 1, 2, 3 ja 4 reguleerimisalasse.
- 6) Käesoleva lisa 4. reegli lõike 1 kohaselt kategoriseerimata, ajutiselt kategoriseerimata või hindamata ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud.

A-, B- ja C-kategooria ainete merreheitmine eripiirkondades [MARPOL 73/78 II lisa 1. reegliga sätestatud piirkondades, sealhulgas Läänemeres]

Kui käesoleva lisa [...] ja 6. reeglis ei ole sätestatud teisiti:

- 7) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis a määratletud A-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud. Kui selliseid aineid või segusid sisaldavaid mahuteid on vaja pesta, tuleb selle tulemusena tekkivad jäägid anda vastuvõtuseadmesse, mille olemasolu tagavad eripiirkonnaga piirnevad riigid kooskõlas käesoleva lisa 7. reegli, kuni aine sisaldus vastuvõtuseadmesse antavas heitvees on mitte rohkem kui 0,05 % kaalust ning kuni mahuti on tühi, välja arvatud kollase ja valge fosfori puhul, mille korral peab jääkide kontsentratsioon olema 0,005 % kaalust. Pärast pesemist mahutisse lisatud vett võib merre heita, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - c) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 8) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis b määratletud B-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) mahuti on eelnevalt pestud vastavalt [lipuriigi] administratsiooni heaks kiidetud korrale, mis põhineb IMO] välja töötatud standarditel, ning selle tulemusena tekkinud mahuti pesuvesi on antud vastuvõtuseadmesse;
 - b) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - c) merreheitmise ja mahuti pesuvee käitlemise protseduurid ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised protseduurid ja korra põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 1 miljondikosa;
 - d) merreheitmine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
 - e) merreheitmine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 9) Käesoleva lisa 3. reegli lõike 1 punktis c määratletud C-kategooria ainete või ajutiselt nende hulka liigitatud ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merreheitmine on keelatud, kui ei ole täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
- a) laev liigub kursil kiirusega vähemalt 7 sõlme iseliikuvate laevade puhul või vähemalt 4 sõlme teisaldatavate laevade puhul;
 - b) merreheitmise protseduurid ja korra on [lipuriigi] administratsioon heaks kiitnud. Sellised protseduurid ja korra põhinevad [IMO] välja töötatud standarditel ning tagavad, et heitvee kontsentratsioon ja merreheitmise kiirus on sellised, et aine kontsentratsioon laeva ahtri kiiluvees ei ületa 1 miljondikosa;
 - c) igast mahutist ja sellega ühendatud torustikust merre heidetud lasti maksimumkogus ei tohi olla suurem käesoleva lõike punktis b osutatud korra kohaselt heaks kiidetud maksimumkogusest, mis ei tohi mingil juhul ületada 1 m³ või 1/3000 mahuti mahutavusest väljendatuna kuupmeetrites (m³, sõltuvalt kumb kahest on suurem;

- d) merrehtimine toimub allpool veepiiri, võttes arvesse merevee sissevooluavade asukohti; ja
- e) merrehtimine toimub vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast ja vähemalt 25 m sügavuses vees.
- 10) Lastijääkide eemaldamiseks mahutist on lubatud kasutada [lipuriigi] administratsiooni heaks kiidetud ventileerimiskorda. Selline kord põhineb [IMO] välja töötatud standarditel. Pärast seda mahutisse lisatud vesi loetakse puhtaks ja see ei kuulu käesoleva reegli lõigete 7, 8 ja 9 reguleerimisalasse.
- 11) Käesoleva lisa 4. reegli lõike 1 kohaselt kategoriseerimata, ajutiselt kategoriseerimata või hindamata ainete või selliseid aineid sisaldava ballastivee, mahuti pesuvee või muude jääkide või segude merrehtimine on keelatud.
- 12) Käesolevas reeglis sätestatu ei takista laeva hoidmast pardal B- või C-kategooria lasti jääke ja selliseid jääke väljaspool eripiirkonda merre heitmast kooskõlas vastavalt käesoleva reegli lõigetega 2 ja 3.

6. reegel: Erandid

Käesoleva lisa 5. reeglit ei kohaldata:

- a) ohtlike vedelkemikaalide või selliseid kemikaale sisaldavate segude merrehtimise suhtes, mis on vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimeste elu päästmiseks merel; või
- b) ohtlike vedelkemikaalide või selliseid kemikaale sisaldavate segude merrehtimise suhtes, mis on põhjustatud laeva või selle seadmete vigastusest:
- i) eeldusel, et pärast vigastuse ilmnemist või merrehtimise avastamist on tarvitusele võetud kõik mõistlikud ettevaatusabinõud merrehtimise vältimiseks või vähendamiseks; ja
 - ii) välja arvatud juhul, kui reeder või kapten tegutses kahju tekitamise tahtlusega või kui ta tegutses kergemeelselt olles teadlik kahju tekkimise tõenäosusest; või
- c) kui [lipuriigi] administratsiooni heakskiidetud ohtlike vedelkemikaalide või selliseid kemikaale sisaldavate segude merrehtimine toimub eesmärgiga võidelda teatavate reostusjuhtumitega, et vähendada merereostusest tulenevat kahju. Igasugune selline merrehtimine toimub selle riigi valitsuse heakskiidul, kelle jurisdiktsioonis sellist merrehtimist teostada soovitakse.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/36/EÜ,

7. september 2005,

kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artiklit 40, artikli 47 lõiget 1, artikli 47 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset ning artiklit 55,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikli 3 lõike 1 punkti c kohaselt on isikute ja teenuste vaba liikumise takistuste kõrvaldamine liikmesriikide vahel üks ühenduse eesmärke. Liikmesriikide kodanike jaoks tähendab see eelkõige õigust tegutseda kutsealal füüsilisest isikust ettevõtja või töötajana ka muus liikmesriigis kui see, kus nad omandasid kutsekvalifikatsiooni. Lisaks sätestab asutamislepingu artikli 47 lõige 1 direktiivide väljaandmise diplomite, tunnistuste ja muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikuseks tunnustamiseks.
- (2) Pärast 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni Euroopa Ülemkogu võttis komisjon vastu teatise "Siseturu strateegia teenuste osas", mille eesmärk oli eelkõige muuta teenuste vaba osutamine ühenduses sama lihtsaks kui see on üksikutes liikmesriikides. Lisaks komisjoni teatisele pealkirjaga "Euroopa uued tööjõuturud, avatud kõigile, juurdepääsuga kõigele" tehti 23. ja 24. märtsil 2001. aasta Stockholmi Euroopa Ülemkogul komisjonile ülesandeks esitada 2002. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule konkreetsed ettepanekud kvalifikatsioonide tunnustamise ühtsema, läbipaistvama ja paindlikuma korra loomiseks.

- (3) Käesoleva direktiiviga liikmesriigis kutsekvalifikatsiooni omandanud isikutele antud tagatis pääseda teises liikmesriigis samale kutsealale ja sellel tegutseda vastava liikmesriigi enda kodanikega samadel tingimustel ei piira võõrspetsialisti kohustust järgida selles riigis kutsealal tegutsemiseks kehtestatud mittediskrimineerivaid tingimusi eeldusel, et viimased on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed.

- (4) Teenuste vaba osutamise lihtsustamiseks peaks kehtestama täpsema korra eesmärgiga laiendada võimalusi kutsetegevuseks algupärase kutsenimetuse all. Infoühiskonna kaugteenuste suhtes tuleks kohaldada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul, ⁽⁴⁾ sätteid.

- (5) Arvestades erinevaid, ühest küljest ajutise ja episoodilise iseloomuga teenuste piiriülesele osutamisele ja teisest küljest asutamisele kehtestatud süsteeme, tuleks täpsustada kriteeriumid nende kahe kontseptsiooni eristamiseks teenuse osutaja asumisel vastuvõtva liikmesriigi territooriumile.

- (6) Teenuste osutamise hõlbustamisel tuleks hoolikalt suhtuda rahva tervise ja ohutuse ning tarbijakaitse küsimustesse. Seetõttu tuleks rahva tervise ja ohutusega seotud ja piiriülest teenust kas ajutiselt või episoodiliselt osutavate reguleeritud kutsealade suhtes kehtestada erisätted.

- (7) Vastuvõtavad liikmesriigid võivad vajaduse korral ja kooskõlas ühenduse õigusega kehtestada deklareerimise nõuded. Need nõuded ei tohi olla teenuse osutajatele ülemäärane koormavad ega takistada teenuse osutamise vabaduse teostamist või muuta seda vähem atraktiivseks. Selliste nõuete vajadust tuleb regulaarselt kontrollida, arvestades liikmesriikidevaheliseks halduskoostöökäsitamiseks ühenduse raamistiku loomisest tehtud edusamme.

⁽¹⁾ EÜT C 181 E, 30.7.2002, lk 183.

⁽²⁾ ELT C 61, 14.3.2003, lk 67.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2004. aasta arvamus (ELT C 97 E, 22.4.2004, lk 230), nõukogu 21. detsembri 2004. aasta ühine seisukoht (ELT C 58 E, 8.3.2005, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 11. mai 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 6. juuni 2005. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk.1.

- (8) Teenuse osutaja suhtes kohaldatakse vastuvõtva liikmesriigi distsiplinaarkorda, mis on otseses ja eriomases seoses kutsekvalifikatsioonidega, nagu näiteks kutseala mõiste, kutseala alla kuuluvad tegevused, tiitlite ja nimetuste kasutamine ja tarbijakaitse ja turvalisusega otseselt ning konkreetselt seotud tõsine kutsealane rikkumine.
- (9) Säilitades asutamisevabadust silmas pidades erinevate kehtivate tunnustamissüsteemide aluseks olevad põhimõtted ja kaitsemeetmed, tuleks nende süsteemide eeskirju saadud kogemusi arvestades täiustada. Pealegi on vastavaid direktiive mitmel korral muudetud ning nende sätted tuleks kohaldatavaid põhimõtteid standardiseerides ümber struktureerida ja ratsionaliseerida. Seetõttu on vaja asendada kutsealase koolituse tunnustamise üldsüsteemi käsitlevad nõukogu direktiivid 89/48/EMÜ⁽¹⁾ ja 92/51/EMÜ⁽²⁾ ning samuti kutsekvalifikatsiooni tunnustamise üldsüsteemi käsitlev Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 1999/42/EÜ,⁽³⁾ nõukogu direktiivid 77/452/EMÜ,⁽⁴⁾ 77/453/EMÜ,⁽⁵⁾ 78/686/EMÜ,⁽⁶⁾ 78/687/EMÜ,⁽⁷⁾ 78/1026/EMÜ,⁽⁸⁾ 78/1027/EMÜ,⁽⁹⁾ 80/154/EMÜ,⁽¹⁰⁾ 80/155/EMÜ,⁽¹¹⁾ 85/384/EMÜ,⁽¹²⁾ 85/432/EMÜ,⁽¹³⁾ 85/433/EMÜ⁽¹⁴⁾ ja 93/16/EMÜ,⁽¹⁵⁾ mis käsitlevad üldõde, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda, arhitekti, proviisori ja arsti kutsealasid ühendades need ühte teksti.
- (10) Käesolev direktiiv ei loo takistusi liikmesriikide võimalusele tunnustada oma korra kohaselt kolmandate riikide
- (11) Kvalifikatsioonide tunnustamise üldsüsteemi, edaspidi "üldsüsteemi", kuuluvate kutsealade osas on liikmesriikidel õigus oma territooriumil pakutavate teenuste kvaliteedi tagamiseks kehtestada kvalifikatsiooni miinimumnõuded. Siiski ei tohiks liikmesriik vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitele 10, 39 ja 43 nõuda liikmesriigi kodanikult kvalifikatsiooni, mille tingimuseks on üldjuhul üksnes siseriikliku haridussüsteemi väljastatud diplom, kui asjaomane isik on kogu või osa sellest kvalifikatsioonist juba omandanud mõnes teises liikmesriigis. Seetõttu tuleks sätestada, et vastuvõtten liikmesriik, kus kutseala on reguleeritud, peab arvestama teises liikmesriigis omandatud kvalifikatsiooni ning hindama selle vastavust siseriiklikele nõuetele. Tunnustamise üldsüsteem ei takista siiski liikmesriigil kohaldada isikute suhtes, kes soovivad tema territooriumil kutsealaga tegeleda, kutsealaste eeskirjade rakendamise tulenevaid ja avaliku huviga õigustatud erinõudeid. Taolised eeskirjad on seotud näiteks kutseala korralduse, kutsenormide, sealhulgas kutse-eesitika alaste normide, ning järelevalve ja vastutusega. Lisaks ei ole käesolev direktiiv ette nähtud sekkumiseks liikmesriikide õigustatud huvidesse oma kodanike kutsealadega seotud siseriikliku õiguse täitmise kõrvale hoidmise tõkestamisel.
- (12) Käesolev direktiiv käsitleb teistes liikmesriikides omandatud kutsekvalifikatsioonide tunnustamist liikmesriikide poolt. Siiski ei käsitleta teistes liikmesriikides vastavalt käesolevale direktiivile vastu võetud tunnustamisotsuste tunnustamist liikmesriikide poolt. Seega isikud, kel on vastavalt käesolevale direktiivile tunnustatud kutsekvalifikatsioon, ei või kasutada seda tunnustust, et saada oma päritoluliikmesriigis õigusi, mis erinevad selles liikmesriigis saadud kutsekvalifikatsiooniga antud õigustest, välja arvatud juhul, kui nad tõendavad, et on omandanud vastuvõttavas liikmesriigis täiendava kutsekvalifikatsiooni.
- (13) Selleks, et määratleda üldise süsteemi alusel täpne tunnustamismehhanism, on vaja rühmitada siseriiklikud haridus- ja koolituskavad erinevate tasemete vahel. Nimetatud tasemed luuakse ainult üldise tunnustamise süsteemi tarbeks ning need ei mõjuta siseriiklikku hariduse ja koolituse korraldust ega liikmesriikide pädevust antud küsimuses.
- (1) EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/19/EÜ (EÜT L 206, 31.7.2001, lk 1).
- (2) EÜT L 209, 24.7.1992, lk 25. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2004/108/EÜ (ELT L 32, 5.2.2004, lk 15).
- (3) EÜT L 201, 31.7.1999, lk 77.
- (4) EÜT L 176, 15.7.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.
- (5) EÜT L 176, 15.7.1977, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.
- (6) EÜT L 233, 24.8.1978, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.
- (7) EÜT L 233, 24.8.1978, lk 10. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.
- (8) EÜT L 362, 23.12.1978, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.
- (9) EÜT L 362, 23.12.1978, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.
- (10) EÜT L 33, 11.2.1980, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.
- (11) EÜT L 33, 11.2.1980, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.
- (12) EÜT L 223, 21.8.1985, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.
- (13) EÜT L 253, 24.9.1985, lk 34. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2001/19/EÜ.
- (14) EÜT L 253, 24.9.1985, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.
- (15) EÜT L 165, 7.7.1993, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (14) Direktiividega 89/48/EMÜ ja 92/51/EMÜ kehtestatud tunnustamismehhanismi ei muudeta. Seetõttu tuleks liikmesriigil, kus teatud reguleeritud kutsealal tegutsemise tingimuseks on nelja-aastase kestusega kõrg- või ülikoolihariduse edukat läbimist tõendava diplomi olemasolu, lubada nendel kutsealadel tegutsemist isikutele, kellel on vähemalt üheaastase kestusega keskharidusele järgneva koolituse edukat läbimist tõendav diplom, hoolimata tasemest, millele vastuvõttvas liikmesriigis nõutav diplom vastab. Samas juhul, kui reguleeritud kutsealal tegutsemise tingimuseks on üle nelja-aastase kestusega kõrg- või ülikoolihariduse omamine, tuleks nimetatud kutsealadel tegutsemist võimaldada isikutele, kellel on vähemalt kolmeaastase kestusega ülikooli- või kõrgharidust tõendav diplom.
- (15) Üldsüsteemi kuuluvatel kutsealadel tegutsema hakkamiseks vajalike koolituse miinimumnõuete ühtlustamise puudumise tõttu peaks vastuvõtval liikmesriigil olema võimalus kehtestada korvamismeetmed. Meetmed peavad olema proportsionaalsed ja arvestama eriti taotleja töökogemust. Kogemused näitavad, et sisserändajalt vastavalt tema valikule kas sobivustesti või kohanemisaja nõudmine annab piisava tagatise tema kvalifikatsioonitasemele, nii et selle valikuvabaduse piiramist tuleb igal üksikul juhul põhjendada kohustusliku normiga avalikust huvist lähtuvalt.
- (16) Spetsialistide vaba liikumise edendamiseks ja samaaegselt kvalifikatsiooni piisava taseme tagamiseks peaks mitmesugustel kutseühingutel ja -organisatsioonidel või liikmesriikidel olema võimalik esitada Euroopa tasandil ühisplatvorme. Käesolevas direktiivis peaks neid algatusi teatud tingimustel arvestama vastavalt liikmesriikide pädevusele otsustada oma territooriumil kutsealal tegutsemiseks nõutava kvalifikatsiooni, samuti oma haridussüsteemi ja kutsealase koolituse süsteemi sisu ja korralduse üle, ning vastavalt ühenduse õigusele ja eriti ühenduse konkurentsioigusele edendades sellega seoses automatiseerimat tunnustamist üldsüsteemi raames. Ühisplatvorme esitada võivad kutseühingud peaksid olema esindatud nii siseriiklikul kui Euroopa tasandil. Ühisplatvorm on kriteeriumide kogum, mis võimaldab korvata vähemalt kahes kolmandikus liikmesriikides, kaasa arvatud kõigis seda kutseala reguleerivates liikmesriikides, kindlaks tehtud suurimad sisulised erinevused koolitusnõuetes. Kriteeriumid võivad sisaldada näiteks selliseid nõudeid nagu lisakoolitus, kohanemisaeg juhendaja järelevalve all, sobivustest või minimaalselt ettenähtud kutsepraktika või eelnimetatute kombinatsioon.
- (17) Kõigi selliste olukordade arvesse võtmiseks, mille puhul kutse kvalifikatsiooni tunnustamisega seotud õigusnormid puuduvad, peab üldsüsteem laienema ühegi konkreetse süsteemiga katmata juhtudele, kus vastav kutseala kas ei kuulu ühegi olemasoleva süsteemi alla või kus taotleja, vaatamata kutseala kuulumisele sellise konkreetse süsteemi alla, ei vasta mingil eri või erandlikul põhjusel selle tingimustele.
- (18) Mitmete tööstus- ja äritegevuse ning käsitöö aladel tegutsema hakkamise korda tuleb liikmesriikides, kus need kutsealad on reguleeritud, lihtsustada, niivõrd kui taotleja on teises liikmesriigis vastaval alal tegutsenud mõistliku aja vältel piisavalt hiljuti, säilitades samas nendel tegevusaladel tegutsema hakkamiseks töökogemusel põhineva automaatse tunnustamise.
- (19) Arstide, üldõdede, hambaarstide, veterinaararstide, ämmaemandate, proviisorite ja arhitektide vaba liikumine ja nende kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide vastastikune tunnustamine tugineb koolituse kooskõlastatud miinimumnõuetel põhineval kvalifikatsiooni automaatse tunnustamise põhimõttel. Lisaks peaks arsti, üldõde, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori tegevusalal tegutsema hakkamine liikmesriigis sõltuma vastava kvalifikatsiooni omamisest, mis tagab, et asjaomane isik on läbinud miinimumnõudeid järgiva koolituse. Seda süsteemi peaks täiendama rida omandatud õigusi, mida kvalifitseeritud spetsialistid saavad teatud tingimustel kasutada.
- (20) Arstide ja hambaarstide kvalifikatsioonisüsteemi näitajate ja sellega seotud vastastikuse tunnustamise valdkonna ühenduse õigustiku arvesse võtmiseks tuleks automaatse tunnustamise põhimõtet arsti ja hambaravi erialade puhul, mis on ühised vähemalt kahes liikmesriigis, rakendada kõikidele käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäeval tunnustatud erialadele. Siiski tuleks süsteemi lihtsustamiseks rakendada automaatset tunnustamist pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva ainult sellistele uutele arsti erialadele, mis on ühised vähemalt kahele viiendikule liikmesriikidest. Pealegi ei takista käesolev direktiiv liikmesriikidel omavahel kokku leppida neis levinud, kuid käesoleva direktiivi mõistes mitte automaatselt tunnustatud arsti ja hambaravi erialade automaatses tunnustamises neis kehtiva korra alusel.
- (21) Üldarsti kvalifikatsiooni automaatne tunnustamine ei tohiks piirata liikmesriikide pädevust otsustada, kas siduda see kvalifikatsioon teatud kutsetegevusega või mitte.

- (22) Kõik liikmesriigid peaksid tunnustama hambaarsti arstist eraldi kutsena sõltumata sellest, kas hambaarst on spetsialiseerunud erihambaarst. Liikmesriigid peaksid tagama, et hambaarstide väljaõpe annab neile hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede anomaaliate ja haiguste ennetamiseks, diagnoosimiseks ja raviks vajalikud oskused. Hambaarsti kutsetegevust teostavad käesoleva direktiiviga sätestatud hambaarsti kvalifikatsiooni omavad isikud.
- (23) Ämmaemandate väljaõppe ühtsustamine kõikides liikmesriikides ei tundu olevat soovitatav. Pigem peaks liikmesriikidel olema ämmaemandate väljaõppe korraldamisel võimalikult vabad käed.
- (24) Käesoleva direktiivi lihtsustamiseks peaks proviisori kvalifikatsiooni automaatset tunnustamist käsitlevate sätete ulatuse piiritlemiseks määratlema "proviisori" mõiste, seda tegevusala reguleerivate siseriiklike eeskirjade erisätteid piiramata.
- (25) Proviisori kvalifikatsiooniga isikud on spetsialistid ravimite alal ja neil peaks põhimõtteliselt olema kõikides liikmesriikides juurdepääs minimaalsetele tegevustele selles valdkonnas. Miinimumpiiridest väljapoole jääva tegevuse määratlemisel ei tohiks käesolev direktiiv piirata proviisoritele avatud tegevuste ringi liikmesriikides — eriti meditsiinibioloogilise analüüsi vallas — ega anda spetsialistidele monopoolset seisundit, kui need küsimused jäävad ainuüksi liikmesriikide otsustada. Käesoleva direktiivi sätted ei takista liikmesriikidel nõuda lisakoolitust kooskõlastamise miinimumpiiridest väljapoole jääva tegevuse alustamiseks. See tähendab, et vastuvõttev liikmesriik peaks saama kehtestada need nõuded kodanikele, kellel on automaatselt tunnustatav kvalifikatsioon käesoleva direktiivi tähenduses.
- (26) Käesolev direktiiv ei kooskõlasta kõiki farmaatsia valdkonna tegevusaladel tegutsema hakkamise ja töötamise nõudeid. Eelkõige peaks jääma liikmesriikide endi otsustada apteekide geograafilise jaotuse ja ravimite müügi-monopoli küsimus. Käesolev direktiiv ei muuda liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, mis keelavad ettevõtjatel tegutseda teatud proviisori tegevusaladel või kehtestavad nendel tegutsemiseks teatud tingimused.
- (27) Arhitektuurne projekteerimine, ehituste kvaliteet, nende harmooniline sulandumine ümbruskonda, austus looduse ja linnamaastiku ning riikliku ja eraõigusliku pärandi vastu on avaliku huvi objektiks. Seetõttu peab kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine tuginema kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele kriteeriumidele, mis tagavad, et tunnustatud kvalifikatsioone omavad isikud on võimelised mõistma ja üle kandma üksikisikute, ühiskondlike gruppide ja ametiasutuste vajadusi seoses ruumilise planeerimise, projekteerimise, struktuuride korralduse ja ehitamise, arhitektuuripärandi säilitamise ja väärtustamise ning loodusliku tasakaalu hoidmisega.
- (28) Arhitektuuri ja arhitekti kutsealal tegutsema hakkamist ja sellel tegutsemist reguleerivad siseriiklikud eeskirjad on oma reguleerimisalalt väga erinevad. Enamikes liikmesriikides töötavad arhitektuurivaldkonnas *de jure* või *de facto* üksnes arhitekti kutсениmetust või lisaks muud kutсениmetust kandvad isikud, omamata kutsetegevuses monopoolset seisundit, kui seadustes ei ole sätestatud teisiti. Nendel tegevusaladel või mõnedel neist võivad töötada ka muud isikud, eriti ehituse või ehituskunsti valdkonnas eriväljaõppe läbinud insenerid. Käesoleva direktiivi lihtsustamiseks peaks arhitekti kvalifikatsiooni automaatset tunnustamist käsitlevate sätete ulatuse piiritlemiseks määratlema "arhitekti" mõiste, seda tegevusala reguleerivate siseriiklike eeskirjade erisätteid piiramata.
- (29) Kui reguleeritud kutseala siseriiklik või Euroopa tasandi kutsorganisatsioon või -ühing esitab põhjendatud taotluse kvalifikatsioonide tunnustamise erisätete osas, mis põhineb koolituse miinimumnõuete kooskõlastamisele, võib komisjon hinnata käesoleva direktiivi muutmise vajalikkust.
- (30) Kutsekvalifikatsioonide tunnustamise süsteemi tõhususe tagamiseks tuleks määrata kindlaks selle rakendamise ühtsed tingimused ja menetluskord, samuti kutsealal töötamise teatud üksikasjad.
- (31) Kuna liikmesriikide ning liikmesriikide ja komisjoni vaheline koostöö soodustab tõenäoliselt käesoleva direktiivi rakendamist ning sellest direktiivist tulenevate kohustuste täitmist, tuleks korraldada koostöö vahendid.

- (32) Kutseühenduste ja -organisatsioonide poolt väljaantav Euroopa tasandi kutsekaart võiks lihtsustada spetsialistide vaba liikumist, eelkõige kiirendades infovahetust vastuvõtva ja päritoluliikmesriigi vahel. See kutsekaart peaks muutma võimalikuks erinevates liikmesriikides töötava spetsialisti teenistuskäigu jälgimise. Arvestades täiel määral kõiki andmekaitse sätteid, võiks nimetatud kaart sisaldada teavet spetsialisti kvalifikatsiooni (lõpetatud ülikool või õppeasutused, omandatud kvalifikatsioon, töökogemus), juriidilise tegutsemisvormi, tema suhtes rakendatud kutsealaga seotud sanktsioonide ning vastava pädeva ametiasutuse kohta.
- (33) Liikmesriikide kodanikele teavet ja abi pakkuvate kontaktpunktide võrgustiku loomine võimaldab kindlustada tunnustamissüsteemi läbipaistvuse. Need kontaktpunktid annavad komisjonile ja soovi korral igale kodanikule kogu tunnustamiskorda puudutava teabe ja aadressid. Iga liikmesriigi poolt selle võrgustiku raames ühe kontaktpunkti nimetamine ei mõjuta pädevuse korraldamist siseriiklikul tasandil. Eelkõige ei takista see siseriiklikul tasandil mitme asutuse nimetamist, kusjuures eelmainitud võrgustiku raames nimetatud kontaktpunkt vastutab teiste asutustega töö koordineerimise ja vajaduse korral kodanikke teavitava asjaomase pädeva asutuse kohta teabe andmise eest.
- (34) Sektoridirektiivide ja üldsüsteemi põhjal loodud erinevate tunnustamissüsteemide haldamine on osutunud kohmakaks ja keeruliseks. Seetõttu on haldamist vaja lihtsustada ja käesoleva direktiivi ajakohastamisel on vaja arvestada teaduse ja tehnika arengut, eriti juhul, kui kvalifikatsioonide automaatseks tunnustamiseks kooskõlastatakse koolituse miinimumnõuded. Sel eesmärgil tuleks kutse-kvalifikatsioonide tunnustamiseks luua üksainus komitee ning tagada kutseorganisatsioonide esindajate sobiv kaasamine, seda ka Euroopa tasandil.
- (35) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾
- (36) Liikmesriikide regulaarselt koostatav ja statistilisi andmeid sisaldav aruanne käesoleva direktiivi rakendamise kohta võimaldab kindlaks määrata kutse kvalifikatsioonide tunnustamissüsteemi mõju.
- (37) Kui käesoleva direktiivi mõne sätte rakendamisel põrgatakse liikmesriigis tugevale vastuseisule, peaks ajutiste meetmete vastuvõtmiseks olema ettenähtud vastav kord.
- (38) Käesoleva direktiivi sätted ei mõjuta liikmesriigi õigust siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi korraldamisel ja selle süsteemi raames teostatavate tegevusalade määratlemisel.
- (39) Arvestades tehnoloogiliste muudatuste ja teaduse arengu kiirust, on elukestev õpe paljudel kutsealadel eriti oluline. Liikmesriikide ülesanne on vastu võtta üksikasjalik kord, mille raames spetsialistid hoiaksid end asjakohast täienduskoolitust saades tehnika ja teaduse arenguga kursis.
- (40) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt kutse kvalifikatsioonide tunnustamise korra ratsionaliseerimist, lihtsustamist ja parandamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, ning seda võib paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus vastu võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks.
- (41) Käesolev direktiiv ei piira asutamislepingu artikli 39 lõike 4 rakendamist ja asutamislepingu artikli 45 rakendamist eelkõige notarite suhtes.
- (42) Asutamiseõiguse ja teenuste osutamise vabaduse osas kohaldatakse käesolevat direktiivi, ilma et see piiraks teiste kutse kvalifikatsioonide tunnustamist käsitlevate eriomaste õigusaktide, nagu transpordile, kindlustusvahendajatele ja diplomeeritud audiitoritele kehtivate õigusaktide kohaldamist. Käesolev direktiiv ei mõjuta nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiivi 77/249/EMÜ õigusteenusete osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta ⁽²⁾ ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/5/EÜ, millega hõlbustatakse alalist tegutsemist advokaadi kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus omandati kutse kvalifikatsioon ⁽³⁾ toimimist. Käesoleva direktiiviga peaks reguleerima advokaatide kutse kvalifikatsioonide tunnustamist nende viivitamatuks asutamiseks vastuvõtva liikmesriigi kutse nimetuse all.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽³⁾ EÜT L 77, 14.3.1998, lk 36. Direktiivi on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(43) Niivõrd, kui need on reguleeritud, hõlmab käesolev direktiiv ka vabakutseid, mis on käesoleva direktiivi kohaselt kutsealad, millega tegeleb isik, kes omades vastavat kutsekvalifikatsiooni, osutab isiklikult, omal vastutusel ja tehniliselt sõltumatult kliendi huvides ja üldhuvides intellektuaalseid ja kontseptuaalseid teenuseid. Vastavalt asutamislepingule võidakse kutsealaga tegelemisele liikmesriikides kohaldada erilisi õiguslikke piiranguid, mis tulenevad siseriiklikest õigusaktidest ja nende raames sõltumatult vastava kutseala esindusorgani poolt kehtestatud õigusnormidest, et tagada ja arendada professionaalsust, teenuse kvaliteeti ja usaldussuhet klientidega.

(44) Käesolev direktiiv ei piira tervise ja tarbijakaitse kõrge taseme tagamiseks vajalike meetmete rakendamist,

III jaotise III peatükis reguleeritud kutsealade osas peab esmane tunnustamine arvestama nimetatud peatükis sätestatud koolituse miinimumnõudeid.

3. Käesoleva direktiivi vastavaid sätteid ei kohaldata juhul, kui kõnealuste reguleeritud kutsealade suhtes kehtestatakse ühenduse eraldi õigusaktiga kutsekvalifikatsioonide tunnustamisega otseselt seotud teistsugune täpsustatud kord.

Artikkel 3

Mõisted

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

Käesolev direktiiv kehtestab korra, mille alusel liikmesriik, kes teeb reguleeritud kutsealal tegutsema hakkamise või sellel tegutsemise oma territooriumil sõltuvaks eriomase kutsekvalifikatsiooni omamisest (edaspidi "vastuvõttev liikmesriik"), peab vastaval kutsealal tegutsema hakkamiseks või sellel tegutsemiseks tunnustama teises liikmesriigis või teistes liikmesriikides (edaspidi "päritoluliikmesriik") saadud kutsekvalifikatsioone, mis lubavad nimetatud kvalifikatsioone omaval isikul seal samal kutsealal töötada.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi liikmesriigi kodanike, sealhulgas vabakutseliste suhtes, kes soovivad füüsiliselt isikust ettevõtjana või töötajana tegutseda reguleeritud kutsealal teises liikmesriigis kui see, kus nad omandasid oma kutsekvalifikatsiooni.

2. Iga liikmesriik võib vastavalt oma õigusaktidele lubada liikmesriigi kodanikel, kellel on mujal kui selles liikmesriigis saadud kutsekvalifikatsiooni tõend, tegutseda oma territooriumil reguleeritud kutsealal artikli 3 lõike 1 punkti a mõistes.

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *reguleeritud kutseala* — kutsetegevus või -tegevuste hulk, millel tegutsema hakkamist või tegutsemist või tegutsemise üht moodustest reguleerivad spetsiaalse kutsekvalifikatsiooni omamist kas otseselt või kaudselt käsitlevad õigus- või haldusnormid; tegutsemise moodus on eelkõige kutsealal tegutsemine kutsenimetuse all, kui sellise nimetuse kasutamine on õigus- või haldusnormidega lubatud üksnes vastavat kutsekvalifikatsiooni omavatel isikutel. Kui esimene lause ei kohaldu, käsitletakse reguleeritud kutsealana lõikes 2 nimetatud kutseala;

b) *kutsekvalifikatsioon* — haridust tõendava dokumendiga, artikli 11 punkti a alapunktis i nimetatud pädevuskinnituse ja/ või töökogemusega tõendatud kvalifikatsioon;

c) *kvalifikatsiooni tõendav dokument* — diplomid, tunnistused ja muud, liikmesriigi õigus- või haldusnormide kohaselt liikmesriigi pädeva asutuse väljaantud dokumendid, mis tõendavad peamiselt ühenduses omandatud kutsealase koolituse edukat läbimist. Kui esimene lause ei kohaldu, käsitletakse kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidena lõikes 3 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti;

d) *pädev asutus* — mistahes asutus või organ, mis on liikmesriigi poolt eraldi volitatud väljastama või vastu võtma koolitustdiplomeid ja muid dokumente või teavet ja vastu võtma taotlusi ja tegema käesolevas direktiivis nimetatud otsuseid;

e) *reguleeritud haridus ja koolitus* — antud kutsealal tegutsemisele suunatud koolitus, mis koosneb kursustest või vajadusel lisaks kursustele ka kutsealasest koolitusest või katseajast või kutsepraktikast.

Asjaomase liikmesriigi õigus- või haldusnormidega määratakse kutsealase koolituse, katseaja või kutsepraktika struktuur ja tase ning neid kontrollib või kiidab heaks selleks määratud asutus;

- f) *töökogemus* — asjaomasel kutsealal tegelik ja seaduslik tegutsemise liikmesriigis;
- g) *kohanemisaeg* — vastuvõttas liikmesriigis reguleeritud kutsealal tegutsemise kutseala kvalifitseeritud esindaja vastutuse all, kusjuures sellise järelevalve all sooritud praktikaga võib kaasneda täienduskoolitus. Seda järelevalve all sooritatud praktikat tuleb hinnata. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kehtestab üksikasjaliku kohanemisaja ja selle hindamist, samuti sisserändaja seisundit käsitleva korra.

Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kehtestavad kehtiva ühenduse õiguse alusel järelevalve all praktikat sooritava isiku seisundi selles liikmesriigis, reguleerides eelkõige elamisloa, samuti kohustuste, sotsiaalsete õiguste ja soodustuste, toetuste ning tasude küsimusi;

- h) *sobivustest* — vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse korraldatud test, mis piirdub taotleja kutsealaste teadmistega ja mille eesmärk on hinnata taotleja suutlikkust tegutseda reguleeritud kutsealal selles liikmesriigis. Sellise testi korraldamiseks koostab pädev asutus nimekirja teemadest, mis liikmesriigis nõutavat hariduse ja koolituse ning taotleja omandatud hariduse ja läbitud koolituse võrdluse alusel ei ole taotleja kvalifikatsiooni tõendava diplomiga või muu dokumendiga kaetud.

Sobivustest peab arvestama asjaolu, et taotleja on kvalifitseeritud spetsialist kas oma päritoluliikmesriigis või selles liikmesriigis, kust ta tuleb. Test peab valikuliselt hõlmama nimekirjas ülesloetud teemasid, mille valdamine on vastuvõttas liikmesriigis kutsealal tegutsemiseks oluline. Testis võib kontrollida ka vastuvõttas liikmesriigis kõnealusele tegevusele kohaldatavate kutsealaste eeskirjade tundmist.

Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus määrab sobivustesti üksikasjaliku rakendamise korra ja selles liikmesriigis ennast sobivustestiks ette valmistada sooviva taotleja staatuse liikmesriigis;

- i) *ettevõtte juht* — isik, kes on kõnealuse tegevusala ettevõttes tegev kui:

- i) ettevõtte juht või ettevõtte filiaali juht või
- ii) ettevõtte omaniku või juhi asetäitja juhul, kui selle ametiga kaasneb esindatud omaniku või juhi vastutusega võrdväärne vastutus, või
- iii) juhtival ametikohal töötav isik, kelle kohustused on kaubandus- ja/või tehnilise iseloomuga ja kes vastutab ettevõtte ühe või enama osakonna eest.

2. I lisas loetletud ühingute või organisatsioonide liikmete praktiseeritavaid kutsealasid käsitletakse reguleeritud kutsealadena.

Esimeses lõigus nimetatud ühingute või organisatsioonide eesmärk on esmajoones edendada ja hoida asjaomase kutseala kõrget standardit. Liikmesriik tunnustab neid selle eesmärgi teostajatenäri erikorras ja nad väljastavad oma liikmetele kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, tagades et nende liikmed austavad nende kehtestatud kutsealaseid eeskirju ja andes liikmetele õiguse kasutada kutsenimetust või vastavat tähekombinatsiooni või saada kasu sellise kvalifikatsiooniga kaasnevast.

Kui liikmesriik tunnustab esimeses lõigus nimetatud ühingu või organisatsiooni, peab ta komisjonile sellest teatama ja komisjon avaldab vastava teate *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. Kolmanda riigi väljastatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente käsitletakse kvalifikatsiooni tõendava dokumendina juhul, kui selle omanikul on selle liikmesriigi territooriumil, kes tunnustab seda kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti artikli 2 lõike 2 alusel, selle liikmesriigi poolt tõendatud kolmeaastane töökogemus asjaomasel kutsealal.

Artikkel 4

Tunnustamise toime

1. Kutsekvalifikatsiooni tunnustamine vastuvõtva liikmesriigi poolt annab soodustatud isikule võimaluse asuda selles liikmesriigis tegutsema samal kutsealal kui see, millele ta kvalifitseerus päritoluliikmesriigis, ja tegutseda sellel kutsealal vastuvõttas liikmesriigis selle liikmesriigi kodanikega võrdsel tingimustel.

2. Käesoleva direktiivi tähenduses on kutseala, millel taotleja soovib vastuvõttas liikmesriigis tegutseda, sama mis kutseala, millele ta päritoluliikmesriigis kvalifitseerus, juhul, kui vastavad kutsetegevused on võrreldavad.

II JAOTIS

TEENUSTE VABA OSUTAMINE

Artikkel 5

Teenuste vaba osutamise põhimõte

1. Ilma et see piiraks ühenduse õiguse erisätete ning samuti käesoleva direktiivi artiklite 6 ja 7 kohaldamist, ei tohi liikmesriigid kutsekvalifikatsiooniga seotud põhjusel takistada teenuste vaba osutamist teises liikmesriigis juhul, kui:

- a) teenuse osutaja on liikmesriigis ametlikult asutatud (edaspidi "asutamise liikmesriik"), eesmärgiga tegutseda seal samal kutsealal ja

b) teenuse osutaja asub teise liikmesriiki ja kui ta tegutses asutamise liikmesriigis sellel kutsealal vähemalt kaks aastat teenuse osutamisele eelnenud kümne aasta jooksul, kui see kutseala ei ole selles liikmesriigis reguleeritud. Kaheaastast kutsealal tegutsemise nõuet ei kohaldata juhul, kui kas kutseala või kutsealal tegutsemiseks vajalik haridus või koolitus on reguleeritud.

2. Käesoleva jaotise sätteid kohaldatakse ainult juhul, kui teenuse osutaja asub vastuvõtva liikmesriigi territooriumile, et tegutseda ajutiselt ja episoodiliselt lõikes 1 nimetatud kutsealal.

Teenuse osutamise ajutist ja episoodilist olemust, eriti selle kestust, sagedust, regulaarsust ja pidevust hinnatakse igal juhtumil eraldi.

3. Kui teenuse osutaja asub teise liikmesriiki, kehtivad talle kutse-, õigusliku ja haldusiselooga kutsealased eeskirjad, mis on otseselt seotud kutsevalifikatsioonidega, näiteks kutseala mõiste, tiitlite ja nimetuste kasutamine ja tõsine kutsealane rikkumine, mis on otseselt ja konkreetselt seotud tarbijakaitse ning turvalisusega, samuti distsiplinaarsätted, mida vastuvõtvas liikmesriigis kohaldatakse selles liikmesriigis samal kutsealal tegutsevate isikute suhtes.

Artikkel 6

Erandid

Vastavalt artikli 5 lõikele 1 peab vastuvõttev liikmesriik teises liikmesriigis asutatud teenuse osutajad vabastama nõuetest, mis ta on kehtestanud oma territooriumil registreeritud spetsialistidele, mis on seotud:

a) kutseorganisatsioonilt või -organilt tegevusloa saamist, selles registreerimist või selle organisatsiooni või organi liikmeks olemist. Oma territooriumil kehtivate distsiplinaarsätete kohaldamise lihtsustamiseks vastavalt artikli 5 lõikele 3 võivad liikmesriigid kehtestada ajutise automaatse registreerimise sellise kutseorganisatsiooni või -organi juures või *pro forma* liikmelisuse selles organisatsioonis või organis tingimusel, et selline registreerimine või liikmelisus ei aeglusta ega komplitseeri mingil moel teenuste osutamist ega põhjusta teenuse osutajale mingeid lisakulusid. Pädev asutus peab artikli 7 lõikes 4 nimetatud ja rahva tervise ning ohutusega seotud kutsealade, samuti III jaotise III peatüki kohaselt automaatsele registreerimisele kuuluvate kutsealade kohta saatma vastavale kutseorganisatsioonile või -organile

deklaratsiooni või artikli 7 lõike 1 kohaldavuse korral selles nimetatud uuenduse koopia koos artikli 7 lõikes 2 nimetatud dokumentide koopiatega ning seda käsitletakse kui automaatset ajutist registreerimist või *pro forma* liikmelisust,

b) riikliku sotsiaalkindlustusasutuse juures registreerimist kindlustusandjaga tasaarveldamise eesmärgil seoses kindlustatud isikute kasuks sooritatud tegevustega.

Siiski peab teenuse osutaja punktis b nimetatud organit kas eelnevalt või kiireloomulistel juhtudel tagantjärele osutatud teenustest teavitama.

Artikkel 7

Teenuse osutaja teise liikmesriiki asumise korral eelnevalt esitatav deklaratsioon

1. Liikmesriigid võivad nõuda, et teenuste osutamiseks ühest liikmesriigist esmakordselt teise asuv teenuse osutaja peab sellest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele eelneva kirjaliku deklaratsiooniga teatama, lisades kindlustuse või muu erialase vastutuse osas isiklikku või ühist kaitset pakkuva meetme kirjelduse. Seda deklaratsiooni tuleb kord aastas uuendada juhul, kui teenuse osutaja kavatab selles liikmesriigis pakkuda vastaval aastal ajutisi või episoodilisi teenuseid. Teenuse osutaja võib deklaratsiooni esitamiseks kasutada erinevaid vahendeid.

2. Teenuste esmasel osutamisel või kui olukorra oluline muutus on dokumentaalselt tõestatud, võivad liikmesriigid nõuda deklaratsioonile järgmiste dokumentide lisamist:

a) tõend teenuse osutaja kodakondsuse kohta,

b) dokument, mis tõendab, et selle omanik on liikmesriigis ametlikult asutatud asjaomasel tegevusalal tegutsemise eesmärgil ja et tal ei ole tõendi väljastamise ajal ajutist ega alalist tegevuskeeldu,

c) kutsevalifikatsiooni tõend,

d) artikli 5 lõike 1 punktis b nimetatud juhtudel igasugune tõend selle kohta, et teenuse osutaja on asjaomasel tegevusalal tegutsenud vähemalt kaks aastat viimase kümne aasta jooksul,

e) turvateenuste kutsealade puhul tõend kriminaalkorras karistatuse puudumise kohta, kui liikmesriik nõuab seda ka oma kodanikelt.

3. Teenust osutatakse asutamise liikmesriigi kutsenimetuse all niivõrd, kui kõnealusele kutsetegevusele on selles liikmesriigis olemas selline kutsenimetuse. Sellele kutsenimetusele viidatakse asutamise liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest viisil, mis väldib segiajamist vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetusega. Kui asutamise liikmesriigis ei ole sellist kutsenimetust, viitab teenuse osutaja oma kvalifikatsioonile selle liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. III jaotise III peatükis nimetatud juhtudel pakutakse teenust erandlikult vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetuse all.

4. Teenuste esmasel osutamisel rahva tervist ja ohutust mõjutavatel reguleeritud kutsealadel, mis ei kuulu III jaotise III peatüki alusel automaatsele tunnustamisele, võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus kontrollida teenuse osutaja kutsekvalifikatsiooni enne teenuste esmast osutamist. Selline eelnev kontroll on võimalik üksnes juhul, kui kontrolli eesmärk on vältida teenuse osutaja kutsekvalifikatsiooni puudumisest põhjustatud tõsist kahju teenuse saaja tervisele ning turvalisusele ja kui see kontroll ei ületa selle teostamiseks vajalikku.

Pädev asutus teatab teenuse osutajale oma otsusest mitte kontrollida ta kvalifikatsiooni või sellise kontrolli tulemustest hiljemalt kuu möödudes deklaratsiooni ja kaasnevate dokumentide saamisest. Viivitust põhjustavate probleemide esinemisel teatab pädev asutus esimese kuu jooksul teenuse osutajale viivituse põhjused ja otsuse langetamise uue ajakava, mille lõpptähtaeg peab olema hiljemalt kaks kuud pärast kõigi dokumentide saamist.

Kui teenuse osutaja kutsekvalifikatsioon ja vastuvõttas liikmesriigis nõutav koostamine erinevad olulisel määral, nii et see erinevus võib olla ohtlik rahva tervisele või ohutusele, annab vastuvõttev liikmesriik teenuse osutajale eelkõige sobivustesti kaudu võimaluse näidata, et ta on puuduolevad teadmised või pädevuse omandanud. Igal juhul peab olema võimalik pakkuda teenust ühe kuu jooksul eelmise lõigu alusel vastu võetud otsuse langetamisest.

Juhul kui eelmistes lõikudes määratud tähtaegade möödumisel ei ole pädevalt asutuselt vastust saadud, võib teenust osutada.

Kui kvalifikatsioon on tõendatud käesoleva lõike alusel, osutatakse teenust vastuvõtva liikmesriigi kutsenimetuse all.

Artikkel 8

Halduskoostöö

1. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused võivad asutamise liikmesriigi pädevatelt asutustelt iga teenuste osutamise kohta küsida teavet teenuse osutaja asutamise seaduslikkuse, tema hea käitumise, samuti kutsealaste distsiplinaar- ja kriminaalkaristuste puudumise kohta. Asutamise liikmesriigi pädevad asutused annavad sellist teavet vastavalt artiklis 56 kehtestatud korrale.

2. Pädevad asutused tagavad igasuguse teabe vahetuse, mis on teenuse saajale vajalik kaebuse õigeks esitamiseks teenuse osutaja vastu. Teenuse saajaid teavitatakse kaebuse tulemustest.

Artikkel 9

Teenuse saajale antav teave

Kui teenust osutatakse asutamise liikmesriigi kutsenimetuse või teenuse osutaja kvalifikatsiooni alusel, võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused lisaks muudele ühenduse õigusega teabe kohta kehtestatud nõuetele nõuda teenuse osutajalt osa või kogu järgneva teabe esitamist teenuse saajale:

- a) äriregistri nimetus, äriregistrikood või muud selles registris olevad võrdväärsed identifitseerimisvahendid, kui teenuse osutaja on kantud äriregistrisse või sarnasesse riiklikku registrisse;
- b) pädeva järelevalveasutuse nimi ja aadress, kui tegevusalal tegutsemiseks nõutakse asutamise liikmesriigi luba;
- c) kutseühingu või sarnase organi andmed, kus teenuse osutaja on registreeritud;
- d) kutsenimetuse või selle puudumisel teenuse osutaja kvalifikatsioon ja liikmesriik, kus see kvalifikatsioon omandati;
- e) nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas⁽¹⁾ artikli 22 lõikes 1 nimetatud käibemaksukohustuslase identifitseerimisnumber, kui teenuse osutaja tegutseb käibemaksuga maksustataval tegevusalal,
- f) ametialase vastutuse katteks sõlmitud kindlustuse või muu erialase vastutuse osas isiklikku või ühist kaitset pakkuva meetme kirjeldus.

⁽¹⁾ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.5.2004, lk 35).

III JAOTIS

g) sisserrändajatele, kes vastavad artikli 3 lõikes 3 sätestatud nõuetele.

ASUTAMISVABADUS

I PEATÜKK

Artikkel 11

Haridust tõendavate dokumentide tunnustamise üldsüsteem

Artikkel 10

Kvalifikatsiooni tase**Reguleerimisala**

Käesolevat peatükki kohaldatakse kõikide kutsealade suhtes, mida ei reguleerita käesoleva jaotise II ja III peatükiga, ja järgnevalt nimetatud juhtudel, mil taotleja eri ja erandlikel põhjustel ei vasta nendes peatükkides sätestatud tingimustele:

- a) IV lisas loetletud tegevusaladele, kui sisserrändaja ei vasta artiklites 17, 18 ja 19 kehtestatud nõuetele;
- b) üldarstidele, eriarstidele, üldõdedele, hambaarstidele, erihambaarstidele, veterinaararstidele, ämmaemandatele, proviisoritele ja arhitektidele, kui sisserrändaja ei vasta artiklites 23, 27, 33, 37, 39, 43 ja 49 nimetatud tegeliku ja seadusliku kutsepraktika nõuetele;
- c) arhitektidele, kui sisserrändaja kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti ei ole loetletud V lisa punktis 5.7;
- d) arstidele, õdedele, hambaarstidele, veterinaararstidele, ämmaemandatele, proviisoritele ja arhitektidele, kellel on spetsialisti kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis on saadud pärast V lisa punktide 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 ja 5.7.1 all loetletud kutseametuste saamiseks läbitud ja üksnes vastava eriala tunnustamise eesmärgil sooritatud koolitust, ilma et see piiraks artikli 21 lõike 1 ja artiklite 23 ja 27 täitmist;
- e) üldõdedele ja eriõdedele, kellel on spetsialisti kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis on saadud pärast V lisa punkti 5.2.2 all loetletud kutseametuste saamiseks läbitud koolitust, kui sisserrändaja taotleb tunnustamist teises liikmesriigis, kus vastaval kutsealal tegutsevad üldõe koolituseta eriõded;
- f) üldõe koolituseta eriõdedele, kui sisserrändaja taotleb tunnustamist teises liikmesriigis, kus vastaval kutsealal tegutsevad üldõded, üldõe koolituseta eriõded või pärast V lisa punkti 5.2.2 all loetletud kutseametuste saamiseks läbitud koolitust saadud spetsialisti kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omavad eriõded;

Artikli 13 sätete kohaldamisel rühmitatakse kutsekvalifikatsioonid allpool kirjeldatud viisil järgmiste tasemetete alla:

- a) *pädevuskinnitus*, mille väljastab päritoluliikmesriigi pädev asutus, kes on määratud selle liikmesriigi õigus- või haldusnormide alusel, tuginedes järgnevale:
 - i) kas koolituskursus, mis ei ole tunnistuse või diplomi osa punktide b, c, d või e tähenduses, või eelneva koolituseta spetsiaalne eksam või täiskohaga kutsetegevus liikmesriigis kolmel järjestikusel aastal viimase kümne aasta jooksul või täistööajaga samaväärne osalise tööajaga kutsetegevus,
 - ii) või üldine põhi- või keskharidus, mis tunnistab, et selle omanik on omandanud üldteadmised;
- b) keskkoolikursuse edukat läbimist *tõendav tunnistus*, mis tähendab
 - i) kas üldhariduslikku koolitust, mida täiendavad punktis c nimetatust erinev koolituskursus või kutsealane koolitus ja/või lisaks sellele kursusele nõutud katseage või kutsepraktika,
 - ii) või tehnilist või kutsealast koolitust, mida vajaduse korral täiendavad punktis i sätestatud koolituskursus või kutsealane koolitus ja/või lisaks sellele kursusele nõutud katseage või kutsepraktika;
- c) *diplom*, mis tõendab, et selle omanik on edukalt läbinud
 - i) kas punktides d ja e sätestatud koolitustest erineva, vähemalt üheaastase või samaväärse kestusega osalise õppeajaga koolituse keskharidusele järgneval tasemel, mille alustamise üks tingimus on üldiselt ülikooli sisseastumiseks või kõrgharidusele juurdepääsuks nõutava keskhariduse edukas omandamine või teise keskharidusega samaväärse hariduse omandamine või kutsealase koolituse edukas läbimine, mida võidakse nõuda lisaks sellele keskharidusele järgnevale õppele;

- ii) või reguleeritud kutsealade korral punktis i nimetatud koolituse tasemega võrdväärse II lisa loetletud eraldi ülesehitusega koolituse, mis tagab võrreldava kutsealase standardi ja mis valmistab koolitatavaid ette võrdväärse tasemega kohustuste ja funktsioonide jaoks. Eelmises lauses ettenähtud nõudeid järgiva koolituse arvestamiseks võib II lisa nimekirja muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale;
- d) *diplom*, mis tõendab vähemalt kolmeaastase ja mitte rohkem kui nelja-aastase või võrdväärse kestusega osalise õppeajaga keskharidusele järgneva õppekava edukat läbimist kas ülikoolis või kõrghariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses või muus sama tasemega koolitust pakkuvas asutuses, samuti kutsealase koolituse edukat läbimist, mida võidakse nõuda lisaks sellele keskharidusele järgnevale koolitusele;
- e) *diplom*, mis tõendab vähemalt nelja-aastase keskharidusele järgneva või võrdväärse kestusega osalise õppeajaga õppekava edukat läbimist kas ülikoolis või kõrghariduse omandamist võimaldavas õppeasutuses või muus sama tasemega koolitust pakkuvas asutuses, samuti kutsealase koolituse edukat läbimist, mida võidakse nõuda lisaks sellele keskharidusele järgnevale koolitusele.

Artikkel 12

Kvalifikatsioonide võrdne käsitlemine

Liikmesriigi pädeva asutuse poolt väljaantud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti või dokumentide kogumit, mis tunnistab koolituse edukat läbimist ühenduses ja mida liikmesriik tunnistab võrdväärse tasemel olevaks ning mis annab omanikule kutsealal tegutsema hakkamiseks või tegutsemiseks samad õigused või mis valmistab ette sellel kutsealal tegutsemiseks, käsitletakse artiklis 11 käsitletud tüüpi kvalifikatsiooni, kaasa arvatud kõnealust taset tõendava dokumendina.

Iga kutsekvalifikatsioon, mis annab selle omanikule nimetatud sätetest tulenevad omandatud õigused, kuigi ei vasta päritoluliikmesriigi kehtivate õigus- või haldusnormidega kehtestatud tingimustele kutsealal tegutsema hakkamiseks või sellel tegutsemiseks, käsitletakse samuti sellist kvalifikatsiooni tõendava dokumendina esimese lõigus sätestatud tingimustel. Eelkõige kehtib see olukorras, kus päritoluliikmesriik tõstab kutsealal tegutsema asumist ja tegutsemist võimaldavat koolitustaset ja isik, kes on läbinud endise koolituse, mis ei vasta uutele kvalifikatsiooninõuetele, on kooskõlas siseriiklike õigus- või haldusnormidega omandanud õiguse vastaval kutsealal tegutseda; sellisel juhul loeb vastuvõttev liikmesriik artikli 13 kohaldamisel endise koolituse vastavaks uuele koolitustasemele.

Artikkel 13

Tunnustamise tingimused

1. Kui reguleeritud kutsealal tegutsema hakkamine või sellel tegutsemise liikmesriigis sõltub eriomase kutsekvalifikatsiooni omamisest, võimaldab selle liikmesriigi pädev asutus taotlejatel sellel kutsealal tegutsema asuda või tegutseda oma kodanikega samadel tingimustel, kui neil on teises liikmesriigis viimase territooriumil sellel kutsealal tegutsema hakkamiseks või tegutsemiseks nõutav pädevuskinnitus või kvalifikatsiooni tõendav dokument.

Pädevuskinnitus või kvalifikatsiooni tõendav dokument peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) selle peab olema välja andnud liikmesriigi pädev asutus, kes on määratud kooskõlas selle liikmesriigi õigus- või haldusnormidega;
- b) see peab tõendama kutsekvalifikatsiooni olemasolu vähemalt vastuvõtvas liikmesriigis nõutavale tasemele vahetult eelneval tasemel, nagu need on kirjeldatud artiklis 11.

2. Taotlejatel, kes on kaks aastat viimase kümne aasta jooksul tegutsenud täistööajaga lõikes 1 sätestatud kutsealal teises liikmesriigis, kus seda kutseala ei reguleerita, lubatakse sellel kutsealal tegutsema asuda ja tegutseda vastavalt lõikele 1, kui tal on üks või mitu pädevuskinnitust või kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti.

Pädevuskinnitus või kvalifikatsiooni tõendav dokument peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) selle peab olema välja andnud liikmesriigi pädev asutus, kes on määratud kooskõlas selle liikmesriigi õigus- või haldusnormidega;
- b) see peab tõendama kutsekvalifikatsiooni olemasolu vähemalt vastuvõtvas liikmesriigis nõutavale tasemele vahetult eelneval tasemel, nagu need on kirjeldatud artiklis 11;
- c) see peab tõendama, et selle omanik on ettevalmistatud kõnealusel kutsealal tegutsemiseks.

Esimeses lõigus sätestatud kaheaastast töökogemust ei nõuta juhul, kui taotleja kvalifikatsiooni tõendav dokument tunnistab artikli 3 lõike 1 punkti e tähenduses reguleeritud hariduse ja koolituse läbimist vastavalt kvalifikatsioonitasemetele nagu need on kirjeldatud artikli 11 punktides b, c, d või e. III lisa loetletud reguleeritud haridust ja koolitust käsitletakse sellise reguleeritud hariduse ja koolitusena tasemel, mis on kirjeldatud artikli 11 punktis c. Arvestamiseks reguleeritud haridust ja koolitust, mis tagab võrreldava kutsealase standardi ja mis valmistab koolitatavat ette kohustusteks ja funktsioonideks võrdväärse tasemel, võib III lisa loetelu muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

3. Erandina käesoleva artikli lõike 1 punktist b ja lõike 2 punktist b, võimaldab vastuvõttev liikmesriik tegutsemist reguleeritud kutsealal, kui sellel kutsealal tegutsema hakkamine tema territooriumil sõltub kvalifikatsioonist, mille puhul on nõutav enam kui nelja-aastase kõrg- või ülikoolihariduse edukas omandamine, ja kui taotlejal on artikli 11 punktis c nimetatud kvalifikatsioon.

Artikkel 14

Korvamismeetmed

1. Artikkel 13 ei välista võimalust, et vastuvõttev liikmesriik võib taotlejalt nõuda kuni kolmeaastase kohanemisaja läbimist või sobivustesti sooritamist juhul, kui:

- a) koolitus, mille kohta ta vastavalt artikli 13 lõigetele 1 või 2 esitab tõendava dokumendi, on vähemalt aasta vastuvõtvas liikmesriigis nõutavast lühem;
- b) läbitud koolitus hõlmab vastuvõtvas liikmesriigis nõutava kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga kaetud teemadest oluliselt erinevaid teemasid;
- c) vastuvõtvas liikmesriigis reguleeritud kutseala hõlmab üht või mitut reguleeritud kutsetegevust, mis ei kuulu taotleja päritoluriigi vastava kutseala hulka artikli 4 lõike 2 tähenduses, ja kui see erinevus vastab vastuvõtvas liikmesriigis nõutavale erikoolitusele ja käsitleb teemasid, mis erinevad oluliselt taotleja pädevuskinnituse või kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga hõlmatutest.

2. Kui vastuvõttev liikmesriik otsustab lõikes 1 sätestatud võimalust kasutada, peab ta võimaldama taotlejal valida kohanemisaja ja sobivustesti vahel.

Kui liikmesriik on arvamisel, et antud kutseala suhtes on vajalik teha erand eelmises lõigus sätestatud tingimusest võimaldada taotlejal valida kohanemisaja ja sobivustesti vahel, teatab ta sellest eelnevalt teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab seda erandit.

Kui komisjon on pärast kogu vajaliku teabe saamist arvamisel, et teises lõigus sätestatud erand on asjakohatu või ei vasta ühenduse õigusele, palub ta liikmesriiki kolme kuu jooksul, et viimane hoiduks kavandatud meetmete rakendamisest. Erandit võib kohaldada juhul, kui komisjoni vastust ei ole eelnimetatud tähtajaks saanud.

3. Lõikes 2 sätestatud erandina taotleja valikuvabaduse õiguse põhimõttest, võib liikmesriik sätestada kas kohanemisaja

või sobivustesti kutsealade suhtes, millel tegutsemine eeldab siseriiklike õigusaktide täpset tundmist ja mille puhul siseriiklike õigusaktidega seotud abistamine ja/või nõustamine on kutsetegevuse oluline ja püsiv osa.

Seda kohaldatakse ka artikli 10 punktides b ja c märgitud juhtudel, artikli 10 punktis d märgitud juhtudel arstidele ning hambaarstidele ja artikli 10 punktis f märgitud juhul kui sisserändaja taotleb tunnustamist teises liikmesriigis, kus vastavate kutsetegevustega tegelevad üldööed või pärast V lisa punktis 5.2.2 loetletud kutsenimetuste saamiseks läbitud koolitust saanud spetsialisti kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti omavad eriööed, ja artikli 10 punktis g märgitud juhul.

Kui sisserändaja soovib kutsealal tegutseda kas füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, mis eeldab kehtivate asjaomaste siseriiklike õigusaktide tundmist ja järgimist, võib liikmesriik artikli 10 punktis a märgitud juhtudel nõuda kas kohanemisajaga või sobivustesti juhul, kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused nõuavad omaenda kodanikelt sellise tegevusealustamiseks nimetatud õigusaktide tundmist ja järgimist.

4. Lõike 1 punktide b ja c kohaldamisel tähendavad "oluliselt erinevad teemad" teemasid, mille tundmine on kutsealal tegutsemiseks oluline ja mille osas sisserändaja läbitud koolitus erineb nii kestuselt kui sisult märkimisväärselt vastuvõtvas liikmesriigis nõutavast koolitusest.

5. Lõike 1 sätteid kohaldatakse järgides proportsionaalsuse põhimõtet. Eriti juhul, kui vastuvõttev liikmesriik kavatses taotlejalt nõuda kas kohanemisaja läbimist või sobivustesti tegemist, peab ta kõigepealt kindlaks tegema, kas taotleja poolt liikmesriigis või mõnes kolmandas riigis saadud töökogemuse käigus nõutud teadmised katavad kas osaliselt või täielikult lõikes 4 sätestatud olulist erinevust.

Artikkel 15

Korvamismeetmetest loobumine ühisplatvormi alusel

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab "ühisplatvorm" kutsekvalifikatsioonide kogumit, mis korvab erinevates liikmesriikides asjaomase kutseala koolitusnõuetes kindlakstehtud olulised erinevused. Need olulised erinevused tehakse kindlaks koolituse kestuse ja sisu võrdlemisel vähemalt kahes kolmandikus liikmesriikidest, kaasa arvatud kõigis seda kutseala reguleerivates liikmesriikides. Erinevused koolituse sisus võivad tuleneda olulistest erinevustest kutsetegevuse ulatuses.

2. Lõikes 1 määratletud ühisplatvormi võivad komisjonile esitada kas liikmesriigid või siseriiklikul ja Euroopa tasandil esindatud kutseühingud või -organisatsioonid. Kui komisjon on pärast liikmesriikidega konsulteerimist arvamusel, et ühisplatvormi projekt hõlbustab kutsequalifikatsioonide vastastikust tunnustamist, võib ta esitada meetmed, et need võetaks vastu vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

3. Kui taotleja kutsequalifikatsioon vastab lõike 2 alusel vastuvõetud meetmetega kehtestatud kriteeriumidele, loobub vastuvõttev liikmesriik artiklis 14 sätestatud korvamismeetmete kohaldamisest.

4. Lõiked 1 kuni 3 ei mõjuta liikmesriikide pädevust otsustada nende territooriumil kutsealal tegutsemiseks nõutavate kutsequalifikatsioonide, samuti nende haridussüsteemi ja kutsealase koolituse sisu ning korralduse üle.

5. Kui liikmesriik on arvamusel, et lõike 2 alusel vastuvõetud meetmetega kehtestatud kriteeriumid ei anna enam kutsequalifikatsioonidele asjakohast garantiid, teatab ta sellest vastavalt komisjonile, kes vajaduse korral esitab artikli 58 lõikes 2 sätestatud korra alusel meetmete eelnõu.

6. Komisjon esitab 20 oktoobriks 2010 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva artikli toimumisest ja esitab vajaduse korral asjakohased ettepanekud käesoleva artikli muutmiseks.

II PEATÜKK

Töökogemuse tunnustamine

Artikkel 16

Töökogemust puudutavad nõuded

Kui mõnes liikmesriigis sõltub mõne IV lisa loetletud tegevusalal tegutsema hakkamine või tegutsemine üldistest, ärilistest või kutsealastest teadmistest ja sobivusest, tunnustab see liikmesriik varasemat tegutsemist sellel tegevusalal teises liikmesriigis piisava tõendusena selliste teadmiste ja oskuste olemasolust. Tegevusalal tegutsemine peab olema kooskõlas artiklitega 17, 18 ja 19.

Artikkel 17

IV lisa I loetelus nimetatud tegevusalad

1. IV lisa I loetelus nimetatud tegevusalade osas nõutakse varasemat tegutsemist:

- a) kuus järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, või
- b) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- c) neli järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kaheaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- d) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana, kui soodustatud isik tõendab, et ta on vähemalt viis aastat kõnealusel tegevusalal töötajana töötanud, või
- e) viis järjestikust aastat juhtival ametikohal, millest vähemalt kolmel aastal tegeles ta tehniliste küsimustega ja vastutas vähemalt ühe ettevõtte osakonna eest, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan.

2. Punktides a ja d märgitud juhtudel ei tohi tegevus olla lõpetatud rohkem kui 10 aastat enne artiklis 56 nimetatud pädevale asutusele asjaomase isiku poolt täieliku taotluse esitamise kuupäeva.

3. Lõike 1 punkti e ei kohaldata ISIC nomenklatuuri juuksurisalonge käsitleva grupi *ex 855* tegevusaladele.

Artikkel 18

IV lisa II loetelus nimetatud tegevusalad

1. IV lisa II loetelus nimetatud tegevusalade osas nõutakse varasemat tegutsemist:

- a) viis järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina või
- b) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või

- c) neli järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kaheaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- d) kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana, kui soodustatud isik tõendab, et ta on vähemalt viis aastat kõnealusel tegevusalal töötanud, või
- e) viis järjestikust aastat, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kolmeaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- f) kuus järjestikust aastat, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt vähemalt kaheaastase koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan.

2. Punktides a ja d märgitud juhtudel ei tohi tegevus olla lõpetatud rohkem kui 10 aastat enne artiklis 56 nimetatud pädevale asutusele asjaomase isiku poolt täieliku taotluse esitamise kuupäeva.

Artikkel 19

IV lisa III nimekirjas loetletud tegevusalad

1. IV lisa III nimekirjas loetelus nimetatud tegevusalade osas nõutakse varasemat tegutsemist:

- a) kas kolm järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina või
- b) kaks järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks läbinud eelnevalt koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan, või
- c) kaks järjestikust aastat füüsilisest isikust ettevõtjana või ettevõtte juhina, kui soodustatud isik tõendab, et ta on vähemalt kolm aastat kõnealusel tegevusalal töötajana töötanud, või
- d) töötanud kolm järjestikust aastat, kui soodustatud isik tõendab, et ta on kõnealusel tegevusalal tegutsemiseks

läbinud eelnevalt koolituse, mida tõendab liikmesriigi poolt tunnustatud tunnistus või mille täieliku kehtivuse üle otsustab pädev kutseorgan.

2. Punktides a ja c märgitud juhtudel ei tohi tegevus olla lõpetatud rohkem kui kümme aastat enne artiklis 56 nimetatud pädevale asutusele asjaomase isiku poolt täieliku taotluse esitamise kuupäeva.

Artikkel 20

IV lisa tegevusalade nimekirjade muudatused

IV lisa toodud ja artikli 16 kohaselt töökogemuse tunnustamise objektiks olevate tegevusalade nimekirju saab nomenklatuuri ajakohastamise või selgitamise eesmärgil muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale tingimusel, et see ei muuda üksikute kategooriatega seotud tegevusalasid.

III PEATÜKK

Tunnustamine koolituse miinimumnõuete kooskõlastamise alusel

1. osa

Üldsätted

Artikkel 21

Automaatse tunnustamise põhimõte

1. Iga liikmesriik tunnustab kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad asuda tegutsema V lisa vastavalt punktis 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 ja 5.7.1 loetletud üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis vastavad artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 ja 46 vastavalt sätestatud koolituse miinimumnõuetele, ning võrdsustab kutsealadel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks sellised dokumendid oma territooriumil väljastatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega.

Neid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente annavad välja liikmesriigi pädevad organid ja nendega kaasnevad vajaduse korral V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 ja 5.7.1 vastavalt loetletud tunnistused.

Esimese ja teise lõigu sätteid ei mõjuta artiklite 23, 27, 33, 37, 39 ja 49 alusel omandatud õigusi.

2. Iga liikmesriik tunnustab perearstipraksisega tegelemiseks oma siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis teised liikmesriigid on liikmesriikide kodanikele välja andnud vastavalt artiklis 28 määratud koolituse miinimumnõuetele.

Eelmise lõigu sätted ei mõjuta artikli 30 alusel omandatud õigusi.

3. Iga liikmesriik tunnustab teiste liikmesriikide poolt liikmesriikide kodanikele välja antud V lisa punktis 5.5.2 nimetatud ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis vastavad artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetele ja artiklis 41 sätestatud kriteeriumidele, ja võrdsustab sellel kutsealadel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks sellised dokumendid oma territooriumil omaenda väljastatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega. See säte ei mõjuta artiklite 23 ja 43 alusel omandatud õigusi.

4. Liikmesriigid ei ole kohustatud kohaldama V lisa punktis 5.6.2 sätestatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente uute avalike apteekide asutamise suhtes. Käesoleva lõike mõistes loetakse uuteks apteekideks vähem kui kolm aastat lahtiolnud apteekide.

5. V lisa punktis 5.7.1 sätestatud arhitekti kvalifikatsiooni tõendav dokument, mida lõike 1 alusel automaatselt tunnustatakse, tõendab mitte varem kui selles lisas märgitud akadeemilisel võrdlusaastal alanud õppe läbimist.

6. Kõik liikmesriigid lubavad asuda tegutsema või tegutseda arsti, üldõe, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealadel, kui taotlejal on V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 vastavalt sätestatud kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis tunnustab, et asjakohane isik on oma koolituse käigus ja vastavalt vajadusele omandanud artikli 24 lõikes 3, artikli 31 lõikes 6, artikli 34 lõikes 3, artikli 38 lõikes 3, artikli 40 lõikes 3 ja artikli 44 lõikes 3 sätestatud teadmised ning oskused.

Artikli 24 lõikes 3, artikli 31 lõikes 6, artikli 34 lõikes 3, artikli 38 lõikes 3, artikli 40 lõikes 3 ja artikli 44 lõikes 3 sätestatud teadmisi ja oskusi võib nende kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi ühelegi liikmesriigile põhjustada olemasolevate kutsealade struktuuri katvate seadusandlike põhimõtete muutmist küsimustes, mis puudutavad üksikisikute koolitust ja kutsealal tegutsema hakkamist.

7. Liikmesriik teatab komisjonile õigus- ja haldusnormid, mida ta võtab vastu käesoleva peatükiga reguleeritud vald-

konnas kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide väljaandmise reguleerimiseks. Kui on tegemist kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega osas 8 nimetatud valdkonnas, tuleb lisaks teavitada ka teisi liikmesriike.

Komisjon avaldab asjakohase teatise *Euroopa Liidu Teatajas*, märkides ära liikmesriikide vastuvõetud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide nimetused ja vajadusel kvalifikatsiooni tõendava dokumendi väljaandnud organi nime, kaasnevad tunnistused ja V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 ja 5.7.1 vastavalt nimetatud asjakohased kutsenimetused.

Artikkel 22

Koolituse üldsätted

Artiklites 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 ja 46 nimetatud koolituse osas:

- a) võivad liikmesriigid pädevate ametiasutuste kehtestatud tingimustel lubada osalise ajaga koolitust; need asutused tagavad, et sellise koolituse kogukestus, tase ja kvaliteet ei ole pideva täisajaga koolituse omast madalamad;
- b) täienduskoolitus tagama igas liikmesriigis kehtiva eri korra alusel selle, et õpingud läbinud isik on võimeline hoidma end kursis oma kutsealal toimuva arenguga niivõrd, kui see on vajalik turvalise ja tegeliku ametialase tegevuse tagamiseks.

Artikkel 23

Omandatud õigused

1. Ilma et see piiraks asjaomasele kutsealale eriomaseid omandatud õigusi, tunnustavad kõik liikmesriigid juhul, kui liikmesriikide kodanikel oleval kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealadel, ei vasta kõigile artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 ja 44 sätestatud koolitusnõuetele, piisavaks nende liikmesriikide väljastatud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid niivõrd, kui need dokumendid kinnitavad V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 nimetatud võrdluskuupäevast varem alustatud õpingute edukat läbimist ja nendega on kaasas tunnistus, mis näitab, et selle omanik on kõnealusel tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

2. Samu sätteid kohaldatakse kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide puhul, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealadel ja mis on saadud endise Saksa Demokraatliku Vabariigi territooriumil ning mis ei vasta artiklites 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 ja 44 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele, kui selline dokument tõendab õpingute edukat läbimist, mida alustati enne:

a) 3. oktoobrit 1990 üldarstide, üldõdede, põhikoolitusega hambaarstide, erihambaarstide, veterinaararstide, ämmaemanda ja proviisorite puhul ja

b) 3. aprilli 1992 eriarstide puhul.

Esimeses lõigus sätestatud kvalifikatsiooni tõendav dokument annab selle omanikule õiguse tegeleda kutsetegevusega kogu Saksamaa territooriumil V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 nimetatud pädevate Saksa ametiasutuste väljastatud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega samadel tingimustel.

3. Ilma et see piiraks artikli 37 lõike 1 sätete kohaldamist, tunnustavad kõik liikmesriigid üldarsti, eriarsti, üldõe, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealal artikli 45 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel ja arhitekti kutsealal artiklis 48 nimetatud tegevusaladel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks neid liikmesriikide kodanikel olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, veterinaararsti, ämmaemanda, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis on välja antud endises Tšehhoslovakkias või mille omanikud on alustanud oma õpinguid Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia puhul enne 1. jaanuari 1993, kui eelpool nimetatud kahest liikmesriigist ühe ametiasutused kinnitavad, et need kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid on nende territooriumil juriidiliselt samaväärsed nende endi poolt välja antavate kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega ja arhitektide puhul selliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis on nende liikmesriikide jaoks täpsustatud VI lisa punktis 6.

Selle kinnitusega peab olema kaasas samade ametiasutuste poolt väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

4. Kõik liikmesriigid tunnustavad üldarsti, eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealal artikli 45 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel ja arhitekti kutsealal artiklis 48 nimetatud tegevusaladel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks neid liikmesriikide kodanikel olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis

võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis on välja antud endises Nõukogude Liidus või mille omanikud on alustanud seal oma õpinguid:

a) Eesti puhul enne 20. augustit 1991,

b) Läti puhul enne 21. augustit 1991,

c) Leedu puhul enne 11. märtsi 1990,

kui eelpool nimetatud kolmest liikmesriigist ühe ametiasutused kinnitavad, et need tõendavad dokumendid on nende territooriumil juriidiliselt samaväärsed nende endi poolt välja antavate tõendavate dokumentidega ning arhitektide puhul selliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis on nende liikmesriikide jaoks täpsustatud VI lisa punktis 6.

Selle kinnitusega peab olema kaasas samade ametiasutuste poolt väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

Veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide korral, mis on antud välja endises Nõukogude Liidus või mille omanikud on alustanud Eesti puhul oma õpinguid enne 20. augustit 1991, peab nimetatud kinnitusega olema kaasas Eesti ametiasutuste väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

5. Kõik liikmesriigid tunnustavad üldarsti, eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kutsealal artikli 45 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel ja arhitekti kutsealal artiklis 48 nimetatud tegevusaladel tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks neid liikmesriikide kodanikel olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis võimaldavad hakata tegutsema üldarsti ja eriarsti, üldõe, hambaarsti, erihambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda, proviisori ja arhitekti kutsealadel ja mis on välja antud endises Jugoslaavias või mille omanikud on alustanud Sloveenia puhul oma õpinguid enne 25. juunit 1991, kui eelpool nimetatud liikmesriigi ametiasutused kinnitavad, et need tõendavad dokumendid on nende territooriumil juriidiliselt samaväärsed nende endi poolt välja antavate tõendavate dokumentidega ning arhitektide puhul selliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis on nende liikmesriikide jaoks täpsustatud VI lisa punktis 6.

Selle kinnitusega peab olema kaasas samade ametiasutuste poolt väljaantud tunnistus, mis näitab, et kõnealused isikud on nende territooriumil nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

6. Kui liikmesriigi kodanikel olevate arsti, üldõe, hambaarsti, veterinaararsti, ämmaemanda ja proviisori kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide nimetus ei vasta sellele liikmesriigile V lisa punktides 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 antud nimetusele, tunnistavad kõik liikmesriigid piisavaks nende liikmesriikide välja antud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, millega on kaasas pädevate asutuste või organite välja antud tunnistus.

Esimeses lõigus nimetatud tunnistus näitab, et kvalifikatsiooni tõendav dokument tunnistab õpingute edukat läbimist kooskõlas artiklitega 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 ja 44 vastavalt ning selle välja andnud liikmesriik käsitleb seda samaväärselt kvalifikatsioonidega, mille nimetused on loetletud V lisa punktides 5.1.1., 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2.

2. osa

Arstid

Artikkel 24

Üldarsti õpe

1. Üldarsti õppesse pääs sõltub diplomi või tunnistuse olemasolust, mis võimaldab kõnealusel erialal astuda ülikooli.

2. Üldarsti õpe hõlmab kokku vähemalt kuueaastast õpet või 5 500 tunnist teoreetilist ja praktilist koolitust, mida korraldatakse kas ülikooli poolt või viimase järelevalve all.

Isikute osas, kes alustasid oma õpinguid enne 1. jaanuari 1972, võib esimeses lõigus nimetatud õppekava hõlmata kuut kuud täisajaga praktilist koolitust ülikooli tasemel, mille üle teostab järelevalvet pädev asutus.

3. Üldarsti õpe annab kindluse, et kõnealused isikud on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

a) piisavad teadmised arstiteaduse aluseks olevate teadusalade kohta ja teaduslike meetodite, sealhulgas bioloogiliste funktsioonide hindamispõhimõtete, teaduslikult tõestatud faktide hindamise ja andmete analüüsi hea mõistmine;

b) terve ja haige inimese ehituse, funktsioonide ja käitumise, samuti inimese tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse keskkonna vahelise seose piisav mõistmine;

c) piisavad teadmised kliiniliste distsipliinide ja praktika kohta, mis annavad talle selge pildi vaimsetest ja füüsilistest haigustest ning arstiteadusest seoses profülaktika, diagnoosi ja teraapiaga ning inimeste taastootmisega;

d) nõuetekohane kliiniline kogemus haiglates asjakohase järelevalve all.

Artikkel 25

Eriarsti õpe

1. Eriarsti õppesse pääs sõltub artiklis 24 sätestatud koolitusprogrammi osana kuueaastase õppetsükli läbimisest ja selle kinnitamisest, mille käigus koolitav omandab asjakohased üldmeditsiiniteadmised.

2. Eriarsti õpe hõlmab teoreetilist ja praktilist koolitust kas ülikoolis või arstiõpet andvas haiglas või vajadusel pädevate ametiasutuste või organite heaks kiidetud meditsiinilise abi asutuses.

Liikmesriigid tagavad, et V lisa punktis 5.1.3 nimetatud eriarsti õppe minimaalne kestus ei ole selles punktis sätestatud kestusest lühem. Koolitus peab toimuma pädevate ametiasutuste või organite järelevalve all. See peab sisaldama eriarstiks koolitava isikliku osalemist kõnealuste teenustega kaasnevates tegevustes ja kohustustes.

3. Koolitus toimub täisajaga spetsiaalses pädevate ametiasutuste poolt tunnustatud asutuses. Sellega kaasneb osalemine kõigis koolitust korraldava osakonna arstlikes toimingutes, kaasa arvatud valvetes, nii et eriarstiks koolitav pühendub kogu oma kutsealase tegevusega terve tööajala ja aasta jooksul praktilisele ja teoreetilisele koolitusele vastavalt pädevate ametiasutuste kehtestatud korrale. Seepärast käib sellise ametikohaga kaasas asjakohane tasustamine.

4. Liikmesriigid muudavad eriarsti õppe läbimise tõendamise sõltuvaks V lisa punktis 5.1.1 nimetatud üldarsti õppe läbimise tõendatusest.

5. V lisa punktis 5.1.3 nimetatud koolituse minimaalset kestust saab nende kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

*Artikkel 26***Eriarsti õppe liigid**

Artiklis 21 nimetatud eriarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument on dokument, mille V lisa punktis 5.1.2 nimetatud pädev asutus või organ kinnitab kõnealuse õppe osas erinevates liikmesriikides kasutusel olevatele ja V lisa punktis 5.1.3 nimetatud kutsenimetustele.

Vähemalt kahes viiendikus liikmesriikides levinud uute meditsiinerialade lisamine V lisa punkti 5.1.3 alla otsustatakse artikli 58 lõikes 2 sätestatud korra kohaselt, eesmärgiga ajakohastada käesolevat direktiivi siseriiklikes õigusaktides toimunud muudatuste valguses.

*Artikkel 27***Eriarstidele eriomased omandatud õigused**

1. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda, et eriarstid, kelle osalise ajaga eriarsti õppe tingimusi reguleeriti alates 20. juunist 1975 kehtinud õigus- või haldusnormidega ja kelle eriarsti koolitus algas hiljemalt 31. detsembril 1983, peavad koos kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga esitama tunnistuse, mis näitab, et selle omanik on vastaval tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenu viie aasta jooksul.

2. Kõik liikmesriigid tunnustavad eriarsti kvalifikatsiooni, mille Hispaania on andnud arstidele, kes on lõpetanud eriarsti koolituse enne 1. jaanuari 1995, isegi kui see koolitus ei vasta artiklis 25 sätestatud koolituse miinimumnõuetele niivõrd, kui selle kvalifikatsiooniga kaasneb Hispaania pädeva ametiasutuse väljastatud tunnistus, mis näitab, et asjaomane isik on sooritanud erialaeksami, mida korraldatakse kuningliku dekreediga 1497/99 kehtestatud tunnustamisega seotud erakorraliste meetmete kontekstis eesmärgiga kinnitada, et asjaomase isiku teadmised ja oskused on tasemel, mis on võrreldavad V lisa punktides 5.1.2 ja 5.1.3 Hispaania jaoks määratud eriarsti kvalifikatsiooni omavate arstide tasemega.

3. Iga liikmesriik, kes on tühistanud V lisa punktides 5.1.2 ja 5.1.3 sätestatud eriarsti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide väljaandmist käsitlevad õigus- või haldusnormid ja kes on kehtestanud tema enda kodanikke soodustavate omandatud õigustega seotud meetmed, annab teiste liikmesriikide kodanikele õiguse saada kasu nendest meetmetest niivõrd, kui need kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid anti välja enne seda

kuupäeva, millal vastuvõttev liikmesriik lõpetas kõnealuse eriala osas sellise dokumendi väljastamise.

Nende aktide tühistamise kuupäevad on loetletud V lisa punktis 5.1.3.

*Artikkel 28***Perearsti erialakoolitus**

1. Peremeditsiini erialale vastuvõtmine sõltub artiklis 24 nimetatud koolitusprogrammi kuueaastase õppetsükli läbimisest ja kinnitamisest.

2. Perearsti erialakoolitus, mille läbimisel saadakse enne 1. jaanuari 2006 välja antud kvalifikatsiooni tõendav dokument, peab täisajaga kestma vähemalt kaks aastat. Pärast nimetatud kuupäeva välja antud kvalifikatsiooni tõendava dokumendi korral peab koolitus kestma täisajaga vähemalt kolm aastat.

Kui artiklis 24 nimetatud õppekava sisaldab praktilist koolitust, mida korraldab asjakohast meditsiinitehnikat ja -teenuseid omav selleks volitatud haigla või perearstikeskus, mille arstid osutavad üldarstiabi, võib selle praktilise koolituse kestuse maksimaalselt ühe aasta ulatuses lugeda esimeses lõigus 1. jaanuaril 2006 või pärast seda väljaantud koolitustunnistustele sätestatud kestuse hulka.

Teises lõigus nimetatud võimalust saavad kasutada ainult liikmesriigid, kus peremeditsiini alal kestis kaks aastat alates 1. jaanuarist 2001.

3. Perearsti erialakoolitust korraldatakse täisaja põhimõttel pädevate ametiasutuste või organite järelevalve all. See peab olema pigem praktiline kui teoreetiline.

Praktiline koolitus peab esiteks kestma vähemalt kuus kuud asjakohast meditsiinitehnikat ja -teenuseid omavas selleks volitatud haiglas ja teiseks vähemalt kuus kuud osana selleks volitatud perearstipraksisest või volitatud keskusest, mille arstid tegelevad üldarstiabi osutamisega.

Praktiline koolitus toimub koostöös teiste üldarstiabi seotud raviasutuste või -struktuuridega. Ilma et see piiraks teises lõigus kehtestatud miinimumperioodi nõude täitmist, ei tohi praktiline koolitus teistes üldarstiabi seotud volitatud asutuses või ravistruktuurides siiski ületada kuut kuud.

Koolitusel tuleb koolitatavalt nõudma isiklikku osalemist nende isikute kutsetegevuses ja kohustustes, kelle juures ta töötab.

4. Liikmesriigid muudavad perearsti kvalifikatsiooni tõendava dokumendi väljaandmise sõltuvaks V lisa punktis 5.1.1 nimetatud üldarsti õppe läbimise tõendatusest.

5. Liikmesriigid võivad V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente välja anda arstidele, kes ei ole läbinud käesoleva artikliga sätestatud koolitust, kuid kes on läbinud liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendiga kinnitatud erineva, täiendava koolituse. Siiski ei tohi nad kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti välja anda, kui see ei tõenda, et teadmiste tase vastab oma kvaliteedilt käesoleva artikliga sätestatud koolitusest saadud teadmistele.

Liikmesriigid otsustavad muuhulgas selle, mis ulatuses taotleja juba läbitud täienduskoolitused ja töökogemus asendavad käesoleva artikliga sätestatud koolitust.

Liikmesriigid tohivad välja anda V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente üksnes juhul, kui taotlejal on vähemalt kuuekuune peremeditsiinialane töökogemus lõikes 3 määratletud perearstipraksises või keskuses, kus arstid tegelevad üldarstiabi osutamiseega.

Artikkel 29

Perearsti kutsealal tegutsemine

Iga liikmesriik võib omandatud õigusi reguleerivaid sätteid arvestades muuta perearsti kutsealal tegutsemise siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames sõltuvaks V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust.

Liikmesriigid võivad nimetatud tingimusest vabastada isikud, kes käesoleval hetkel osalevad peremeditsiini alasel erikoolitusel.

Artikkel 30

Pearstide omandatud eriõigused

1. Iga liikmesriik määratleb omandatud õigused. Igal juhul loetakse omandatud õiguseks kõikide arstide õigust, kellel on selles punktis nimetatud kuupäevast see õigus arstikutsele kohaldatavate ja perearstina tegutsema hakkamist võimaldavate sätete tõttu ning kes on sellest kuupäevast liikmesriigi territooriumil asutatud, olles kasu saanud artikli 21 või artikli 23 sätetest, tegutseda üldarstina siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi

raames ilma V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendita.

Arstidele, kes on vastavalt esimesele lõigule omandanud nimetatud õigused, peavad liikmesriigi pädevad asutused vastaval nõudmisel ja ilma V lisa punktis 5.1.4 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendita välja andma tunnistuse, mis kinnitab omaniku õigust tegutseda perearstina liikmesriigi siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames.

2. Kõik liikmesriigid tunnustavad teiste liikmesriikide poolt liikmesriikide kodanikele välja antud lõike 1 teises lõigus nimetatud tunnistusi ja tunnustavad need samaväärseks oma territooriumil väljaantud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega, mis lubavad tema siseriikliku sotsiaalkindlustussüsteemi raames tegutseda perearstina.

3. osa

Üldõed

Artikkel 31

Üldõdede koolitus

1. Üldõdede koolitusele lubamine sõltub 10aastase üldhariduse omandamisest, mida tõendab diplom, tunnistus või muu liikmesriigi pädevate ametiasutuste või organite välja antud dokument või õenduskooli sisseastumiseksamitega võrdväärse tasemel eksamite edukat sooritamist tõendav tunnistus.

2. Üldõdede koolitus peab toimuma täisajaga ja see peab hõlmama vähemalt V lisa punktis 5.2.1 kirjeldatud programmi.

V lisa punktis 5.2.1 kirjeldatud sisu võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi üheski liikmesriigis põhjustada muudatusi kutsealade struktuuriga seotud seadusandlikes põhimõtetes füüsilise isiku koolituse ja kutsealal tegutsema hakkamise osas.

3. Üldõdede koolitus koosneb vähemalt kolmeaastasest õppetööst või 4 600 tunnisest teoreetilisest ja kliinilisest koolitusest, kusjuures teoreetilise koolituse kestus moodustab vähemalt ühe kolmandiku ja kliinilise koolituse kestus vähemalt poole koolituse miinimumajast. Liikmesriigid võivad anda osalise vabastuse isikutele, kes on läbinud osa koolitusest vähemalt võrdväärse tasemel kursustel.

Liikmesriigid tagavad, et õdede koolitust korraldavad institutsioonid on kogu õppeprogrammi vältel vastutavad teoreetilise ja kliinilise koolituse koordineerimise eest.

4. Teoreetiline koolitus on osa õdede koolitusest, mille käigus õõpilased omandavad üldise tervishoiu korraldamiseks, levitamiseks ja hindamiseks vajalikke kutsealaseid teadmisi, arusaamu ja oskusi. Koolitust viivad õenduskooolides ja teistes koolitusinstitutsioonide valitud õppeasutustes läbi õendusabi õppejõud või teised pädevad isikud.

5. Kliiniline koolitus on õdede koolituse see osa, kus õõpilased õpivad osana meeskonnast ja otseses kontaktis tervete või haigete üksikisikute ja/või kogukondadega korraldama, levitama ja hindama nõutavat igakõlgset õendusabi, tuginedes omandatud teadmistele ja oskustele. õõpilased peavad õppima mitte üksnes töötama meeskonnas vaid ka juhtima meeskonda ja korraldama üldõdist õendusabi, kaasa arvatud üksikisikute ja väikeste rühmade terviseõpetust, kas raviasutuses või kogukonnas.

See koolitus toimub haiglates, teistes raviasutustes ja kogukondades ning seda viivad läbi õenduseriala õppejõud, kellega teevad koostõõd ja keda aitavad teised kvalifitseeritud õed. õppeprotsessis võib osaleda ka muu kvalifitseeritud personal.

õõpilased osalevad kõnealuse osakonna tegevustes niivõõrd, kui need tegevused on nende koolituseks asjakohased ja võimaldavad neil õppida täitma õendusabiga kaasnevaid kohustusi.

6. Üldõe koolitus annab kindluse, et kõnealune isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- piisavad teadmised üldõenduse aluseks olevate teadusalade kohta, sealhulgas piisav arusaam terve ja haige inimese ehitusest, füsioloogilistest funktsioonidest ja käitumisest, samuti inimese tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse keskkonna vahelise seose piisav mõistmine;
- kutseala olemuse ja eetika, samuti tervishoiu ja õenduse üldõõhimõtete piisav tundmine;
- piisav kliiniline töõkogemus; selline vastavalt tema koolitusväärtusele valitud kogemus on läbitud kvalifitseeritud õendusala töõtajate järelevalve all ja kohtades, kus kvalifitseeritud personali ja varustuse hulk on patsientidele õendusabi osutamiseks piisav;

d) võime osaleda ravipersonali praktilistel koolitustel ja sellise personaliga töötamise kogemus;

e) tervishoiusektori muude kutsealade esindajatega töötamise kogemus.

Artikkel 32

Üldõe kutsetegevus

Kõesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab üldõe kutsetegevus V lisa punktis 5.2.2 nimetatud tegevusi, millega tegeletakse kutsealaselt.

Artikkel 33

Üldõdede omandatud eriõigused

1. Kui üldõdedele kohaldatakse omandatud õiguste üldist korda, peavad artiklis 23 nimetatud tegevused hõõlmama täieliku vastutuse võõtmist patsientidele osutatava õendusabi kavandamise, korraldamise ja läbiviimise eest.

2. Poola üldõdede kvalifikatsiooni suhtes kohaldatakse ainult järgmisi omandatud õigusi käsitlevaid sätteid. Liikmesriigid tunnistavad piisavaks järgmised liikmesriikide kodanikel olevad üldõdede kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, mis on Poolas välja antud enne 1. maid 2004, või mille omanikud on alustanud seal õpinguid enne nimetatud kuupäeva ja mis ei vasta artiklis 31 kehtestatud koolituse miinimumnõõuetele, kui nende dokumentidega on kaasas tunnistus selle kohta, et nimetatud liikmesriikide kodanikud on üldõõena Poolas tegelikult ja seaduslikult tegutsenud allpool täpsustatud perioodi jooksul:

- kraadiõppe tasemel õe kvalifikatsiooni tõendav dokument (*dyplom licencjata pielõgniarstwa*) — vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul,
- õe kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis kinnitab keskharidusele järgneva õppe läbimist meditsiinikutsekooolis (*dyplom pielõgniarcki albo pielõgniarcki dyplomowanej*) — vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

Nimetatud tegevuse hulka peab kuuluma ka täielik vastutus patsiendi hooldusravi kavandamise, korraldamise ja läbiviimise eest.

3. Liikmesriigid tunnustavad õe kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on Poolas välja antud õdedele, kes on läbinud artiklis 31 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele mittevastava koolituse enne 1. maid 2004, mida tõendab "bakalaureuse" diplom, mis on saadud 20. aprilli 2004. aasta õe ja ämmaemanda kutseala käsitleva seaduse ja mõningate teiste seaduste muutmise seaduse artiklis 11 (30. aprilli 2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 92, art 885) sätestatud spetsiaalse kvalifikatsioonitõstmisprogrammi alusel ning 11. mai 2004. aasta tervishoiuministri määruse alusel nende õdede ja ämmaemanda koolituse üksikasjalike tingimuste kohta, kellel on kesk-kooli lõputunnistus (viimane eksam — *matura*) ja kes on lõpetanud õe ja ämmaemanda kutseala õpetava meditsiinilütseumi ja meditsiinikutsekooli (13. mai 2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 110, art 1170), eesmärgiga tõendada, et asjaomase isiku teadmised ja pädevus on V lisa punktis 5.2.2. Poola jaoks määratletud kvalifikatsiooni omavate õdedega samaväärne.

4. osa

Hambaarstid

Artikkel 34

Hambaarsti põhiõpe

1. Hambaarsti põhiõppesse lubamine eeldab diplomi või tunnistuse olemasolu, mis võimaldab alustada liikmesriigis kõnealuseid õpinguid ülikoolis või sellega võrdväärseks tunnistatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses.

2. Hambaarsti põhiõpe hõlmab kokku vähemalt viieaastast täisajaga teoreetilist ja praktilist õppetööd, mis sisaldab vähemalt V lisa punktis 5.3.1 kirjeldatud õppekava ja mis toimub ülikoolis, sellega võrdväärseks tunnistatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses või ülikooli järelevalve all.

V lisa punktis 5.3.1 loetletud sisu võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi üheski liikmesriigis põhjustada muudatusi kutsealade struktuuriga seotud seadusandlikes põhimõtetes füüsilise isiku koolituse ja kutsealal tegutsemise hakkamise osas.

3. Hambaarsti põhiõpe annab kindluse, et kõnealune isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) piisavad teadmised hambaarst töö aluseks olevate teadusala kohta ja teaduslike meetodite, sealhulgas bioloogiliste funktsioonide hindamis põhimõtete, teaduslikult tõestatud faktide hindamise ja andmete analüüsi hea mõistmine;
- b) terve ja haige inimese ehituse, füsioloogia ja käitumise, samuti inimese tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse keskkonna vahelise seose piisav mõistmine, niivõrd kui need faktorid mõjutavad hambaarst töö;
- c) nii tervete kui haigete hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede struktuuri ja funktsiooni, samuti nende ja patsiendi tervisliku seisundi ja füüsilise ning sotsiaalse heaolu vahelise seose piisav tundmine;
- d) hambaarstile hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede anomaaliatest, kahjustustest ja haigustest, samuti ennetavast, diagnostilisest ja terapeutilisest hambaarst tööst täielikku pilti andvate kliiniliste distsipliinide ja meetodite piisav tundmine;
- e) nõuetekohane kliinilise töö kogemus asjakohase järelevalve all.

See koolitus peab talle andma hammaste, suu, lõualuude ja kaasnevate kudede anomaaliate ja haiguste ennetamise, diagnoosimise ning ravimise läbiviimiseks vajalikud oskused.

Artikkel 35

Hambaarsti eriõpe

1. Hambaarsti eriõppesse lubamine eeldab artiklis 34 sätestatud koolituse raames viieaastase teoreetilise ja praktilise väljaõppe läbimist ja sellekohast kinnitust või artiklites 23 ja 37 nimetatud dokumentide omamist.

2. Hambaarsti eriõpe hõlmab teoreetilist ja praktilist väljaõpet kas ülikoolikeskuses, ravivõtete õpetus- ja uurimiskeskuses või vajaduse korral pädevate ametiasutuste või organite poolt selleks nõusoleku saanud raviasutuses.

Hambaarsti täisajaga eriõpe peab kestma vähemalt kolm aastat ja toimuma pädevate ametiasutuste või organite järelevalve all. Sellega peab kaasnema koolitatava hambaarst-praktikandi isiklik osalemine asjaomase asutuse tegevuses ja kohustustes.

Teises lõigus nimetatud koolituse miinimumaega võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

3. Liikmesriigid muudavad hambaarsti eriõpet tõendava dokumendi väljaandmise sõltuvaks V lisa punktis 5.3.2 nimetatud hambaarsti põhiõpet tõendava dokumendi olemisest.

Artikkel 36

Hambaarsti kutsetegevus

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitletakse hambaarsti kutsetegevusena lõikes 3 määratletud tegevusi, millega tegeletakse V lisa punktis 5.3.2 loetletud kutsekvalifikatsiooni raames.

2. Hambaarsti kutse tugineb artiklis 34 nimetatud hambaarsti koolitusel ja see on muudest meditsiinilistest üld- ja erikutsetest eristuv eriomane kutseala. Hambaarstina tegutsemiseks on vaja V lisa punktis 5.3.2 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavat dokumenti. Sellise kvalifikatsiooni tõendava dokumendi omanikku käsitletakse samaväärselt isikutega, kellele kohaldatakse artiklite 23 ja 37 sätteid.

3. Liikmesriigid tagavad, et hambaarstid oleksid üldiselt võimelised hakkama tegutsema ja tegutsema hambaid, suud, lõualuid ja kaasnevaid kudesid mõjutavate anomaaliate ja haiguste ennetamise, diagnoosimise ja raviga, arvestades piisaval määral V lisa punktis 5.3.2 sätestatud võrdluskupäeval kehtivaid kutse-eetikat käsitlevaid normatiivakte ja korda.

Artikkel 37

Hambaarstide omandatud eriõigused

1. V lisa punktis 5.3.2 loetletud kvalifikatsioonide raames hambaarsti kutsealadega tegelemise tähenduses tunnustab liikmesriik arsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on välja antud Itaalias, Hispaanias, Austrias, Tšehhi Vabariigis ja Slovakkias isikutele, kes alustasid arstiõpinguid selles artiklis asjaomase liikmesriigi jaoks määratud võrdluskupäeval või enne seda, millega on kaasas selle liikmesriigi pädeva asutuse poolt välja antud tunnistus.

Tunnistus peab näitama järgmiste tingimuste täitmist:

a) kõnealused isikud on selles liikmesriigis artiklis 36 nimetatud tegevusalal tegelikult, seaduslikult ja peamiselt tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul,

b) nendel isikutel on luba tegeleda nimetatud tegevustega V lisa punktis 5.3.2 selle liikmesriigi jaoks loetletud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikega samadel tingimustel.

Isikud, kes on edukalt läbinud vähemalt kolmeaastase õppe, mida asjaomase liikmesriigi pädevad asutused tunnistavad võrdväärseks artiklis 34 nimetatud koolitusega, vabastatakse teise lõigu punktis a sätestatud kolmeaasta pikkusest praktilise töökogemuse nõudest.

Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia osas tunnustatakse endises Tšehhoslovakkias saadud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid samaväärselt Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega samadel tingimustel, mis on sätestatud eelmises lõigus.

2. Liikmesriigid tunnustavad arsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on Itaalias välja antud isikutele, kes alustasid ülikoolis arstiõpet pärast 28. jaanuari 1980 ja hiljemalt 31. detsembril 1984 ning millega on kaasas Itaalia pädeva asutuse välja antud tunnistus.

Tunnistus näitab järgneva kolme tingimuse täitmist:

a) kõnealused isikud on läbinud Itaalia pädevate ametiasutuste korraldatud asjakohase sobivustesti, mille eesmärk on kindlaks teha, kas neil on V lisa punktis 5.3.2 Itaalia osas loetletud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente omavate isikutega samaväärsed teadmised ja oskused,

b) nad on Itaalias artiklis 36 nimetatud tegevusalal tegelikult, seaduslikult ja peamiselt tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul,

c) neil on luba tegutseda või nad tegutsevad tegelikult, seaduslikult ja peamiselt artiklis 36 nimetatud tegevusalal V lisa punktis 5.3.2 Itaalia jaoks loetletud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide omanikega samadel tingimustel.

Isikud, kes on edukalt läbinud vähemalt kolmeaastase õppe, mida pädevad asutused tunnistavad võrdväärseks artiklis 34 nimetatud koolitusega, vabastatakse teise lõigu punktis a nimetatud sobivustestist.

Isikuid, kes alustasid ülikoolis arstiõpet pärast 31. detsembril 1984, tuleb kohelda eelpool nimetatutega võrdväärselt juhul, kui see eelnimetatud kolmeaastane õpe algas enne 31. detsembril 1994.

5. osa

Veterinaararstid*Artikkel 38***Veterinaararstide koolitus**

1. Veterinaararstide koolitus hõlmab kokku vähemalt viieaastast täisajaga teoreetilist ja praktilist õppetööd kas ülikoolis või sellega võrdväärseks tunnustatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses või ülikooli järelevalve all ja see koolitus peab sisaldama vähemalt V lisa punktis 5.4.1 nimetatud õppeprogrammi.

V lisa punktis 5.4.1 loetletud sisu võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi üheski liikmesriigis põhjustada muudatusi kutsealade struktuuriga seotud seadusandlikes põhimõtetes füüsilise isiku koolituse ja kutsealal tegutsema hakkamise osas.

2. Veterinaararstide koolitusele pääs sõltub diplomi või tunnustuse olemasolust, mis võimaldab selle omanikul alustada kõnealuseid õpinguid ülikoolis või asjakohaste õpingute seisukohalt nendega võrdväärse tasemel olevas ja liikmesriigi poolt tunnustatud kõrgharidust pakkavas asutuses.

3. Veterinaararstide koolitus annab kindluse, et kõnealune isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) piisavad teadmised veterinaararst töö aluseks olevate teadusalade kohta;
- b) piisavad teadmised tervete loomade ehituse ja funktsioonide, nende pidamise, paljunemise ja hügieeni kohta üldiselt, samuti nende toitmise/söötmise kohta, kaasa arvatud nende vajadustele vastavate toidu/sööda tootmise ja säilitamisega seotud tehnoloogiate kohta;
- c) piisavad teadmised loomade käitumise ja kaitse kohta;
- d) piisavad teadmised üksikute loomade ja loomakoosluste haiguste põhjuste, olemuse, kulgemise, mõjude, diagnoosimise ja ravi kohta, kaasa arvatud eriteadmised inimestele edasikantavate haiguste kohta;
- e) piisavad teadmised ennetava meditsiini kohta;
- f) piisavad teadmised loomatoidu/sööda ja inimtarbeks mõeldud loomsete toitade tootmise, töötlemise ja ringluse laskmisega seotud hügieeni ja tehnoloogiate kohta;

g) piisavad teadmised ülalpool loetletud teemadega seotud õigusaktide kohta;

h) piisav järelevalve all omandatud kliiniline ja muu praktiline töökogemus.

*Artikkel 39***Veterinaararstidele eriomased omandatud õigused**

Ilma et see piiraks artikli 23 lõike 4 kohaldamist tunnustavad liikmesriigid liikmesriikide kodanikel olevaid veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on välja antud Eestis enne 1. maid 2004 või mille omanikud on alustanud seal oma õpingud enne nimetatud kuupäeva, kui sellega on kaasas tunnistus, mis näitab, et kõnealune isik on Eestis nimetatud alal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

6. osa

Ämmaemandad*Artikkel 40***Ämmaemandaõpe**

1. Ämmaemandaõpe hõlmab vähemalt:

- a) täisajaga ämmaemanda erikoolitust, mis sisaldab vähemalt kolmeaastast teoreetilist ja praktilist õppetööd (I liin) ja vähemalt V lisa punktis 5.5.1 kirjeldatud programmi, või
- b) 18 kuu pikkust täisajaga ämmaemanda erikoolitust (II liin), mis sisaldab vähemalt V lisa punktis 5.5.1 kirjeldatud õppeprogrammi ja mida ei käsitletud võrdväärse üldõppe koolituses.

Liikmesriigid tagavad, et ämmaemandaõpet pakkuvad asutused oleksid kogu õppetöö vältel vastutavad teooria ja praktika koordineerimise eest.

V lisa punktis 5.5.1 loetletud sisu võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi üheski liikmesriigis põhjustada muudatusi kutsealade struktuuriga seotud seadusandlikes põhimõtetes füüsilise isiku koolituse ja kutsealal tegutsema hakkamise osas.

2. Ämmaemandaõppesse pääs sõltub ühest järgnevalt nimetatud tingimustest:

- a) I liini osas vähemalt kümneaastast üldharidust või
 - b) II liini osas V lisa punktis 5.2.2 nimetatud üldõe kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolu.
3. Ämmaemandaõpe annab kindluse, et kõnealune isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:
- a) piisavad teadmised ämmaemandatöö aluseks olevate teadusalade, eriti sünnitusabi ja günekoloogia kohta;
 - b) piisavad teadmised kutseala eetika ja kutseala reguleerivate õigusaktide kohta;
 - c) üksikasjalikud teadmised bioloogiliste funktsioonide, anatoomia ja füsioloogia kohta sünnitusabi ja vastasündinutega seoses, samuti inimese tervisliku seisundi ja tema füüsilise ning sotsiaalse keskkonna ning käitumise vahelise seose tundmine;
 - d) piisav kliinilise töö kogemus, mis on saadud heakskiidetud asutuses ämmaemanda ja sünnitusabi kvalifikatsiooniga personali järelevalve all töötades;
 - e) ravipersonali koolituse piisav mõistmine ja nendega töötamise kogemus.

Artikkel 41

Ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide tunnustamise kord

1. V lisa punktis 5.5.2 nimetatud ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument kuulub automaatsele tunnustamisele artikli 21 alusel niivõrd, kui on täidetud üks järgnevatest tingimustest:

- a) vähemalt kolmeaastane täisajaga ämmaemandaõpe:
 - i) mis sõltub diplomi, tunnistuse või muu kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust, mis on vajalik ülikooli või muusse kõrgharidust andvasse asutusse sissesaamiseks või mis muul moel tagab teadmiste võrdväärse taseme või
 - ii) millele järgneb kaheaastane kutsepraktika, mille kohta on vastavalt lõikele 2 välja antud tunnistus;
- b) ämmaemanda täisajaga ja vähemalt kaheaastane või 3 600 tunnine koolitus, mis sõltub V lisa punktis 5.2.2 sätestatud üldõe kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust;

c) vähemalt 18 kuu või 3 000 tunni pikkune täisajaga ämmaemanda koolitus, mis sõltub V lisa punktis 5.2.2 sätestatud üldõe kvalifikatsiooni tõendava dokumendi olemasolust, ja sellele järgnenud üheaasta pikkune kutsepraktika, mille kohta on vastavalt lõikele 2 välja antud tunnistus.

2. Lõikes 1 nimetatud tunnistuse annab välja liikmesriigi pädev asutus. See tõendab, et selle omanik on pärast ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendava dokumendi omandamist tegutsenud rahuldaval tasemel ämmaemandana asjaomast tegevusluba omavas haiglas või raviteenuseid osutavas asutuses nõutava perioodi vältel.

Artikkel 42

Ämmaemanda kutsetegevus

1. Käesoleva osa sätteid kohaldatakse ämmaemanda kutsetegevuse suhtes nagu see on liikmesriikides määratletud, ning millega tegeletakse V lisa punktis 5.5.2 kehtestatud kutsenimistuste all, piiramata sellega lõike 2 kohaldamist.

2. Liikmesriigid tagavad, et ämmaemandad on suutelised tegelema ja hakkama tegelema vähemalt järgmistest tegevustega:

- a) teabe andmine ja nõustamine pereplaneerimise valdkonnas;
- b) raseduste diagnoosimine ja normaalsete raseduste jälgimine; normaalsete raseduste jälgimiseks vajalike uuringute tegemine;
- c) riskifaktoriga raseduste võimalikult varaseks diagnoosimiseks vajalike uuringute määramine ja selles valdkonnas nõustamine;
- d) lapsevanemaks saamise ettevalmistusprogrammide läbiviimine ja lapse sünniks täielik ettevalmistamine, kaasa arvatud nõustamine hügieeni- ja toitmisküsimustes;
- e) sünnitava ema eest hoolitsemine, tema abistamine ja asjakohaste kliiniliste ning tehniliste vahenditega emakasisese loote seisundi jälgimine;
- f) iseeneslike sünnituste ja vajaduse korral episiootomia ning kiireloomulistel juhtudel tuharseisus sünnituste juhtimine;
- g) ema või lapse anomaaliale viitavate hoiatusmärkide äratundmine, mis põhjustab vajaduse pöörduda arsti poole ja abistada teda vajaduse korral; arsti puudumisel vajalike hädaabivahendite rakendamine, eriti platsenta manuaalne eemaldamine, millele võib järgneda emaka manuaalne kontroll;

- h) vastsündinu kontroll ja tema eest hoolitsemine; vajaduse korral initsiatiivi haaramine ja vajalike koheste elustamisvõtete teostamine;
- i) ema eest hoolitsemine ja tema seisundi jälgimine sünnitusjärgsel perioodil ning ema nõustamine lapsehoolduse teemadel, et võimaldada emal veenduda vastsündinu optimaalses arengus;
- j) arsti määratud ravi teostamine;
- k) vajalike kirjalike aruannete koostamine.

Artikkel 43

Ämmaemandate omandatud erioigused

1. Liikmesriikide kodanike puhul, kelle ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument on vastavuses artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetega, kuid mida artikli 41 alusel ei tunnustata ilma artikli 41 punktis 2 nimetatud kutsepraktikat tõendava tunnistuseta, tunnistavad liikmesriigid piisavaks nende liikmesriikide poolt enne V lisa punktis 5.5.2 nimetatud võrdluskupäeva väljaantud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, kui nendega on kaasas tunnistus, mis näitab, et need kodanikud on nimetatud tegevusalal tegelikult ja seaduslikult tegutsenud vähemalt kahel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

2. Lõikes 1 sätestatud tingimusi kohaldatakse liikmesriikide kodanike suhtes, kellel on ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis kinnitab Saksa Demokraatliku Vabariigi territooriumil koolituse läbimist niivõrd, kui see tõendab enne 3. oktoobrit 1990 alustatud õpingute läbimist, kui see vastab artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetele, kuid seda ei tunnustata kvalifikatsiooni tõendava dokumendina artikli 41 alusel ilma artikli 41 lõikes 2 nimetatud töökogemust tõendava tunnistuseta.

3. Poola ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide osas kohaldatakse üksnes alljärgnevaid omandatud õigusi käsitlevaid sätteid.

Liikmesriikide kodanike suhtes, kelle ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument on välja antud Poolas enne 1. maid 2004 või mille omanikud alustasid seal oma õpinguid enne nimetatud kupäeva ja kes ei vasta artiklis 40 sätestatud koolituse miinimumnõuetele, tunnistavad liikmesriigid järgnevalt loetletud ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, kui nendega on kaasas tunnistus, mis näitab, et kõnealune isik on ämmaemandana tegelikult ja seaduslikult tegutsenud allnimetatud aja jooksul:

- a) kraadiõppe tasemel ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument (*dyplom licencjata położnictwa*): vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul,
- b) ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument, mis kinnitab keskharidusele järgneva õppe läbimist meditsiini-kutsekoolis (*dyplom położnej*): vähemalt viiel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud seitsme aasta jooksul.

4. Liikmesriigid tunnistavad ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on Poolas välja antud ämmaemandatele, kes on läbinud artiklis 40 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele mittevastava koolituse enne 1. maid 2004, mida tõendab "bakalaureuse" diplom, mis on saadud 20. aprilli 2004. aasta õe ja ämmaemanda kutseala seaduse ja mõningate teiste seaduste muutmise seaduse artiklis 11 (30. aprilli 2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 92, art 885) sätestatud spetsiaalse kvalifikatsioonitõstmisprogrammi alusel ning 11. mai 2004. aasta tervishoiuministri määruse alusel nende õdede ja ämmaemandate koolituse üksikasjalike tingimuste kohta, kellel on keskkooli lõputunnistus (viimane eksam — *matura*) ja kes on lõpetanud õe ja ämmaemanda kutseala õpetava meditsiinilütsseumi ja meditsiini-kutsekooli (13. mai 2004. aasta Poola Vabariigi Teataja nr 110, art 1170), eesmärgiga tõendada, et asjaomase isiku teadmised ja pädevus on V lisa punktis 5.5.2 Poola jaoks määratletud kvalifikatsiooni omavate ämmaemandatega võrdväärset tasemel.

7. osa

Proviisor

Artikkel 44

Proviisoriõpe

1. Proviisoriõppesse lubamine sõltub diplomi või tunnistuse olemasolust, mis võimaldab liikmesriigis alustada kõnealust õppetööd ülikoolis või sellega tunnustatud võrdväärset tasemel kõrgharidust andvas asutuses.

2. Proviisori kvalifikatsiooni tõendav dokument kinnitab vähemalt viieaasta pikkuse koolituse läbimist, sealhulgas vähemalt:

- a) nelja-aasta pikkune täisajaga teoreetiline ja praktiline õppetöö ülikoolis või sellega võrdväärseks tunnistatud tasemel kõrgharidust andvas asutuses või ülikooli järelevalve all;
- b) kuue kuu pikkune praktika avalikus apteegis või haiglas selle haigla farmaatsiaosakonna järelevalve all.

Koolitussükkel hõlmab vähemalt V lisa punktis 5.6.1 kirjeldatud programmi. V lisa punktis 5.6.1 loetletud sisu võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi üheski liikmesriigis põhjustada muudatusi kutsealade struktuuriga seotud seadusandlikes põhimõtetes füüsilise isiku koolituse ja kutsealal tegutsema hakkamise osas.

3. Proviisoriõpe peab andma kindluse, et asjaomane isik on omandanud järgmised teadmised ja oskused:

- a) piisavad teadmised ravimite ja ravimitootmises kasutatavate ainete kohta;
- b) piisavad teadmised farmaatsia tehnoloogia, samuti ravimite füüsilise, keemilise, bioloogilise ja mikrobioloogilise kontrollimise kohta;
- c) piisavad teadmised metabolismi ja ravimite mõju ning mürgiste ainete toime, samuti ravimite kasutamise kohta;
- d) piisavad teadmised ravimeid puudutavate statistiliste andmete hindamiseks, et olla suuteline oma teadmiste põhjal andma asjakohast teavet;
- e) proviisorina tegutsemiseks vajalike juriidiliste ja teiste nõuete piisav tundmine.

Artikkel 45

Proviisori kutsetegevus

1. Käesolev direktiivi tähenduses on proviisori tegevus see, millega tegelema hakkamine ja tegelemine sõltub kas ühes või mitmes liikmesriigis kutsekvalifikatsiooni olemasolust ja millega saavad tegelema hakata V lisa punktis 5.6.2 loetletud kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente omavad isikud.

2. Liikmesriigid tagavad, et artikli 44 sätetele vastavaid ja ülikooli või sellega võrdväärset tasemel proviisori kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente omavad isikud on suutelised tegelema või hakkama tegelema vähemalt järgmiste tegevustega, kusjuures vajadusel nõutakse lisaks dokumendile täiendavat töökogemust:

- a) ravimite ravimvormide valmistamine;
- b) ravimite tootmine ja testimine;
- c) ravimite testimine ravimite testimislaboratooriumis;
- d) ravimite ladustamine, säilitamine ja jaotamine hulgmüügi staadiumis;

e) ravimite valmistamine, testimine, ladustamine ja tarnimine avalikes apteekides;

f) ravimite valmistamine, kontroll, ladustamine ja jagamine haiglates;

g) teabe jagamine ja nõustamine ravimite valdkonnas.

3. Kui liikmesriik muudab proviisorina tegutsema hakkamise või tegutsemise sõltuvaks lisaks V lisa punktis 5.6.2 nimetatud kvalifikatsiooni tõendavale dokumendile ka täiendava töökogemuse olemasolust, peab see liikmesriik piisava tõendina selles küsimuses tunnustama päritoluliikmesriigi pädevate ametiasutuste välja antud tunnustus, mis kinnitab, et isik on päritoluliikmesriigis kutsealal tegutsenud sarnase ajaperioodi vältel.

4. Lõikes 3 nimetatud tunnustamist ei kohaldata kaheaastase töökogemuse suhtes, mida Luksemburgi Suurhertsogiriik nõuab riikliku farmaatsiakontsessiooni andmiseks.

5. Kui liikmesriigis on 16. septembri 1985. aasta seisuga korraldatud konkurentsil põhinevat eksamit, mille eesmärk on lõikes 2 nimetatud dokumendi omanike hulgast välja selekteerida need, kellele anda luba saada riikliku geograafilise jaotuse süsteemi alusel loodavate uute apteekide omanikeks, võib see liikmesriik erandina lõike 1 sätetest seda eksamit ka edaspidi korraldada ja nõuda selle eksami sooritamist liikmesriikide kodanikelt, kellel on V lisa punktis 5.6.2 nimetatud proviisori kvalifikatsiooni tõendav dokument või kelle suhtes kohaldatakse artikli 23 sätteid.

8. osa

Arhitekt

Artikkel 46

Arhitektide koolitus

1. Arhitektide koolitus hõlmab vähemalt ülikoolis või sellega võrreldavas õppeasutuses toimuvat nelja-aasta pikkust täisajaga õppetööd või kuue aasta pikkust õppetööd, millest vähemalt kolm aastat toimub täisajaga. Koolitus peab lõppema ülikoolitasemel eksami eduka sooritamisega.

Koolitus, mis toimub ülikooli tasemel ja kus arhitektuur on peamine komponent, peab säilitama tasakaalu arhitektuurialase koolituse teoreetiliste ja praktiliste aspektide vahel ning tagama järgmiste teadmiste ja oskuste omandamise:

- a) oskus luua nii esteetilistele kui tehnilistele nõuetele vastavaid arhitektuuriprojekte;

- b) piisavad teadmised arhitektuuri ja sellega seotud kunstide, tehnoloogiate ja inimteaduste ajaloo ja teooriate kohta;
- c) kaunite kunstide kui arhitektuuriprojekti mõjurite tundmine;
- d) piisavad teadmised linnaarhitektuuri ja -planeerimise kohta ja planeerimiseks vajalikud oskused;
- e) inimeste ja hoonete, samuti hoonete ja neid ümbritseva keskkonna vahelise suhte mõistmine ning arusaam vajadusest seostada hooned ja nendevaheline ruum inimeste vajaduste ning jaotusega;
- f) arhitekti kutseala ja arhitekti rolli mõistmine ühiskonnas, eriti sotsiaalset tegurit arvestavate kavandite ettevalmistamisel;
- g) arusaam projekti kavandite ettevalmistamise ja selle tarvis tehtava uurimistöö meetoditest;
- h) hooneprojektidega seotud ehitusliku kavandamise, konstruktsiooniliste ja insenertehniliste probleemide mõistmine;
- i) piisavad teadmised hoonete füüsiliste probleemide ja tehnoloogiate ning funktsiooni kohta, et hoonete sisetingimused oleksid mugavad ja pakuksid kaitset kliima eest;
- j) vajalikud projekteerimisoskused, et kulufaktoritest ja ehitusmäärustest tulenevate piirangute raames oleksid täidetud hoone kasutajate esitatud nõuded;
- k) piisavad teadmised projektikontseptsioonide hoonetesse üle kandmisega ja kavandite üldisesse planeerimisse integreerimisega seotud tööstusharude, organisatsioonide, normatiivaktide ja korra kohta.

2. Lõikes 1 loetletud teadmiste ja oskuste nimekirja võib selle kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga muuta vastavalt artikli 58 lõikes 2 sätestatud korrale.

Selline ajakohastamine ei tohi üheski liikmesriigis põhjustada muudatusi kutsealade struktuuriga seotud seadusandlikes põhimõtetes füüsilise isiku koolituse ja kutsealal tegutsema hakkamise osas.

Artikkel 47

Erand arhitektide koolitustingimustest

1. Erandina artikli 46 sätetest tunnustatakse artikli 21 tingimused täidetuks ka järgmisel juhul: pärast 5. augustit 1985

läbitud koolitus, mida Saksamaa Liitvabariigis pakuvad "Fachhochschulen" nimega õppeasutused kolme aasta jooksul ja mis vastab artiklis 46 sätestatud nõuetele ning annab loa hakata selles liikmesriigis "arhitekti" kutsenimetuse all tegutsema artiklis 48 nimetatud aladel, niivõrd kui sellele koolitusele järgnes nelja-aasta pikkune töökogemus Saksamaa Liitvabariigis, mida tõendab selle kutseühingu väljaantud tunnistus, mille registris käesoleva direktiivi sätete alusel soodustatud arhitekt esineb.

Kutseühing peab esmalt kindlaks tegema, kas asjaomase arhitekti teostatud arhitektuurialane töö tähendab artikli 46 lõikes 1 loetletud teadmiste ning oskuste veenvat rakendamist. See tunnistus antakse sama korra alusel, mis kehtib kutseühingus registreerimise taotlusele.

2. Erandina artikli 46 sätetest tunnustatakse artikli 21 tingimused täidetuks ka järgmisel juhul: koolitus on osa sotsiaalsest arenduskavast või osalise ajaga ülikooliõppest ja vastab artiklis 46 sätestatud tingimustele, mida tõendab arhitektuurialane eksam, kusjuures eksami sooritaja on arhitektuuri valdkonnas mõne arhitekti või arhitektuuribüroo järelevalve all töötanud seitse aastat või kauem. Eksam peab olema ülikooli tasemel ning võrdväärne artikli 46 lõike 1 esimeses lõigus nimetatud lõpueksamiga.

Artikkel 48

Arhitekti kutsetegevus

1. Käesoleva direktiivi tähenduses on arhitekti kutsetegevus "arhitekti" kutsenimetuse all tavaliselt sooritatav tegevus.

2. Liikmesriikide kodanikke, kellel on luba seda kutsenimetust kasutada vastavalt seadusele, mis annab liikmesriigi pädevale ametiasutusele õiguse anda see kutsenimetuse arhitektuuri valdkonnas oma töö kvaliteediga eriti silma paistvatele liikmesriikide kodanikele, loetakse vastavaks "arhitekti" kutsenimetuse all arhitektina tegutsemise tingimustele. Asjassepuutuva isiku arhitektuurilise olemusega tegevusi peab tõendama tema päritoluliikmesriigi antud tunnistus.

Artikkel 49

Arhitektide omandatud eriõigused

1. Liikmesriik tunnistab VI lisa punktis 6 loetletud arhitekti kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, mis on välja antud teistes liikmesriikides ja mis tõendavad hiljemalt eelnimetatud lisa märgitud akadeemilisel võrdlusaastal alanud koolituse läbimist, isegi kui nad ei vasta artiklis 46 kehtestatud koolituse miinimumnõuetele, ja võrdsustab arhitektina tegutsema hakkamiseks ja tegutsemiseks oma territooriumil need dokumendid omaenda väljaantud arhitekti kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega.

Sellisel juhul tunnistatakse Saksamaa Liitvabariigi pädevate ametiasutuste välja antud tunnistusi, mis tõendavad, et Saksa Demokraatliku Vabariigi pädevate ametiasutuste poolt 8. mail 1945 või pärast seda väljaantud kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid on nimetatud lisa loetletud dokumentidega võrdväärseid.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, tunnistab liikmesriik järgmisi kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente arhitekti kutsealal tegutsemisel ja tegutsema hakkamisel ning võrdsustab need oma territooriumil omaenda väljaantud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentidega: liikmesriikide kodanikele nende liikmesriikide poolt välja antud tunnistused, kus kehtivad allpool nimetatud kuupäevast alates jõustatud arhitekti kutsealal tegutsema hakkamist ja tegutsemist reguleerivad eeskirjad:

- a) 1. jaanuar 1995 Austria, Soome ja Rootsi jaoks,
- b) 1. mai 2004 Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia jaoks,
- c) 5. august 1987 teiste liikmesriikide jaoks.

Lõikes 1 nimetatud tunnistus tõendab, et selle omanikul on hiljemalt vastaval kuupäeval väljaantud luba kasutada arhitekti kutsenimetust ja et ta on nende eeskirjade kontekstis kõnealusel tegevusalal tegelikult tegutsenud vähemalt kolmel järjestikusel aastal tunnistuse väljaandmisele eelnenud viie aasta jooksul.

IV PEATÜKK

Asutamise üldsätted

Artikkel 50

Dokumendid ja formaalsused

1. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad ametiasutused otsustavad kõnealuse reguleeritud kutsealal tegutsemise lubamiseks

kohaldada käesolevat jaotist, võivad need asutused nõuda VII lisa loetletud dokumentide ja tunnistuste esitamist.

VII lisa punkti 1 alapunktides d, e ja f nimetatud dokumendid ei tohi olla rohkem kui kolm kuud vanad nende väljaandmise kuupäevast arvates.

Liikmesriigid, organid ja teised juriidilised isikud tagavad saadud teabe konfidentsiaalsuse.

2. Põhjendatud kahtluse korral võib vastuvõttev liikmesriik nõuda liikmesriigi pädevatelt ametiasutustelt kinnitust selles teises liikmesriigis välja antud kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide autentsuse kohta ja vajadusel samuti kinnitust, et käesoleva jaotise III peatükis nimetatud kutsealade osas täidab soodustatud isik artiklites 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 ja 46 vastavalt kehtestatud koolituse miinimumnõudeid.

3. Juhul kui artikli 3 lõike 1 punktis c määratletud kvalifikatsiooni tõendav dokument on välja antud liikmesriigi pädeva ametiasutuse poolt ning hõlmab kas täielikult või osaliselt teise liikmesriigi territooriumil juriidiliselt asutatud asutuses saadud koolitust, on vastuvõtval liikmesriigil põhjendatud kahtluse korral õigus dokumendi väljastanud liikmesriigi pädevalt organilt kontrollida:

- a) kas koolituse korraldanud asutuse koolituskursus on ametlikult atesteeritud dokumendi välja andnud liikmesriigis asuva õppeasutuse poolt;
- b) kas välja antud kvalifikatsiooni tõendav dokument on sama, mis oleks välja antud juhul, kui koolituskursus oleks terve-nisti läbitud dokumendi välja andnud liikmesriigis ja
- c) kas kvalifikatsiooni tõendav dokument annab dokumendi väljastanud liikmesriigi territooriumil samad kutsealased õigused.

4. Kui vastuvõttev liikmesriik nõuab reguleeritud kutsealal tegutsema hakkamiseks oma kodanikelt vandetootuse andmist või vandega kinnitatud deklaratsiooni esitamist ja kui selle vandetootuse või deklaratsiooni teksti ei saa teiste liikmesriikide kodanikud kasutada, tagab vastuvõttev liikmesriik, et asjaomased isikud saavad kasutada sobivat võrdväärset sõnastust.

Artikkel 51

Kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kord

1. Vastuvõtva liikmesriigi pädev ametiasutus kinnitab taotluse kättesaamist ühe kuu jooksul taotluse saamisest ja teavitab taotlejat puuduvatest dokumentidest.

2. Reguleeritud kutsealal tegutseda lubamise taotlus vaadatakse läbi võimalikult kiiresti ja igal juhul peab vastuvõtva liikmesriigi pädev ametiasutus tegema oma põhjendatud otsuse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast taotleja täielike dokumentide saamist. Siiski võib käesoleva jaotise I ja II peatükiga reguleeritud juhtudel seda tähtaega pikendada.

3. Tehtud otsuse või tähtajaks otsuse mittetegemise kohta saab esitada kaebuse vastavalt siseriiklikule seadusele.

Artikkel 52

Kutsenimetuste kasutamine

1. Kui vastuvõttas liikmesriigis reguleeritakse kõnealuse kutseala mõne tegevusalaga seotud kutsenimetuse kasutamist, peavad III jaotise alusel kõnealusel reguleeritud kutsealal tegutsemiseks loa saanud teiste liikmesriikide kodanikud kasutama vastuvõttas liikmesriigis sellele kutsealale vastavat kutsenimetust ja sellele vastavaid tähekombinatsioone.

2. Kui vastuvõttas liikmesriigis reguleerib teatud kutseala ühing või organisatsioon artikli 3 lõike 2 tähenduses, ei tohi liikmesriikide kodanikele anda luba kasutada selle ühingu või organisatsiooni kinnitatud kutsenimetusi ega nende lühendeid, kui nad ei tõenda, et nad on selle ühingu või organisatsiooni liikmed.

Kui ühing või organisatsioon muudab liikmelisuse sõltuvaks teatud kvalifikatsiooni olemisest, võib ta seda teha teiste liikmesriikide kutsekvalifikatsiooni omavate kodanike suhtes, üksnes käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel.

IV JAOTIS

KUTSEALAL TEGUTSEMISE ÜSIKASJALIK KORD

Artikkel 53

Keeleoskus

Isikud, kes saavad kasu kutsekvalifikatsioonide tunnustamisest, peavad oskama vastuvõttas liikmesriigis kutsealal tegutsemiseks vajalikke keeli.

Artikkel 54

Akadeemiliste tiitlite kasutamine

Ilma et see piiraks artiklite 7 ja 52 kohaldamist, tagab vastuvõttev liikmesriik, et asjaomastele isikutele antakse õigus kasutada päritolu liikmesriigi keeles neile päritoluliikmesriigis antud

akadeemilisi tiitleid ning võimalik et nende lühendeid. Vastuvõttev liikmesriik võib nõuda, et selle nimetuse kasutamisel lisatakse selle andnud ametiasutuse või eksamikomisjoni nimi ja aadress. Kui päritoluliikmesriigis antud akadeemilist tiitlit võidakse vastuvõttas liikmesriigis segamini ajada tiitliga, mis nõuab viimati nimetatud liikmesriigis täienduskoolitust, mida soodustatud isik läbinud ei ole, võib vastuvõttev liikmesriik soodustatud isikult nõuda päritoluliikmesriigi akadeemilise tiitli kasutamist vastuvõtva liikmesriigi poolt kehtestatud sobival kujul.

Artikkel 55

Haigekassapoolne tunnustamine

Ilma et see piiraks artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 esimese lõigu punkti b kohaldamist, loobuvad liikmesriigid, kes haigekassa kinnituse saamiseks nõuavad nende territooriumil kutsekvalifikatsiooni omandanud isikutelt ettevalmistavat ametialast täiendõpet ja/või töökogemust, sellest kohustusest teises liikmesriigis arsti ja hambaarsti kutsekvalifikatsiooni omandanud isikute suhtes.

V JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ JA VASTUTUS RAKENDAMISE EEST

Artikkel 56

Pädevad ametiasutused

1. Käesoleva direktiivi rakendamise lihtsustamiseks teevad vastuvõtva liikmesriigi ja päritoluliikmesriigi pädevad ametiasutused tihedat koostööd ja abistavad teineteist vastastikku. Nad tagavad vahetatava teabe konfidentsiaalsuse.

2. Vastuvõtva ja päritoluliikmesriigi pädevad ametiasutused vahetavad teavet rakendatud distsiplinaar- või kriminaalkaristuste kohta või iga muu tõsise ja erilise olukorra kohta, millel on tõenäoliselt tagajärjed käesoleva direktiivi alusel tegevusaladel tegutsemisele, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivis 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) ⁽²⁾ sätestatud isikuandmete kaitset käsitlevaid õigusakte.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽²⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

Päritoluliikmesriik kontrollib olukorra tõepärasust ja tema ametiasutused otsustavad vajaliku uurimismenetluse olemuse ning ulatuse ning teavitavad vastuvõtvat liikmesriiki oma olemasoleva teabe alusel vastuvõetud otsusest.

3. Iga liikmesriik määrab hiljemalt 20. oktoobriks 2007 ametiasutused ja organid, kes on pädevad välja andma ja vastu võtma kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente ja muid dokumente või teavet, samuti need, kes on pädevad vastu võtma käesolevas direktiivis nimetatud taotlusi ning otsuseid, ja teatab neist koheselt teistele liikmesriikidele ning komisjonile.

4. Iga liikmesriik määrab lõikes 1 nimetatud ametiasutuste tegevuse kooskõlastamiseks koordinaatori ja teatab sellest teistele liikmesriikidele ning komisjonile.

Koordinaatori ülesanne on:

- a) edendada käesoleva direktiivi ühetaolist kohaldamist;
- b) koguda teavet, mis on asjakohane käesoleva direktiivi kohaldamiseks, nagu näiteks liikmesriikides reguleeritud kutsealadel tegutsema hakkamise tingimusi.

Punktis b kirjeldatud ülesannete täitmisel võivad koordinaatorid paluda artiklis 57 nimetatud kontaktpunktide abi.

Artikkel 57

Kontaktpunktid

Liikmesriik määrab hiljemalt 20. oktoobriks 2007 kontaktpunkti, mille ülesanne on:

- a) anda kodanikele ja teiste liikmesriikide kontaktpunktidele teavet, mis on käesolevas direktiivis sätestatud kutsevalifikatsioonide tunnustamiseks vajalik, nagu näiteks teave kutseala reguleerivate ja kutsealal tegutsemist reguleerivate õigusaktide, kaasa arvatud sotsiaalõigusaktide ja vajadusel eetikareeglite kohta;
- b) aidata kodanikel, vajaduse korral koostöös teiste kontaktpunktidega ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate ametiasutustega, realiseerida käesoleva direktiiviga neile antud õigusi.

Kontaktpunktid teatavad komisjonile viimase soovil päringutest, millega nad punkti b sätete alusel tegelevad, kahe kuu jooksul pärast nende päringute saamist.

Artikkel 58

Kutsevalifikatsioonide tunnustamise komitee

1. Komisjoni abistab kutsevalifikatsioonide tunnustamise komitee, edaspidi "komitee", mis koosneb liikmesriikide esindajatest ja mida juhatab komisjoni esindaja.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes nõuete kohaselt arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud perioodi pikkuseks kehtestatakse kaks kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 59

Konsulteerimine

Komisjon tagab, et konsulteeritakse sobival viisil asjaomaste kutserühmade ekspertidega, eelkõige seoses artiklis 58 nimetatud komitee tegevusega, ning esitab nimetatud komiteele põhjendatud aruande nende konsultatsioonide kohta.

VI JAOTIS

MUUD SÄTTED

Artikkel 60

Aruandlus

1. Alates 20. oktoobrist 2007 saadavad liikmesriigid kord kahe aasta järel komisjonile aruande süsteemi rakendamise kohta. Lisaks üldistele tähelepanekutele peab aruanne sisaldama vastuvõetud otsuste statistilist kokkuvõtet ja selle direktiivi rakendamisest tulenevate peamiste probleemide kirjeldust.

2. Alates 20. oktoobrist 2007 koostab komisjon kord viie aasta järel aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta.

Artikkel 61

Erandid

Kui liikmesriigil on käesoleva direktiivi mõne sätte rakendamisega suuri probleeme eriomases valdkonnas, tutvub komisjon koostöös asjaomase liikmesriigiga nende probleemidega.

Vajaduse korral otsustab komisjon artikli 58 lõikes 2 sätestatud korra kohaselt lubada kõnealusel liikmesriigil teatud perioodiks teha kõnealusest sättest erandeid.

*Artikkel 62***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiivid 77/452/EMÜ, 77/453/EMÜ, 78/686/EMÜ, 78/687/EMÜ, 78/1026/EMÜ, 78/1027/EMÜ, 80/154/EMÜ, 80/155/EMÜ, 85/384/EMÜ, 85/432/EMÜ, 85/433/EMÜ, 89/48/EMÜ, 92/51/EMÜ, 93/16/EMÜ ja 1999/42/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 20. oktoobrist 2007. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile ja nende direktiivide alusel vastuvõetud õigusakte see kehtetuks tunnistamine ei mõjuta.

*Artikkel 63***Ülevõtmine**

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. oktoobriks 2007. Nad teavitava komisjoni sellest viivitamata.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad neile või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise korra määravad kindlaks liikmesriigid.

*Artikkel 64***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 65***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

I LISA

Nimekiri kutseühingutest või -organisatsioonidest, kes täidavad artikli 3 lõike 2 tingimusiIIRIMAA ⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland ⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

ÜHENDKUNINGRIIK

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers

⁽¹⁾ Iiri kodanikud on lisaks sellele liikmeteks järgmistes Ühendkuningriigi kutseühingutes või -organisatsioonides:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales
Institute of Chartered Accountants of Scotland
Institute of Actuaries
Faculty of Actuaries
The Chartered Institute of Management Accountants
Institute of Chartered Secretaries and Administrators
Royal Town Planning Institute
Royal Institution of Chartered Surveyors
Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Üksnes audiitori tegevuse osas.

26. Institution of Mining and Metallurgy
 27. Institution of Electrical Engineers
 28. Institution of Gas Engineers
 29. Institution of Mechanical Engineers
 30. Institution of Chemical Engineers
 31. Institution of Production Engineers
 32. Institution of Marine Engineers
 33. Royal Institution of Naval Architects
 34. Royal Aeronautical Society
 35. Institute of Metals
 36. Chartered Institution of Building Services Engineers
 37. Institute of Measurement and Control
 38. British Computer Society
-

II LISA

Artikli 11 punkti c alapunktis ii nimetatud eraldi ülesehitusega koolitus1. Koolitus *parameditsiini ja lastehoolduse alal*

Järgmiste kutsealade koolitus:

Saksamaal:

- pediaatriaõde ("Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger"),
- füsioterapeut ("Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)", ⁽¹⁾)
- tööterapeut/ergoterapeut ("Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut"),
- logopeed ("Logopäde/Logopädin"),
- ortopeed ("Orthoptist(in)"),
- riiklikult tunnustatud lastehooldustöötaja ("Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)"),
- riiklikult tunnustatud raviõpetaja ("Staatlich anerkannte(r) Heilpädagog(-in)"),
- meditsiiniline laboritehnik ("medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)"),
- meditsiiniline röntgenitehnik ("medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)"),
- meditsiinilise funktsionaaldiagnostika tehnik ("medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik"),
- veterinaartehnik ("veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)"),
- dieediõde ("Diätassistent(in)"),
- farmaatsiatehnik ("Pharmazieingenieur"), koolitus omandatud enne 31. märtsi 1994 endises Saksa Demokraatlikus Vabariigis või uute liidumaade territooriumil,
- psühhiaatriaõde ("Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger"),
- kõneterapeut ("Sprachtherapeut(in)").

Tšehhi Vabariigis:

- meditsiiniassistent ("zdravotnický asistent"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 13 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat nelja-aastast kutsekeskharidust meditsiiniakeskkoolis.

- toitumisassistent ("nutriční asistent"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 13 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat nelja-aastast kutsekeskharidust meditsiiniakeskkoolis.

Itaalias:

- hambatehnik ("odontotecnico"),
- optik ("ottico").

⁽¹⁾ 1. juunist 1994 kehtib kutsenimetuse "Krankengymnast(in)" asemel kutsenimetuse "Physiotherapeut(in)". Kutsealal töötavad isikud, kes on kvalifikatsiooni omandanud enne nimetatud kuupäeva, võivad soovi korral varasemat kutsenimetust "Krankengymnast(in)" siiski edasi kanda.

Küprosel:

- hambatehnik (“οδοντοτεχνίτης”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 14 aastat ja sisaldab vähemalt kuueaastast põhiharidust, kuueaastast keskharidust ning kaheaastast kutseharidust keskhariduse baasil, millele järgneb üheaastane erialase töö kogemus.

- optik (“τεχνικός οπτικός”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 14 aastat ja sisaldab vähemalt kuueaastast põhiharidust, kuueaastast keskharidust ning kaheaastast keskharidusejärgset haridust, millele järgneb üheaastane erialase töö kogemus.

Lätis:

- hambaarsti õde (“zobārstniecības māsa”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 13 aastat ja sisaldab kümneaastast üldharidust ja kaheaastast erialast haridust meditsiinikoolis, millele järgneb kolmeaastane erialase töö kogemus ning mille lõpus tuleb kutsetunnistuse saamiseks sooritada kutseksam.

- biomeditsiinilaborant (“biomedicīnas laborants”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab kümneaastast üldharidust ja kaheaastast erialast haridust meditsiinikoolis, millele järgneb kaheaastane erialase töö kogemus ning mille lõpus tuleb kutsetunnistuse saamiseks sooritada kutseksam.

- hambatehnik (“zobu tehniķis”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab kümneaastast üldharidust ja kaheaastast erialast haridust meditsiinikoolis, millele järgneb kaheaastane erialase töö kogemus ning mille lõpus tuleb kutsetunnistuse saamiseks sooritada kutseksam.

- füsioterapeudi assistent (“fizioterapeita asistents”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 13 aastat ja sisaldab kümneaastast üldharidust ja kolmeaastast erialast haridust meditsiinikoolis, millele järgneb kaheaastane erialase töö kogemus ning mille lõpus tuleb kutsetunnistuse saamiseks sooritada kutseksam.

Luksemburgis:

- meditsiiniline röntgenitehnik (“assistant(e) technique médical(e) en radiologie”),

- meditsiinilaborant (“assistant(e) technique médical(e) de laboratoire”),

- psühhiaatriaõde (“infirmier/ière psychiatrique”),

- kirurgi meditsiiniline assistent (“assistant(e) technique médical(e) en chirurgie”),

- pediatraaiaõde (“infirmier/ière puériculteur/trice”),

- õde-anestesioloog (“infirmier/ière anesthésiste”),

- diplomeeritud massöör (“masseur/euse diplômé(e)”)

- lastehooldustöötaja (“éducateur/trice”).

Madalmaades:

- veterinaararsti assistent (“dierenartsassistent”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt kolmteist aastat ja sisaldab:

- i) spetsialiseeritud õppeasutuses vähemalt kolmeaastast kutsealast koolitust, mis lõpeb eksamiga; mõnel juhul täiendab kutsealast koolitust ühe- või kaheaastane spetsialiseerumiskursus, mis lõpeb eksamiga, või
- ii) spetsialiseeritud õppeasutuses vähemalt kahe ja poole aastast kutsealast koolitust, mis lõpeb eksamiga ja mida täiendab vähemalt kuuekuuline töökogemus või vähemalt kuuekuuline koolitus heakskiidetud asutuses, või
- iii) spetsialiseeritud õppeasutuses vähemalt kaheaastast kutsealast koolitust, mis lõpeb eksamiga ja mida täiendab vähemalt üheaastane töökogemus või vähemalt üheaastane koolitus heakskiidetud asutuses, või
- iv) veterinaararsti assistendi (dierenartsassistent) puhul kolmeaastast kutsealast koolitust spetsialiseeritud õppeasutuses (MBO-programm) või teise valikuna kolmeaastast kutsealast koolitust duaalses koolitussüsteemis (LLW), mis mõlemad lõpevad eksamiga.

Austrias:

- ödede spetsiaalne põhikoolitus, spetsialiseerumisega laste ja noortehooldusele ("spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege"),
- psühhiaatriaõe spetsialiseeritud põhikoolitus ("spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege"),
- kontaktläätsede optik ("Kontaktlinsenoptiker"),
- pediküürija ("Fußpfleger")
- audiometrist ("Hörgeräteakustiker"),
- apteeker ("Drogist"),

kelle koolitus ja väljaõpe kestab kokku vähemalt neliteist aastat ja sisaldab vähemalt viieaastast reguleeritud koolitust, sealhulgas vähemalt kolmeaastast väljaõpet, mis leiab aset osaliselt töökohal ja osaliselt kutseõppeasutuses, ning kutsepraktika- ja koolitusperioodi, mis lõpeb kutsealase eksamiga, mis annab õiguse kõnealusel kutsealal töötamiseks ja praktikantide väljaõpetamiseks.

- massöör ("Masseur"),

kelle koolitus ja väljaõpe kestab kokku vähemalt 14 aastat ja sisaldab viieaastast reguleeritud koolitust, sealhulgas kaheaastast väljaõpet, kaheaastast kutsepraktika- ja koolitusperioodi ning üheaastast koolituskursust, mis lõpeb kutsealase eksamiga, mis annab õiguse kõnealusel kutsealal töötamiseks ja praktikantide väljaõpetamiseks.

- lasteaednik ("Kindergärtner/in"),
- lastehooldutöötaja ("Erzieher"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 13 aastat ja sisaldab eksamiga lõppevat viieaastast kutsealast koolitust spetsialiseeritud õppeasutuses.

Slovakkias:

- kunstikallakuga põhikooli tantsuõpetaja ("učiteľ v tanečnom odbore na základných umeleckých školách"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 14,5 aastat ja sisaldab kaheksa-aastast põhiharidust, nelja-aastast kutsekeskharidust ja viie semestri pikkust tantsupedagoogika kursust.

- eriõppeasutuses ja sotsiaalhoolekandeaasutuses töötav koolitaja ("vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 14 aastat ja sisaldab kaheksa- või üheksa-aastast põhiharidust, nelja-aastast pedagoogilist keskharidust või tavalist keskharidust ja kaheaastast täiendavat osaajalist pedagoogilist õpet.

2. *Meister-oskustöölise sektor (Mester/Meister/Maitre), mis hõlmab koolituskursusi käesoleva direktiivi III jaotise II peatükis käsitlemata oskuste kohta.*

Järgmiste kutsealade koolitus:

Taanis:

- optik ("optometrist"),

kelle koolitus kestab kokku 14 aastat, hõlmates viieaastast kutseõpet, mis jaguneb kahe ja poole aastaseks teoreetiliseks koolituseks kutseõppeasutuses ning kahe ja poole aastaseks praktiliseks koolituseks töökohal ja lõpeb tunnustatud eksamiga asjaomaste oskuste osas ning annab õiguse kasutada nimetust Mester.

- ortopeediatehnik ("ortopædimekaniker"),

kelle koolitus kestab kokku 12,5 aastat, hõlmates kolme ja poole aastast kutseõpet, mis jaguneb kuuekuuliseks teoreetiliseks koolituseks kutseõppeasutuses ning kolmeaastaseks praktiliseks koolituseks töökohal ja lõpeb tunnustatud eksamiga asjaomaste oskuste osas ning annab õiguse kasutada nimetust Mester.

- ortopeediliste jalatsite kingsepp ("ortopædiskomager"),

kelle koolitus kestab kokku 13,5 aastat, hõlmates nelja ja poole aastast kutseõpet, mis jaguneb kaheaastaseks teoreetiliseks koolituseks kutseõppeasutuses ning kahe ja poole aastaseks praktiliseks koolituseks töökohal ja lõpeb tunnustatud eksamiga asjaomaste oskuste osas ning annab õiguse kasutada nimetust Mester.

Saksamaal:

- optik ("Augenoptiker"),
- hambatehnik ("Zahntechniker"),
- kirurgilise sideme valmistaja ("Bandagist"),
- kuuldeaparaatide valmistaja ("Hörgeräte-Akustiker"),
- ortopeediatehnik ("Orthopädiemechaniker"),
- ortopeediliste jalatsite kingsepp ("Orthopädienschuhmacher").

Luksemburgis:

- optik ("opticien"),
- hambatehnik ("mécanicien dentaire"),
- kuuldeaparaatide valmistaja ("audioprothésiste"),
- ortopeediatehnik/kirurgilise sideme valmistaja ("mécanicien orthopédiste/bandagiste"),
- ortopeediliste jalatsite kingsepp ("orthopédiste-cordonnier"),

kelle koolitus nimetatud kutsealadel kestab ühtekokku 14 aastat, hõlmates vähemalt viis aastat reguleeritud väljaõpet, mis läbitakse osaliselt töökohal ja osaliselt kutseõppeasutuses ja mis lõpeb eksamiga, mis annab kursuse lõpetajale õiguse töötada mis tahes oskustööna käsitataval tegevusalal kas iseseisvalt või samaväärsel vastutustasandiga töövõtjana.

Austrias:

- kirurgilise sideme valmistaja ("Bandagist"),
- korsettide valmistaja ("Miederwarenerzeuger"),

- optik ("Optiker"),
- ortopeediliste jalatsite kingsepp ("Orthopädienschuhmacher"),
- ortopeediatehnik ("Orthopädietechniker"),
- hambatehnik ("Zahntechniker"),
- aednik ("Gärtner"),

kelle koolitus ja väljaõpe kestavad kokku vähemalt 14 aastat, hõlmates vähemalt viieaastast reguleeritud koolitust, sealhulgas vähemalt kolmeaastast väljaõpet, mis läbitakse osaliselt töökohal ja osaliselt kutseõppeasutuses, ning vähemalt kaheaastast kutsepraktika- ja koolitusperioodi, mis lõpeb meistriksuse eksamiga ja annab õiguse kõnealusel kutsealal töötamiseks, praktikantide väljaõpetamiseks ja nimetuse Meister kasutamiseks.

põllumajanduse ja metsanduse meister-oskustöölise koolitus, eelkõige:

- põllumajanduse meister-oskustööline ("Meister in der Landwirtschaft"),
- kodumajandusõpetuse meister-oskustööline ("Meister in der laendlichen Hauswirtschaft"),
- aianduse meister-oskustööline ("Meister im Gartenbau"),
- aiandialase töö meister-oskustööline ("Meister im Feldgemüsebau"),
- pomoloogia ja puuviljade töötlemise meister-oskustööline ("Meister im Obstbau und in der Obstverwertung"),
- viinamarjakasvatuse ja veinitootmise meister-oskustööline ("Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft"),
- piimanduse meister-oskustööline ("Meister in der Molkerei- und Käsewirtschaft"),
- hobusekasvatuse meister-oskustööline ("Meister in der Pferdewirtschaft"),
- kalapüügi meister-oskustööline ("Meister in der Fischereiwirtschaft"),
- kodulinnukasvatuse meister-oskustööline ("Meister in der Geflügelwirtschaft"),
- mesinduse meister-oskustööline ("Meister in der Bienenwirtschaft"),
- metsanduse meister-oskustööline ("Meister in der Forstwirtschaft"),
- metsaistutamise ja -haldamise meister-oskustööline ("Meister in der Forstgarten- und Forstpflégewirtschaft"),
- põllumajandussaaduste hoiustamise meister-oskustööline ("Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 15 aastat ja sisaldab vähemalt kuueaastast reguleeritud koolitust, sealhulgas vähemalt kolmeaastast väljaõpet, mis läbitakse osaliselt töökohal ja osaliselt kutseõppeasutuses, ning kolmeaastast kutsepraktika perioodi, mis lõpeb meistriksuse eksamiga ja annab õiguse praktikantide väljaõpetamiseks ja nimetuse Meister kasutamiseks.

Poolas:

- õpetaja, kes õpetab praktilist kutseõpet ("Nauczyciel praktycznej nauki zawodu"),

kelle koolitus hõlmab:

- i) kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast kutsekeskharidust või võrdväärset keskharidust asjaomasel alal, millele järgneb vähemalt 150tunnise kogusest pedagoogiline kursus, tööohutuse ja töötervishoiu kursus, ning kaheaastast erialase töö kogemust alal, mida kavatsetakse õpetama hakata, või
- ii) kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast kutsekeskharidust ning keskharidusejärgse pedagoogilis-tehnilise kooli diplomit, või

- iii) kaheksa-aastast põhiharidust, kahe- kuni kolmeaastast põhilist kutsekeskharidust ja vähemalt kolmeaastast erialase töö kogemust, mida tõendab vastava eriala kutseeksami sooritamise tunnistus ning millele järgneb vähemalt 150tunnise kogupikkusega pedagoogiline kursus.

Slovakkias:

- kutseõppe meister (“majster odbornej výchovy”),

kelle koostis kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab kaheksa-aastast põhiharidust, nelja-aastast kutseharidust (kutsekeskhariduse ja/või asjaomase (sarnase) kutseõppepraktika või praktikakursuse läbimist), erialase töö kogemust omandatud hariduse valdkonnas kogukestusega vähemalt kolm aastat või praktikat ja täiendavat pedagoogilist koolitust pedagoogikateaduskonnas või tehnikaülikoolis, või keskhariduse ja asjaomase (sarnase) kutseõppepraktika või praktikakursuse läbimist, erialase töö kogemust omandatud hariduse valdkonnas kogukestusega vähemalt kolm aastat või praktikat, ja täiendavat pedagoogilist koolitust pedagoogikateaduskonnas, või 1. septembriks 2005 eripedagoogika alast erikoolitust, mida pakuvad kutseõppe meistri koolitusasutused erikoolides, ilma täiendava pedagoogilise õppeta.

3. Meresõit

a) Meretransport

Järgmine koolitus:

Tšehhi Vabariigis:

- tekimadrus (“palubní asistent”),
- vahitüürimees (“námořní poručík”),
- vanemtüürimees (“první palubní důstojník”),
- kapten (“kapitán”),
- abimehaanik (“strojní asistent”),
- vahimehaanik (“strojní důstojník”),
- teine mehaanik (“druhý strojní důstojník”),
- vanemmehaanik (“první strojní důstojník”),
- laeva elektrimehaanik (“elektrotechnik”),
- vanemelektrimehaanik (“elektrodůstojník”).

Taanis:

- laevakapten (“skibsfører”),
- esimene tüürimees (“overstyrmand”),
- tüürimees, tekiohvitsar (“enestyrmand, vagthavende styrmand”),
- tekiohvitsar (“vagthavende styrmand”),
- masinainsener (“maskinchef”),
- esimene masinainsener (“1. maskinmester”),
- esimene masinainsener/valveinsener (“1. maskinmester/vagthavende maskinmester”).

Saksamaal:

- suure rannikualuse kapten (“Kapitän AM”),
- rannikualuse kapten (“Kapitän AK”),
- suure rannikualuse tekiohvitsar (“Nautischer Schiffsoffizier AMW”),

- rannikualuse tekiohvitser (“Nautischer Schiffsoffizier AKW”),
- C-kraadi peainsener (“Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen”),
- C-kraadi laevamehaanik (“Schiffsmaschinist CMA -Leiter von Maschinenanlagen”),
- C-kraadi laevainsener (“Schiffsbetriebstechniker CTW”),
- C-kraadi laevamehaanik - üksikinsener-ohvitser (“Schiffsmaschinist CMaW - Technischer Alleinoffizier”).

Itaalias:

- tekiohvitser (“ufficiale di coperta”),
- insener-ohvitser (“ufficiale di macchina”).

Lätis:

- laeva elektrimehaanik (“kuģu elektromehāniķis”),
- külmutusseadmete mehaanik (“kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists”).

Madalmaades:

- rannikualuse esimene tüürimees (koos lisakoolitusega) (“stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)”),
- rannikualuse diplomeeritud mootorinsener (“diploma motordrijver”),
- laevaliiklusteeninduse ametnik (“VTS-functionaris”),

Koolitus hõlmab:

- Tšehhi Vabariigis:

i) tekimadrus (“palubní asistent”),

1. Vähemalt 20aastane isik.

2. a) Mereakadeemia või merekool — laevajuhtimise teaduskond, mõlemad kursused peavad lõppema “maturitní zkouška” eksamiga, ja õpingute ajal vähemalt kuus kuud tunnustatud meresõidupraktikat laeval, või

b) Vähemalt kaks aastat tunnustatud meresõidupraktikat laeval navigatsioonivahis osalemise tasemel, STCW-koodeksi (Meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon) A-II/1 osas täpsustatud pädevusnõuetele vastava tunnustatud kursuse läbimine STCW-konventsiooni osalisriigi mereakadeemias või merekoolis ja MTC (Tšehhi Vabariigi Meretranspordikomitee) poolt tunnustatud eksamikomisjoni ees eksami läbimine.

ii) vahitüürimees (“námořní poručík”),

1. Tunnustatud meresõidupraktika tekimadrusena 500 tonnise või suurema kogumahutavusega laeval, mis merekooli või -akadeemia lõpetamise korral kestab vähemalt kuus kuud ja tunnustatud kursuse läbimise korral üks aasta, millest vähemalt kuus kuud moodustab navigatsioonivahis osalemine.

2. Nõuetekohaselt täidetud ja kinnitatud kadettide praktikaraamat laeval läbitud õppe kohta.

iii) vanemtüürimees (“první palubní důstojník”),

500 tonnise ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimehe diplom ning vähemalt kaksteist kuud tunnustatud meresõidupraktikat vahitüürimehena.

iv) kapten ("kapitán"),

= 500 — 3 000 tonnise kogumahutavusega laeva kapteni tunnistus.

= 3 000 tonnise ja suurema kogumahutavusega laeva vanemtüürimehe diplom, vähemalt kuue kuu pikkune tunnustatud meresõidupraktika vanemtüürimehena 500 tonnise ja suurema kogumahutavusega laeval ning vähemalt kuue kuu pikkune tunnustatud meresõidupraktika vanemtüürimehena 3 000 tonnise või suurema kogumahutavusega laeval.

v) abimehaanik ("strojní asistent"),

1. Vähemalt 20aastane isik.

2. Mereakadeemia või merekool — laevamehaanika teaduskond ja õpingute ajal vähemalt kuus kuud tunnustatud meresõidupraktikat laeval.

vi) vahimehaanik ("strojní důstojník"),

Mereakadeemia või merekooli lõpetamise korral vähemalt kuue kuu pikkune tunnustatud meresõidupraktika abimehaanikuna.

vii) teine mehaanik ("druhý strojní důstojník"),

Vähemalt 12 kuu pikkune tunnustatud meresõidupraktika kolmanda mehaanikuna 750 kW ja suurema peamasinat efektiivse koguvõimsusega laeval.

viii) vanemmehaanik ("první strojní důstojník"),

3 000 kW ja suurema peamasinat efektiivse koguvõimsusega laeva teise mehaaniku tunnustus ja vähemalt kuue kuu pikkune tunnustatud meresõidupraktika samal alal.

ix) laeva elektrimehaanik ("elektrotechnik"),

1. Vähemalt 18 aastane isik.

2. Mere- või muu akadeemia, elektrotehnika teaduskond, või tehnikakool või elektrotehnika kõrgkool, kõik kursused peavad lõppema "maturitní zkouška" eksamiga ja vähemalt 12 kuu pikkuse elektrotehnika praktikaga.

x) vanemelektrimehaanik ("elektrodůstojník"),

1. Mereakadeemia või merekool, laevaelektrotehnika teaduskond, või muu elektrotehnika alane akadeemia või keskkool, kõik kursused peavad lõppema "maturitní zkouška" eksami või riigieksamiga.

2. Akadeemia või merekooli lõpetamise korral vähemalt 12 kuu pikkune tunnustatud meresõidupraktika elektrimehaanikuna või 24 kuu pikkune meresõidupraktika keskkooli lõpetamise korral.

— Taanis on 9aastast põhiharidust, millele järgneb põhikoolitus ja/või 17- kuni 36 kuuline meresõidukursus, täiendatud:

i) pardaohvitseride puhul üheaastase kutseõppega,

ii) teiste kutsealade puhul 3aastase spetsialiseeritud kutseõppega.

— Saksamaal kestab koolitus 14 kuni 18 aastat ja hõlmab 3aastast kutsealase põhikoolituse kursust ning üheaastast meresõidupraktikat, millele järgneb ühe- kuni kaheaastane spetsiaalne kutsealane koolitus, mida vajadusel täiendab kaheaastane töökogemus navigatsiooni alal.

— Lätis:

i) laeva elektrimehaanik ("kuğu elektromehānikis"),

1. Vāhemalt 18 aastane isik.

2. Koolitus kestab kokku vāhemalt 12 aastat ja kuus kuud, mis sisaldab vāhemalt ūheksa-aastast pōhiharidust ja vāhemalt kolmeaastast kutseharidust. Lisaks sellele on nōutav vāhemalt kuue kuu pikkune meresōidupraktika laevaelektrimehaanikuna vōi selle abina 750 kW vōi suurema koguvōimusega laeval. Kutseōpe lōpeb pādevale asutusele antava erialaeksamisga, mis vastab transpordiministeeriumi poolt heakskiidetud koolitusprogrammile.

ii) kōlmutusseadmete mehaanik ("kuğa saldēšanas iekārtu mašīnists"),

1. Vāhemalt 18aastane isik.

2. Koolitus kestab kokku vāhemalt 13 aastat, mis sisaldab vāhemalt ūheksa-aastast pōhiharidust ja vāhemalt kolmeaastast kutseharidust. Lisaks sellele on nōutav vāhemalt 12 kuu pikkune meresōidupraktika kōlmutusseadmete mehaaniku abina. Kutseōpe lōpeb pādevale asutusele antava erialaeksamisga, mis vastab transpordiministeeriumi poolt heakskiidetud koolitusprogrammile.

— Itaalias kogukestusega 13 aastat, millest vāhemalt viis aastat hōlmas kutsealane koolitus, mis lōpeb eksamiga ja mida vajaduse korral tāiendab kutsepraktika.

— Madalmaades:

i) rannikualuse esimene vanemtūirimehe (koos lisakoolitusega) (*stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)*) ja diplomeeritud mootorinseneri (*diploma motordrijver*) koolitus kestab 14 aastat, millest vāhemalt kaks aastat toimub spetsialiseeritud kutseōppeasutuses, millele jārgneb kaheteistkuuline kutsepraktika,

ii) laevaliiklusteeninduse ametniku (*VTS-functionaris*) puhul kestab koolitus ūhtekokku vāhemalt 15 aastat ja sisaldab vāhemalt kolmeaastast koolitust rakenduslikus kōrgkoolis (HBO) vōi kutsekeskkoolis (MBO), millele jārgnevad riiklikud vōi piirkondlikud spetsialiseeritud kursused, millest igauks hōlmas vāhemalt kaheteistnädalast eksamiga lōppevat teoreetilist koolitust,

ning mida tunnustatakse vastavalt rahvusvahelisele STCW konventsioonile (rahvusvaheline meremeeste vāljaōppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste konventsioon, 1978).

b) Kalapūūgilaevad:

Jārgmine koolitus:

Saksamaal:

— kapten (avamere kalapūūk) ("Kapitān BG/Fischerei"),

— kapten (rannikuāärne kalapūūk) ("Kapitān BLK/Fischerei"),

— avamerealuse tekiohvitser ("Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei"),

— rannikualuse tekiohvitser ("Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei").

Madalmaades:

— esimene tūirimees/insener V ("stuurman werktuigkundige V"),

— kalapūūgialuse insener IV ("werktuigkundige IV visvaart"),

— kalapūūgialuse esimenetūirimees IV ("stuurman IV visvaart"),

— esimene tūirimees/insener VI ("stuurman werktuigkundige VI"),

koolitus hõlmab:

- Saksamaal ühtekokku 14 kuni 18 aastat, sealhulgas kolmeaastast väljaõppekursust ja üheaastast meresõidupraktikat, millele järgneb ühe- või kaheaastane spetsialiseeritud kutseõpe, mida vajadusel täiendab kaheaastane meresõidukogemus.
- Madalmaades ühtekokku 13 kuni 15 aastat, millest vähemalt kaks aastat leiab aset spetsialiseeritud kutseõppeasutuses, millele järgneb 12kuuline erialase töö kogemus,

ning mida tunnustatakse vastavalt Torremolinose konventsioonile (Torremolinose rahvusvaheline kalalaevade ohutuse konventsioon, 1977).

4. Tehnikasektor

Järgmine koolitus:

Tšehhi Vabariigis:

- tunnustatud tehnik, tunnustatud ehitaja ("autorizovaný technik, autorizovaný stavitel"),

kelle koolitus hõlmab kutseõpet kestusega vähemalt üheksa aastat ja sisaldab nelja-aastast tehnilist keskharidust, mis lõpeb "maturitní zkouška" eksamiga (tehnikakallakuga keskkooli eksam), viieaastast erialast töökogemust, mille lõppedes tuleb sooritada erialaeksam teatud ehitustööde osas (vastavalt seadusele nr 50/1976 Sb. (ehitusseadus) ja seadusele nr 360/1992 Sb.).

- rööbassõiduki juht ("fyzická osoba řídící drážní vozidlo"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat nelja-aastast kutsekeskharidust, ning mille lõpus tuleb sooritada riigieksam sõidukite võimsusõpetuse kohta.

- rööbastee kontrolltehnik ("drážní revizní technik"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat nelja-aastast kutsekeskharidust mehaanika- või elektroonikakeskkoolis.

- sõiduõpetaja ("učitel autoškoly"),

vähemalt 24-aastane isik; kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat nelja-aastast kutsekeskharidust liikluse või masinaehituse valdkonnas.

- mootorsõiduki tehnoseisundit kontrolliv riigi esindaja ("kontrolní technik STK"),

vähemalt 21-aastane isik; kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat nelja-aastast kutsekeskharidust, millele järgneb vähemalt kahe aasta pikkune tehniline praktika; asjaomasel isikul peab olema juhiluba, ta ei tohi olla karistusregistrisse kantud ning ta peab olema läbinud vähemalt 120 tunni pikkuse riigiteenistuses olevate tehnikute erikursuse, sooritades edukalt eksami.

- autode heitgaase kontrolliv mehaanik ("mechanik měření emisí"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ja "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat vähemalt nelja-aastast kutsekeskharidust; lisaks sellele peab ametitaotleja läbima vähemalt kolme aasta pikkuse tehnilise praktika ja kaheksa tundi kestva "autode heitgaase kontrolliva mehaaniku" erikursuse, sooritades edukalt eksami.

- I klassi laevakapten ("kapitán I. třídy"),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 15 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning "maturitní zkouška" eksamiga lõppevat kolmeaastast kutsekeskharidust, ning mille lõpus tuleb kvalifikatsiooni tõendava dokumendi saamiseks sooritada eksam. Sellisele kutseharidusele peab järgnema eksamiga lõppev nelja aasta pikkune kutsepraktika.

— käsitööks loetud mälestiste restauraator (“restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel”),

kelle koolitus kestab kokku 12 aastat, kui see on täies ulatuses tehniline kutsekeskharidus restaureerimise alal, või 10 — 12 aasta pikkust õpet sarnasel alal koos viieaastase erialase töökogemusega, kui tegemist on täies ulatuses “maturitní zkouška” eksamiga lõppenud tehnilise kutsekeskharidusega, või kaheksa-aastast erialast töökogemust, kui tegemist on tehnilise kutsekeskharidusega, mis lõpeb praktikaeksamiga.

— muuseumide ja galeriide kolleksioonis olevate kunstiteoste, mis ei ole mälestised, ja teiste kultuuriväärtusega objektide restauraator (“restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty”),

kelle koolitus kestab kokku 12 aastat, millele lisandub viie aasta pikkune erialase töö kogemus kui tegemist on täies ulatuses tehnilise kutsekeskharidusega restaureerimise valdkonnas, mis lõpeb “maturitní zkouška” eksamiga.

— jäätmekäitleja (“odpadový hospodář”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust, “maturitní zkouška” eksamiga lõppevat vähemalt nelja-aastast kutsekeskharidust ning vähemalt viieaastast töökogemust jäätmekäitlusvaldkonnas viimase kümne aasta jooksul.

— lõhkamispetsialist (“Technický vedoucí odstřelů”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat ja sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ning vähemalt nelja-aastast kutsekeskharidust, mille lõpus tuleb sooritada “maturitní zkouška” eksam,

ning millele järgneb:

kaks aastat tööd lõhkajana (maa-alustes tingimustes) või üks aasta (maapealsetes tingimustes); sealhulgas kuus kuud tööd lõhkaja abina;

100 tundi teoreetilist ja praktilist õpet, mis lõpeb eksamiga asjaomase piirkondliku kaevandusameti ees;

kuuekuuline või pikem erialase töö kogemus peamiste lõhketööde kavandaja ja teostajana;

32 tundi teoreetilist ja praktilist õpet, mis lõpeb eksamiga Tšehhi Kaevandusameti ees.

Itaalias:

— ehitusgeomeeter (“geometra”),

— maamõõtja (“perito agrario”),

kelle koolitus hõlmab keskhariduse tasemel tehnilist koolitust kestusega vähemalt 13 aastat, sealhulgas kaheksa-aastast kohustuslikku põhikooli, millele järgneb viieaastane keskharidust andev õpe, millest 3 aastat moodustab kutsealane koolitus, mis lõpeb tehnikalase bakalaureuse eksamiga ja mida täiendab:

i) ehitusgeomeetridel vähemalt kaheaastane kutsepraktika asjaomases ettevõttes või viieaastane töökogemus;

ii) maamõõtjatel vähemalt kaheaastane kutsepraktika,

millele järgneb riigieksam.

Lätis:

— vedurijuhi abi (“vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs”),

vähemalt 18aastane isik; kelle koolitus kestab kokku vähemalt 12 aastat, mis sisaldab vähemalt kaheksa-aastast põhiharidust ja vähemalt nelja-aastast kutseharidust; kutseharidus lõpeb töötaja erialaeksamiga; kutsetunnistuse annab pädev asutus viieks aastaks.

Madalmaades:

- kohtutäitur (“gerechtsdeurwaarder”),
- hambaproteeside valmistaja (“tandprotheticus”),

koolitus hõlmab:

- i) kohtutäituri (“gerechtsdeurwaarder”) puhul koolitust ja kutseõpet kestusega 19 aastat, mis sisaldab kohustuslikku kaheksa-aastast põhikooli, millele järgneb kaheksa-aastane keskharidust andev õpe, millest neli aastat moodustab riigieksamiga lõppev tehnikaalane õpe. Koolitust täiendab kolmeaastane teoreetiline ja praktiline kutseõpe;
- ii) hambaproteeside valmistaja (“tandprotheticus”) puhul vähemalt 15aastast täisajaga ja 3aastast osalise ajaga koolitust, mis sisaldab kaheksa-aastast põhiharidust, nelja-aastast üldkeskharidust andvat õpet ja kolmeaastast kutseõpet, sealhulgas hambatehnika teoreetilist ja praktilist koolitust, millele lisandub kolmeaastane osalise ajaga hambaproteeside valmistaja koolitus, mis lõpeb eksamiga.

Austrias:

- metsnik (“Förster”),
- tehniline konsultatsioon (“Technisches Büro”),
- tööjõu rentimine (“Überlassung von Arbeitskräften - Arbeitsleihe”),
- tööhõiveagent (“Arbeitsvermittlung”),
- investeringute konsultant (“Vermögensberater”),
- eradetektiiv (“Berufsdetektiv”),
- turvatöötaja (“Bewachungsgewerbe”),
- kinnisvaramaakler (“Immobilienmakler”),
- kinnisvarahaldaja (“Immobilienverwalter”),
- ehituse projektijuht (“Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer”),
- inkassoteenus (“Inkassobüro/Inkassoinstitut”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 15 aastat ja sisaldab kaheksa-aastast kohustuslikku põhiharidust, millele järgneb vähemalt viieaastane tehnika- või ärialane keskharidust andev õpe, mis lõpeb tehnika- või ärialase küpsuseksamiga; koolitusele lisandub vähemalt kaheaastane koolitus töökohal, mis lõpeb kutseksamiga.

- kindlustuskonsultant (“Berater in Versicherungsangelegenheiten”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 15 aastat, hõlmates vähemalt kuueaastast reguleeritud koolitust, mis on jaotatud kolmeaastaseks väljaõppeperioodiks ja kolmeaastaseks eksamiga lõppevaks kutsepraktika- ja koolitusperioodiks.

- ehitusmeister (planeerimine ja tehniline kalkulatsioon) (“Planender Baumeister”),
- puuseppmeister (planeerimine ja tehniline kalkulatsioon) (“Planender Zimmermeister”),

kelle koolitus kestab kokku vähemalt 18 aastat, hõlmates vähemalt üheksa-aastast kutsealast koolitust, mis on jaotatud nelja-aastaseks tehnikaalase keskhariduse omandamise perioodiks ja viieaastaseks kutsepraktika- ja koolitusperioodiks ja mis lõpeb eksamiga. Eksam annab õiguse sellel kutsealal töötada ja praktikante välja õpetada, niivõrd kui see koolitus on seotud õigusega ehitiste projekteerimiseks, tehniliste kalkulatsioonide ja ehitusjärelvalve teostamiseks (Maria Theresia privileeg).

- tööduse raamatupidaja (“Gewerblicher Buchhalter”) kooskõlas 1994. aasta Äriseadustikuga (Gewerbeordnung von 1994);
- eraettevõtjast raamatupidaja (“Selbständiger Buchhalter”) kooskõlas 1999. aasta föderaaladusega avalike audiitorite kohta (Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänder von 1999).

Poolas:

- põhitaseme sõidukikontrollikeskuses mootorsõiduki tehno seisundit kontrolliv diagnostik ("diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań"),

kelle koolitus hõlmab kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast tehnilist kutsekeskharidust mootorsõidukite valdkonnas, kolme aasta pikkust töökogemust sõidukite teenindusjaamas või autoremonditöökojas, 51 tunni pikkust põhikursust sõiduki tehno seisundi kontrollimisest ja erialaeksami sooritamist.

- piirkondlikus sõidukikontrollikeskuses mootorsõiduki tehno seisundit kontrolliv diagnostik ("diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów"),

kelle koolitus hõlmab kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast tehnilist kutsekeskharidust mootorsõidukite valdkonnas, nelja aasta pikkust töökogemust sõidukite teenindusjaamas või autoremonditöökojas, 51 tunni pikkust põhikursust sõidukite tehno seisundi kontrollimisest ja erialaeksami sooritamist.

- sõidukikontrollikeskuses mootorsõiduki tehno seisundit kontrolliv diagnostik ("diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów"),

kelle koolitus hõlmab:

- kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast tehnilist kutsekeskharidust mootorsõidukite valdkonnas ning tõendatud nelja aasta pikkust praktikat sõidukite teenindusjaamas või autoremonditöökojas, või
- kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast tehnilist kutsekeskharidust muus valdkonnas kui mootorsõidukid ning tõendatud kaheksa aasta pikkust praktikat sõidukite teenindusjaamas või autoremonditöökojas, kokku 113 tunni pikkust täielikku koolitust koos põhi- ja erialase väljaõppega, mille iga etapp lõppeb eksamiga.

Diagnostikute täieliku väljaõppe pikkus tundides ja erikoolituse üldine ulatus on määratud eraldi kindlaks infrastruktuuriministri 28. novembri 2002. aasta määrusega diagnostikuid käsitlevate üksikasjalike nõuete kohta (Dz.U. z 2002, nr 208, pos. 1769).

- rongidispetšer ("dyżurny ruchu"),

kelle koolitus hõlmab kaheksa-aastast põhiharidust ja nelja-aastast kutsekeskharidust spetsialiseerumisega raudteetranspordile, samuti 45 päeva pikkust kursust, mis valmistab ette rongidispetšeri tööks, ning kvalifikatsioonieksami sooritamist, või kelle koolitus hõlmab kaheksa-aastast põhiharidust ja viieaastast kutsekeskharidust spetsialiseerumisega raudteetranspordile, samuti 63 päeva pikkust kursust, mis valmistab ette rongidispetšeri tööks, ning kvalifikatsioonieksami sooritamist.

5. Ühendkuningriigi koolitused, mis on akrediteeritud kui riiklikku kutse kvalifikatsiooni (*National Vocational Qualifications*) või Šoti kutse kvalifikatsiooni (*Scottish Vocational Qualifications*) andev koolitus:

Järgmiste kutsealade koolitus:

- tunnustatud veterinaarmeditsiiniõde (*listed veterinary nurse*),
- kaevanduse elektriinsener (*mine electrical engineer*),
- kaevanduse mehaanikainsener (*mine mechanical engineer*),
- hambaterapeut (*dental therapist*),
- hambahügieeni töötaja (*dental hygienist*),
- optik (*dispensing optician*),
- kaevandusassistent (*mine deputy*),
- pankrotihaldur (*insolvency practitioner*)
- litsenseeritud kinnisvarajurist (*licensed conveyancer*),
- kauba- ja reisilaevade esimene tüürimees — piiranguteta (*first mate - freight/passenger ships — unrestricted*),

- kauba- ja reisilaevade teine tüürimees — piiranguteta (*second mate - freight/passenger ships — unrestricted*),
- kauba- ja reisilaevade kolmas tüürimees — piiranguteta (*third mate - freight/passenger ships unrestricted*),
- kauba- ja reisilaevade tekiohvitser — piiranguteta (*deck officer - freight/passenger ships — unrestricted*),
- kauba- ja reisilaevade insener-ohvitser — piiranguteta äritegevuspiirkond (*engineer officer - freight/passenger ships - unlimited trading area*),
- sertifitseeritud tehnikaalaselt pädev jäätmemajanduse töötaja (*certified technically competent person in waste management*),

millega antakse kvalifikatsioon, mis on akrediteeritud Ühendkuningriigi riikliku kutsekvalifikatsioonina (*National Vocational Qualifications - NVQ*) või mis on Šotimaal akrediteeritud Šoti kutsekvalifikatsioonina (*Scottish Vocational Qualifications*) ja mis vastab Ühendkuningriigi riikliku kutsekvalifikatsiooni raamistiku (*National Framework of Vocational Qualifications*) tasemetele 3 ja 4.

Tasemed määratletakse järgmiselt:

- 3. tase: pädevus erinevatel laia tegevusulatusel tööladel, mida teostatakse erinevates olukordades, ja millest enamik on keerulised ja mitterutiinsed. Oluline on vastutusala ja autonoomia ning sageli nõutakse teiste inimeste kontrollimist või juhtimist.
 - 4. tase: pädevus erinevatel laia tegevusulatusel keerulistel, tehnilistel või ametialastel tööladel, mida teostatakse erinevates olukordades ja olulise isikliku vastutuse ning autonoomia astmega. Vastutakse teiste inimeste töö eest ja sageli tegeletakse ressurside suunamisega.
-

III LISA

Artikli 13 lõike 2 kolmandas lõigus nimetatud reguleeritud haridus ja koolitus

Ühendkuningriigis:

Reguleeritud koolitus, millega antakse kvalifikatsioon, mis on akrediteeritud Ühendkuningriigi riikliku kutsekvalifikatsioonina (*National Vocational Qualifications - NVQ*) või mis on Šotimaal akrediteeritud Šoti kutsekvalifikatsioonina (*Scottish Vocational Qualifications*) ja mis vastab Ühendkuningriigi riikliku kutsekvalifikatsioonisüsteemi (*National Framework of Vocational Qualifications*) tasemetele 3 ja 4.

Tasemed määratletakse järgmiselt:

- 3. tase: pädevus erinevatel laia tegevusulatusel tööaladel, mida teostatakse erinevates olukordades ja millest enamik on keerulised ja mitteruniinsed. Oluline on vastutusala ja autonoomia ning sageli nõutakse teiste inimeste kontrollimist või juhtimist.
- 4. tase: pädevus erinevatel laia tegevusulatusel keerulistel, tehnilistel või ametialastel tööaladel, mida teostatakse erinevates olukordades ja olulise isikliku vastutuse ning autonoomia astmega. Vastutatakse teiste inimeste töö eest ja sageli tegeletakse ressurside suunamisega.

Saksamaal:

Järgmised reguleeritud koolitused:

- koolitused, mis valmistavad ette töötamiseks järgmistel ametikohtadel: tehniline assistent (*technische(r) Assistent(in)*), äriassistent (*kaufmännische(r) Assistent(in)*), sotsiaalvaldkonna ametikohad (*soziale Berufe*) ja riikliku tunnistusega hingamis- ja kõnekunsti õpetaja (*staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)*), mille kestus on vähemalt 13 aastat, mis nõuavad keskkhariduse edukat (*mittlerer Bildungsabschluss*) omandamist ja sisaldavad:
 - i) spetsialiseeritud õppeasutuses (*Fachschule*) vähemalt kolmeaastast⁽¹⁾ eksamiga lõppevat kutsealast koolitust, mida täiendab vajaduse korral ühe- või kaheaastane eksamiga lõppev spetsiaalne kursus, või
 - ii) spetsialiseeritud õppeasutuses (*Fachschule*) vähemalt kahe ja poole aastast eksamiga lõppevat koolitust, mida täiendab vähemalt kuuekuuline töökogemus või kutsepraktika heakskiidetud asutuses, või
 - iii) spetsialiseeritud õppeasutuses (*Fachschule*) vähemalt kaheaastast eksamiga lõppevat koolitust, mida täiendab vähemalt üheaastane töökogemus või kutsepraktika heakskiidetud asutuses.
- Järgmiste kutsealade reguleeritud koolitus: riikliku tunnistusega tehnik (*staatlich geprüfte(r) Techniker(in)*), ärimajanduse ametikohad (*Betriebswirt(in)*), disainer (*Gestalter(in)*) ja perenõustaja (*Familiepfleger(in)*); koolitus kestab vähemalt 16 aastat, hõlmates vähemalt üheksa-aastast kohustuslikku põhiharidust või samaväärse õppe ja koolituse edukat läbimist ja vähemalt kolmeaastase õppe edukat läbimist kutseõppeasutuses (*Berufsschule*), mis sisaldab vähemalt kaheaastase töökogemuse kõrval vähemalt kaheaastast täisajaga või asjakohase kestusega osalise ajaga kutseõpet.
- Reguleeritud koolitus ja reguleeritud ametialane väljaõpe, mille kestus on vähemalt 15 aastat ja mille eeltingimuseks on üldjuhul vähemalt üheksa-aastase kohustusliku põhiharidusõppe ja üldjuhul kolmeaastase kutseõppe edukas läbimine, sealhulgas üldjuhul vähemalt kaheaastane (enamikul juhtudel kolmeaastane) tööalane kogemus ja eksam ametialase koolituse raames. Eksamiks ettevalmistus hõlmab koolituskursust, mis sisaldab ka töökogemust (vähemalt 1 000 tunni ulatuses) või töös osalemist täisajaga (vähemalt ühe aasta jooksul).

Saksamaa ametiasutused saavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva lisa reguleerimisalasse kuuluvate koolituste loetelu.

⁽¹⁾ Minimaalset kestust võib lühendada kolme aastani, kui asjaomane isik omab vajalikku ettevalmistust ülikooli astumiseks (*Abitur*), st on läbinud 13aastase eelneva õppe, või vajalikku ettevalmistust rakenduslikku kõrgkooli astumiseks (*Fachhochschulreife*), st on läbinud 12aastase eelneva õppe.

Madalmaades:

- Reguleeritud koolitus, mille kogukestus on vähemalt 15 aastat ja mille eeltingimuseks on vähemalt kaheksa-aastane kohustuslik põhiharidus ja nelja-aastane kesktaseme üldkeskharidus (MAVO) või ettevalmistav kutseharidus (VBO) või kõrgtaseme üldkeskharidus, mille puhul nõutakse kolme- või nelja-aastase kesktaseme kutsealase koolituse (MBO) läbimist ja eksami sooritamist.
- Reguleeritud koolitus, mille kogukestus on vähemalt 16 aastat ja mille eeltingimuseks on vähemalt kaheksa-aastane kohustuslik algharidus ja vähemalt nelja-aastane ettevalmistav kutseharidus (VBO) või kõrgema astme üldkeskharidus andev õpe, mille puhul nõutakse vähemalt nelja-aastast kutsealast koolitust väljaõppesüsteemis, mis sisaldab vähemalt ühel päeval nädalas teoreetilist õpet kolledžis ja teistel päevadel praktilist väljaõpet praktilises koolituskeskuses või ettevõttes ja mis lõpeb teise või kolmanda taseme eksamiga.

Madalmaade ametiasutused saavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva lisa reguleerimisalasse kuuluvate koolituste loetelu.

Austrias:

- õpe kõrgemates kutseõppeasutustes (*Berufsbildende Höhere Schulen*) ja kõrgemates põllumajandus- ja metsandusõppeasutustes (*Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten*), sealhulgas eri liiki õppeasutustes (*einschliesslich der Sonderformen*), mille ülesehitus ja tase on kindlaks määratud õigus- ja haldusnormidega.

Nimetatud õppe kogukestus on vähemalt 13 aastat ja see sisaldab viieaastast kutseõpet, mis lõpeb eksamiga, mille sooritamine tõendab kutsealast pädevust.

- väljaõpe meistrikoolides (*Meisterschulen*), meistriklassides (*Meisterklassen*), tööstuslikes meistrikoolides (*Werkmeisterschulen*) või ehitusoskustööliste koolides (*Bauhandwerkerschulen*), mille ülesehitus ja tase on kindlaks määratud õigus- ja haldusnormidega.

Nimetatud õppe kogukestus on vähemalt 13 aastat ja see sisaldab üheksa-aastast kohustuslikku põhiharidust, millele järgneb kas kolmeaastane kutseõpe spetsialiseeritud kutseõppeasutuses (*Fachschule*) või vähemalt kolmeaastane väljaõpe ettevõttes ja sellega paralleelselt kutseõppeasutuses (*Berufsschule*), mis mõlemad lõpevad eksamiga ja mille täienduseks tuleb läbida vähemalt üheaastane koolitus meistrikoolis (*Meisterschule*), meistriklassis (*Meisterklassen*), tööstuslikus meistrikoolis (*Werkmeisterschule*) või ehitusoskustööliste koolis (*Bauhandwerkerschule*). Enamikul juhtudel kestab õpe kokku vähemalt 15 aastat ja sisaldab töökogemust, mis nimetatud õppeasutustes läbi viidavale koolitusele eelneb või on osajaliste koolituste osaks (vähemalt 960 tundi).

Austria ametiasutused saavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva lisa reguleerimisalasse kuuluvate koolituste loetelu.

IV LISA

Artiklites 17, 18 ja 19 nimetatud töökogemuse kategooriatega seotud kutsealad

Nimekiri I

Põhigrupid, mis on hõlmatud direktiiviga 64/427/EMÜ, mida on muudetud direktiiviga 69/77/EMÜ ning direktiividega 68/366/EMÜ ja 82/489/EMÜ

1

Direktiiv 64/427/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 64/429/EMÜ)

NICE nomenklatuur (vastab ISIC põhigruppidele 23 — 40)

Põhigrupp	23	Tekstiili tootmine
	232	Villase riide masinkudumine ja töötlemine
	233	Puuvillase riide masinkudumine ja töötlemine
	234	Siidriide masinkudumine ja töötlemine
	235	Linase ja kanepiriide masinkudumine ja töötlemine
	236	Muu tekstiilitööstus (džuut, kõvad kiud jne), nõöri tootmine
	237	Silmkoeliste ja heegeldatud toodete tootmine
	238	Tekstiili viimistlus
	239	Muude tekstiiltoodete tootmine
Põhigrupp	24	Jalatsite, rõivaste ja vooditarvete tootmine
	241	Jalatsite masintootmine (välja arvatud kummi- või puujalatsid)
	242	Jalatsite käsitsitootmine ja parandamine
	243	Rõivatootmine (välja arvatud karusnahatooted)
	244	Madratsite ja vooditarvete tootmine
	245	Naha- ja karusnahatoodete tootmine
Põhigrupp	25	Puit- ja korktoodete tootmine, välja arvatud mööbel
	251	Puidu saagimine ja selle töötlemine
	252	Puidust pooltoodete tootmine
	253	Puidust ehitusdetailide, kaasa arvatud põrandamaterjali seeriatootmine
	254	Puittaara tootmine
	255	Muude puittoodete tootmine, välja arvatud mööbel
	259	Õlg-, kork-, punumismaterjalist, vitstest ja rotangpalmist toodete ning harjade tootmine
Põhigrupp	26	260 Puitmööbli tootmine
Põhigrupp	27	Paberi ja pabertoodete tootmine
	271	Paberimassi, paberi- ja papitootmine
	272	Paberi ja papi töötlemine ning paberimassist toodete tootmine
Põhigrupp	28	280 Trükindus, kirjastamine ja nendega seotud tööstusharud

Põhigrupp	29	Nahatööstus
	291	Naha parkimine ja töötlemine
	292	Nahktoodete tootmine
ex põhigrupp	30	Kummi- ja plasttoodete, keemilistest kiududest toodete ja tärklisetoodete tootmine
	301	Kummi ja asbesti töötlemine
	302	Plastmaterjali töötlemine
	303	Keemiliste kiudude tootmine
ex põhigrupp	31	Keemiatööstus
	311	Põhikemikaalide tootmine ja töötlemine
	312	Keemiatoodete tootmine eelkõige tööstuslikuks ja põllumajanduslikuks otstarbeks (kaasa arvatud ISIC nomenklatuuri gruppi 312 kuuluv taimsete või loomsete rasvade ja õlide tootmine tööstuslikuks kasutamiseks)
	313	Keemiatoodete tootmine kodus ja kontoris kasutamiseks (välja arvatud ISIC ex gruppi 319 kuuluv meditsiini- ja farmaatsiatoodete tootmine)
Põhigrupp	32	320 Naftatööstus
Põhigrupp	33	Mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine
	331	Ehituskeraamika tootmine
	332	Klaasi ja klaastoodete tootmine
	333	Keraamiliste, kaasa arvatud tulekindlate toodete tootmine
	334	Tsemendi-, lubja- ja kipsitootmine
	335	Betoonist, tsemendist ja kipsist konstruktsioonimaterjalide tootmine
	339	Kivitöötlus ja muude mittemetalletest mineraalidest toodete tootmine
Põhigrupp	34	Mustmetallide ja värviliste metallide tootmine ja esmane töötlemine
	341	Raua- ja terasetööstus (ESTÜ asutamislepingu tähenduses, sealhulgas terasetehaste juurde kuuluvad koksitahased)
	342	Terastorude tootmine
	343	Traadi tõmbamine, külmtõmbamine, ribametalli külmaltsimine, külmvormimine
	344	Värviliste metallide tootmine ja esmane töötlemine
	345	Mustmetallide ja värviliste metallide valutööstus
Põhigrupp	35	Metallitoodete tootmine, välja arvatud masinad ja transpordivahendid
	351	Sepistamine, kuumvormstantsimine ja kuumpressimine
	352	Teisene töötlemine ja pinnatöötlus
	353	Metallkonstruktsioonid
	354	Katelde ja tööstuslike mahutite tootmine
	355	Metallist tööriistade, seadmestike ja valmis metalltoodete tootmine (välja arvatud elektriseadmed)
	359	Masinaehituse abitegevusalad

Põhigrupp	36	Masinate tootmine, välja arvatud elektriseadmed
	361	Põllutöömehhanismide ja traktorite tootmine
	362	Kontorimehhanismide tootmine
	363	Metallitööstusseadmete ja tööpinkide tootmine ning nende ja muude mootoriga masinate seadmete ja detailide tootmine
	364	Tekstiilmehhanismide ja tarvikute tootmine, õmblusmehhanismide tootmine
	365	Masinate ja seadmete tootmine toiduaine- ja joogitööstuse ning keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude tarvis
	366	Kaevanduste, raua- ja terasetehaste ning ehitustööstuse seadmete ja rajatiste tootmine; mehaaniliste teisaldusseadmete tootmine
	367	Jõuülekandeseadmete tootmine
	368	Muude tööstuslike erimasinate tootmine
	369	Muude mitteelektriliste masinate ja seadmete tootmine
Põhigrupp	37	Elektrotehnika
	371	Elektrijuhtmete ja -kaabli tootmine
	372	Mootorite, generaatorite, trafode, jaotusseadmete ja muude elektrienergiaga varustamiseks mõeldud seadmete tootmine
	373	Elektriseadmete tootmine otsestel kaubanduslikel eesmärkidel
	374	Telekommunikatsiooniseadmete, arvestite, muude mõõteseadmete ja elektromediitsiiniseadmete tootmine
	375	Elektronseadmete, raadiovastuvõtjate ja telerite ning heliseadmete tootmine
	376	Elektriliste kodumasinate tootmine
	377	Lampide ja valgustite ja tootmine
	378	Patareide ja akude tootmine
	379	Elektriseadmete parandus, montaaž ja paigaldamine
ex põhigrupp	38	Transpordivahendite tootmine
	383	Mootorsõidukite ja nende osade tootmine
	384	Mootorsõidukite, mootorrataste ja jalgrataste parandus
	385	Mootorrataste, jalgrataste ja nende osade tootmine
	389	Mujal liigitamata transpordivahendite tootmine
Põhigrupp	39	Muud tootmisharud
	391	Mõõteriistade, täppis- ja kontrollinstrumentide tootmine
	392	Meditsiini- ja kirurgiainstrumentide ja -seadmete ning ortopeediliste abivahendite tootmine (välja arvatud ortopeedilised jalatsid)
	393	Fotograafia- ja optikaseadmete tootmine
	394	Kellade tootmine ja parandus
	395	Juvel- ja väärismetalltoodete tootmine
	396	Muusikariistade tootmine ja parandus
	397	Mängude, mänguasjade ja spordivarustuse tootmine
	399	Muud tootmisharud
Põhigrupp	40	Ehitus
	400	Üldehitus; lammutustööd
	401	Elamute ja muude hoonete ehitus
	402	Tsiviilehitus; tee-ehitus, silla-, raudtee- jmt ehitus
	403	Paigaldustööd
	404	Viimistlus

2

Direktiiv 68/366/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 68/365/EMÜ)

NICE nomenklatuur

Põhigrupp	20A	200 Loomsete ja taimsete rasvade ja õlide tootmine
	20B	Toiduainetööstus (välja arvatud joogitööstus)
	201	Tapmine, liha töötlemine ja säilitamine
	202	Piima ja piimatoodete tootmine
	203	Puu- ja köögivilja konserveerimine ja säilitamine
	204	Kala ja muude mereandide konserveerimine ja säilitamine
	205	Jahu ja tangainete tootmine
	206	Pagaritoodete, kaasa arvatud kuivikute ja küpsiste tootmine
	207	Suhkrutootmine
	208	Kakao, šokolaadi ja suhkrukondiitritoodete tootmine
Põhigrupp	209	Muude toiduainete tootmine
	21	Joogitööstus
	211	Etüülalkoholi tootmine kääritamise teel, pärmi ja kangete alkoholsete jookide tootmine
	212	Veini ja muude linnasteta kääritatud jookide tootmine
	213	Õlle- ja linnasetootmine
	214	Karastusjookide ja gaseeritud vee tootmine
	ex 30	Kummitoodete, plastmaterjalide, tehis- ja sünteeskiudude ja tärklisetoodete tootmine
	304	Tärklisetoodete tootmine

3

Direktiiv 82/489/EMÜ

ISIC nomenklatuur

ex 855 Juuksuriteenused, välja arvatud kiropoodide ning iluravi- ja juuksurikoolide teenused

Nimekiri II**Direktiivide 75/368/EMÜ, 75/369/EMÜ ja 82/470/EMÜ põhigrupid**

1

Direktiiv 75/368/EMÜ (artikli 5 lõikes 1 loetletud tegevusalad)

ISIC nomenklatuur

ex 04	Kalapüük
	043 Kalapüük sisevetel
ex 38	Transpordivahendite tootmine
	381 Laevaehitus ja -remont
	382 Raudteeseadmete tootmine
	386 Õhusõidukite (kaasa arvatud kosmosetehnika) tootmine

- ex 71 Transpordiga seotud tegevusalad ja muud tegevusalad kui transport, mis kuuluvad järgmiste gruppide alla:
- ex 711 Magamis- ja restoranvaguniteenused; raudteeveeremi hooldus remondidepoos; vagunite puhastus
- ex 712 Linna- ja linnalähiliinide ning kaugliinide reisijateveo veeremi hooldus
- ex 713 Muu reisijate maismaaveo transpordivahendite (nagu näiteks autod, bussid ja taksod) hooldus
- ex 714 Maanteetranspordi abirajatiste (nagu näiteks teed, tunnelid ja sillad, kaubahoidlad, autoparklad ning bussi- ja trammidepood) käigushoidmine ja hooldus
- ex 716 Siseveetranspordiga seotud tegevusalad (nagu näiteks veeteede, sadamate ja muude siseveetranspordirajatiste käigushoidmine ja hooldus; puksiiri- ja lootsiteenused sadamates, poide paigaldamine, laevade lastimine ja lossimine ja muud samalaadsed tegevusalad nagu päästetööd, pukseerimine ja paadikuuride käigushoidmine)
- 73 Side: postiteenused ja telekommunikatsioon
- ex 85 Isikuteenused
- 854 Pesumajad ja pesumajateenused, keemiline puhastus ja värvimine
- ex 856 Fotostuudiod: portree- ja reklaamfoto, välja arvatud fotoreporterid
- ex 859 Mujal liigitamata isikuteenused (hoonete või üksnes eluruumide hooldus ja koristamine)

2

Direktiiv 75/369/EMÜ (Artikkel 6, kui tegevusala käsitatakse tööstusliku või käsitööstuslikuna)

ISIC nomenklatuur

Järgmine reisimisega seotud tegevus:

- a) kaupade ostmine ja müümine:
- millega tegelevad tänava- ja kandekauplejad (ex ISIC grupp 612)
 - kinnistel turgudel, mis ei ole püsirajatised, ja avaturgudel;
- b) selliste vastuvõetud üleminekumeetmetega hõlmatud tegevusalad, milles selgesõnaliselt välistatakse või ei mainita nendel tegevusaladel tegutsemist reisides.

3

Direktiiv 82/470/EMÜ (artikli 6 lõiked 1 ja 3)

ISIC nomenklatuuri grupid 718 ja 720

Tegevusalade hulka kuuluvad eelkõige:

- igasuguse eesmärgiga reisiteenuste (transport, toitlustamine, majutus, ekskursioonid jne) korraldamine, müügi- ja pakkumine või müümine otse või vahendaja kaudu, üksikult või pakulina (artikli 2 lõike B punkt a)
- tegutsemine vahendajana eri transpordiliikide töövõtjate ja kauba lähetajate või vastuvõtjate vahel ning tegutsemine sellega seotud tegevusaladel:
 - aa) tööandja nimel transpordi töövõtjatega lepingute sõlmimine;
 - bb) tööandjale kõige kasulikuma transpordiliigi, -ettevõtte ja marsruudi valimine;
 - cc) transpordi tehniliste aspektide korraldamine (nt transportimiseks nõutav pakkimine); mitmesugused transpordiga seotud toimingud (nt jää varumine külmutusvagunite jaoks);
 - dd) transpordiga seotud formaalsused (nagu saatekirjade koostamine); saadetiste kokku panemine ja jagamine;

ee) transpordi eri etappide koordineerimine, korraldades transiiti, ümbersuunamist, ümberlaadimist ja muid toiminguid kaubajaamas;

ff) kauba lähetajatele ja vastuvõtjatele lasti ja vedajate ning transpordivahendite tagamine:

— transpordikulude hindamine ja aruannete kontrollimine

— teatavate ajutiste või alaliste meetmete võtmine reederi või meretranspordiettevõtte nimel (koos sadamavaldajatega, laevavarustajatega jne).

[Artikli 2 lõike A punktides a, b ja d loetletud tegevusalad].

Nimekiri III

Direktiivid 64/222/EMÜ, 68/364/EMÜ, 68/368/EMÜ, 75/368/EMÜ, 75/369/EMÜ, 70/523/EMÜ ja 82/470/EMÜ

1

Direktiiv 64/222/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlevad direktiivid 64/223/EMÜ ja 64/224/EMÜ)

1. Tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana hulgimüügi valdkonnas, v.a meditsiini- ja farmaatsiatoodete, toksiliste toodete ja patogeenide ning kivisöe hulgimüük (ex grupp 611).
2. Kutseline tegutsemine vahendajana, kellele üks või mitu isikut on andnud volitused ja juhised läbiraakimiste pidamiseks või äritehingute sõlmimiseks nende isikute nimel.
3. Kutseline tegutsemine vahendajana, kellel alaliselt selline kohustus puudub, kuid kes viib kokku inimesi, kes soovivad omavahel otselepinguid sõlmida, või kes korraldab nendevahelisi äritehinguid või abistab neid äritehingute sõlmimisel.
4. Kutseline tegutsemine vahendajana, kes sõlmib äritehinguid enda nimel teise isiku eest.
5. Kutseline tegutsemine vahendajana, kes korraldab teise isiku eest hulgimüüki enampakkumise teel.
6. Kutseline tegutsemine vahendajana, kes kogub tellimusi väljaspool äriruume (lävemüük).
7. Vahendajana kutseliste teenuste osutamine ühe või mitme kaubandus-, tööstus- või käsitöõndusettevõtte teenistuses olles.

2

Direktiiv 68/364/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 68/363/EMÜ)

ex ISIC grupp 612: Jaemüük

Väljastatud tegevusalad:

012	Põllutöömehhanismide rendileandmine
640	Kinnisvara, kinnisvara rendileandmine
713	Sõiduautode, sõidukite ja hobuste rendileandmine
718	Raudteevagunite rendileandmine
839	Mehhanismide rendileandmine äriühingutele
841	Kinopiletite broneerimine ja filmide laenutamine
842	Teatripiletite broneerimine ja teatrivarustuse laenutamine
843	Paatide, jalgrataste ja õnne- või osavusmängude mänguautomaatide rendileandmine
853	Möbleeritud tubade rendileandmine
854	Majapidamispesu laenutamine
859	Rõivaste laenutamine

3

Direktiiv 68/368/EMÜ

(liberaliseerimist käsitlev direktiiv 68/367/EMÜ)

ISIC nomenklatuur

ISIC ex põhigrupp 85

1. Restoranid, kohvikud, baarid ning muud söögi- ja joogikohad (ISIC grupp 852).
2. Hotellid, külalistemajad, kampingud ja muud majutuskohad (ISIC grupp 853).

4

Direktiiv 75/368/EMÜ (artikkel 7)

Kõik direktiivi 75/368/EMÜ lisas loetletud tegevusalad, välja arvatud selle direktiivi artikli 5 punktis 1 nimetatud tegevusalad (käesoleva lisa nimekiri II, punkt 1).

ISIC nomenklatuur

- ex 62 Pangad ja muud finantsasutused
- ex 620 Patendi- ja litsentsiettevõtted
- ex 71 Transport
- ex 713 Reisijate maanteevedu, välja arvatud reisijatevedu mootorsõidukitega
- ex 719 Vedelate süsivesinike ja muude vedelate keemiatoodete transportimine torujuhtme kaudu
- ex 82 Sotsiaal- ja kultuuriteenused
- 827 Raamatukogud, muuseumid, botaanika- ja loomaaiad
- ex 84 Puhketeenused
- 843 Mujal liigitamata puhketeenused:
- sport (spordiväljakud, spordivõistluste korraldamine jne), välja arvatud spordiinstruktorite tegevus
 - mängud (võidusõiduhobuste tallid, mänguväljakud, võidusõidurajad jne)
 - muud puhketeenused (tsirkused, lõbustuspargid ja muu meelelahutus)
- ex 85 Isikuteenused
- ex 851 Koduteenused
- ex 855 Ilusalongid ja maniküürijate teenused, välja arvatud kiropoodide ning iluravi- ja juuksurikoolide teenused
- ex 859 Mujal liigitamata isikuteenused (välja arvatud spordi- ja ravimassöörid ning mägiõhid) jagatuna järgmistesse rühmadesse:
- desinfitseerimine ja kahjuritõrje
 - rõivaste ja hoiuruumide laenutamine
 - tutvumisteenistus ja samalaadsed teenused
 - astroloogia, ennustamine ja samalaadsed teenused
 - sanitaarteenused ja nendega seotud tegevus
 - matuseteenused ja kalmistute hooldus
 - kullerid ja tõlk-giided

5

Direktiiv 75/369/EMÜ (artikkel 5)

Järgmine reisimisega seotud tegevus:

- a) kaupade ostmine ja müümine:
 - millega tegelevad tänava- ja kandekauplejad (*ex* ISIC grupp 612)
 - kinnistel turgudel, mis ei ole püsirajatised, ja avaturgudel;
- b) selliste vastuvõetud üleminekumeetmetega hõlmatud tegevusalad, milles selgesõnaliselt välistatakse või ei mainita nendel tegevusaladel tegutsemist reisides.

6

Direktiiv 70/523/EMÜ

Tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana kivisöe hulгимүүги valdkonnas ja vahendajana kivisöekaubanduses (*ex* grupp 6112, ISIC nomenklatuur)

7

Direktiiv 82/470/EMÜ (artikli 6 lõige 2)

[Artikli 2 lõike A punktides c ja e, lõike B punktis b ning lõigetes C ja D loetletud tegevusalad]

Tegevusalade hulka kuuluvad eelkõige:

- raudteevagunite rendileandmine reisijate- või kaubaveoks
 - tegutsemine vahendajana laevade müümisel, ostmisel või rentimisel
 - emigrantide transpordi korraldamine, sellega seoses läbirääkimiste pidamine ja lepingute sõlmimine
 - ladudes, mööbliladudes, külmhoidlates, silohoidlates jne kas tollikontrolli all või mitte ladustatud esemete või kaupade vastuvõtmine ladustaja nimel
 - ladustatud eseme või kaupade kohta ladustajale kättesaamistõendi andmine
 - müüki ootavate või turule viidavate või turult toodavatele loomadele tarandike, söödajahu ja müügi-märgistuse tagamine
 - mootorsõidukite ülevaatuse või tehnilise kontrolli teostamine
 - kaupade mõõtmine, kaalumine ja kalibreerimine.
-

V LISA

Tunnustamine koolituse miinimumnõuete kooskõlastamise alusel

V.1. ARST

5.1.1. Üldarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
België/Belgique/ Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	— Les universités/De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap		20. detsember 1976
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	— Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	— Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og — Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20. detsember 1976
Deutschland	— Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war	Zuständige Behörden		20. detsember 1976
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	— Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		1. jaanuar 1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1. jaanuar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20. detsember 1976
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. detsember 1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20. detsember 1976

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
Kýpros	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements,	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20. detsember 1976
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universae, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Medicina u l-Kirurgija	Universita' ta' Malta	Ċertifikat ta' reġistrazzjoni mahruġ mill-Kunsill Mediku	1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20 .detsember 1976
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharzt Diplom	1. Medizinische Fakultät einer Universität 2. Österreichische Ärztekammer		1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem "lekarza"	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1. mai 2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1. jaanuar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "doktor medicine/doktorica medicine"	Univerza		1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "doktor medicíny" ("MUDr.")	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto/Medicine licentiate-examen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/ Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1. jaanuar 1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. detsember 1976

5.1.2. Eriarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuupäev
België/Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/ Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20. detsember 1976
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1. mai 2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20. detsember 1976
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20. detsember 1976
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	1. jaanuar 1981
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1. jaanuar 1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié 3. Certificat d'études spéciales de médecine 4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20. detsember 1976
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20. detsember 1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20. detsember 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	“Sertifikāts”—kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20. detsember 1976
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediki	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuupäev
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20. detsember 1976
Österreich	Facharzt Diplom	Österreichische Ärztekammer	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Portugal	1. Grau de assistente 2. Título de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1. jaanuar 1986
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoislääkäarin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1. jaanuar 1994
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20. detsember 1976

5.1.3. Eriarstikursuste nimed

Riik	Anestesioloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Üldkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi elsler kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική

Riik	Anesthesiologia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Üldkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Ireland	Anaesthesia	General surgery
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anesteżija u Kura Intensiva	Kirurgija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywne terapie	Chirurgia ogólna
Portugal	Anesthesiologia	Cirurgia geral
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anesthesiologia ja tehohoito/Anesthesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Riik	Neurokirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Sünnitusabi ja günekoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurgija	Ginekologija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurgija	Ostetricija u Ġinekologija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Riik	Üldised (sise)haigused Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Oftalmoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophtalmologie
Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophtalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Medicina Interna	Oftalmoloģija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrznego	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútročné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

Riik	Otorinolarüngoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Pediaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder- und Jugendmedizin
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoiatria	Pédiatria
Κύπρος	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringoloģija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringoloģija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder- und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
Slovenija	Otorinolaringoloģija	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Riik	Pulmonoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Uroloogia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Pneumologie	Urologie
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie
Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ptiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Mediċina Respiratorja	Uroloģija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
Slovenija	Pnevmologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Riik	Ortopeedia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Patoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπαιδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Morbid anatomy and histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπαιδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatoloģija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatomia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Riik	Neuroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Psühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newroloġija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Riik	Radioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Onkoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique
Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjoloģija	Onkoloģija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie - Radioonkologie
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Riik	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Laborimediitsiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heekunde	Biologie clinique/Klinische biologie
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia	Laborimediitsiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
Ireland	Plastic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurģija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Ķirurgija Plastika	
Nederland	Plastische Chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicina
Suomi/Finland	Plastiikkirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Plastic surgery	

Riik	Mikrobioloogia-bakterioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Biokeemia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloģija	Patoloģija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Riik	Immunoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Torakaalkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (*)
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Immunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurgija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkasebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurgija Kardjo-Toracika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän- ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Kehtetuks tunnistamise kuupäev vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 1. jaanuar 1983

Riik	Lastekirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Kardiovaskulaarkirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde (*)
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδών	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδών	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurgija	Asinsvadu ķirurgija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Kehtetuks tunnistamise kuupäev vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 1. jaanuar 1983

Riik	Kardioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Gastroenteroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastroenterologie
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjoloġija	Gastroenteroloġija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Riik	Reumatoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Hematoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatoloģija	Ematoloģija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Riik	Endokrinoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Füsiatria Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Riik	Neuropsühhiaatria Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Dermatoveneroloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Neuropsychiatrie (*)	Dermato-vénérologie/Dermato-venerologie
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie (**)	Dermatologie et vénéréologie
Ireland		
Italia	Neuropsichiatria (***)	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie (****)	Dermato-vénérologie
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejoġija
Nederland	Zenuw- en zielsziekten (*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsichiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Kehtetuks tunnistamise kuupäevad vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 1. august 1987, välja arvatud isikud, kes alustasid õpinguid enne nimetatud kuupäeva

(**) 31. detsember 1971

(***) 31. oktoober 1999

(****) Pärast 5. märtsi 1982 alustatud õpingute läbimise kohta ei väljastata enam tunnistust

(*****) 9. juuli 1984

Riik	Radiologia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Lastepsühhaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugdpsychiatrie
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electrorradiología	
France	Electro-radiologie (*)	Pédo-psychiatrie
Ireland	Radiology (**)	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihiatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie (***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermek-és ifjúságpszichiátria
Malta		
Nederland	Radiologie (****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Kehtetuks tunnistamise kuupäevad vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 3. detsember 1971

(**) 31. oktoober 1999

(***) Pärast 5. märtsi 1982 alustatud õpingute kohta ei väljastata enam tunnistust

(****) 8. juuli 1984

Riik	Geriaatria Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Nefroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Geriatricie	Nefrologie
Danmark	Geriatrici eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatrica	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriatría	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefroloġija
Nederland	Klinische geriatrie	
Österreich		
Polska	Geriatrica	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatrica	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatrica/Geriatrici	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrisk	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Riik	Infektsioonhaigused Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Rahvatervis Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονομία/Κοινωνική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infeciologia	Saúde pública
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveydenhuolto/Hälsövärd
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Riik	Farmakoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Töötervishoid Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakoloġġja Klinika u t-Terapewtika	Medicina Okkupazzjonali
Nederland		— Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde — Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

Riik	Allergologia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Tuumameditsiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomheds sygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire
Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Riik	Näo-lõualuukirurgia (arsti põhiõpe) Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus
Belgique/België/ Belgien	
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie
Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurgija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
Slovenija	Maxilofaciálna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Riik	Kliiniline hematoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi (*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie
Ireland	
Italia	
Κύπρος	
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
Slovenija	
Slovensko	
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Kehtetuks tunnistamise kuupäev vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 1. jaanuar 1983, välja arvatud isikute puhul, kes alustasid õpinguid enne nimetatud kuupäeva ja lõpetasid õpingud 1988. aasta lõpuks.

Riik	Stomatoloogia Kursuse miinimumkestus: 3 aastat	Dermatoloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	
Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia (*)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		
Malta		Dermatologija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Kehtetuks tunnistamise kuupäev vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 31. detsember 1994

Riik	Veneroloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Troopiline meditsiin Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		
Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Medicina Uro-ġenetali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu
Portugal		Medicina tropical
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Riik	Gastroenteroloogiline kirurgia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat	Traumatoloogia Kursuse miinimumkestus: 5 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen (*)	
Česká republika		Traumatologie Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	
Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Medicina tal-Accidenti u l-Emergenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	Úrazová chirurgia Urgentná medicína
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident and emergency medicine

Kehtetuks tunnistamise kuupäev vastavalt artikli 27 lõikele 3:

(*) 1. jaanuar 1983

Riik	Neurofüsioloogia Kursuse miinimumkestus: 4 aastat	Hamba-, suu- ja näo-lõualuu kirurgia (arsti ja hambaarsti põhiõpe) (!) Kursuse miinimumkestus: 4 aastat
	Eriala nimetus	Eriala nimetus
Belgique/België/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiología clínica	
France		
Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofizjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadam tal-wiċċ
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

(!) Hamba-, suu- ja näo-lõualuu kirurgi kvalifikatsiooni andva õppe eelduseks on arsti põhiõppe (artikkel 24) ja hambaarsti põhiõppe (artikkel 34) edukas läbimine.

5.1.4. Üldarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
België/Belgique/Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31. detsember 1994
Česká republika	Diplom o specializaci "všeobecné lékařství"	Všeobecný lékař	1. mai 2004
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallægel i almen medicin	Almen praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31. detsember 1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31. detsember 1994
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31. detsember 1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31. detsember 1994
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31. detsember 1994
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31. detsember 1994
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31. detsember 1994
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1. mai 2004
Latvija	Çimenes ārsta sertifikāts	Çimenes (vispārējās prakses) ārsts	1. mai 2004
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31. detsember 1994
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1. mai 2004
Malta	Tabib tal-familja	Mediċina tal-familja	1. mai 2004
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31. detsember 1994
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31. detsember 1994
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1. mai 2004

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistentes de clínica geral	31. detsember 1994
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1. mai 2004
Slovenko	Diplom o specializaciji v odbore "všeobecné lékařstvo"	Všeobecný lékař	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31. detsember 1994
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31. detsember 1994
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31. detsember 1994

V.2. ÜLDÕDE

5.2.1. Üldõe õppekava

Üldõe kvalifikatsiooni õppekava koosneb järgmisest kahest osast.

A. Teoreetiline õpe

a. Õendus:

- Ülevaade õendusest ja selle kutse-etiikast
- Terviseõpetuse ja õenduse üldised põhimõtted
- Õenduse põhimõtted järgmistes valdkondades:
 - Üld- ja eriarstiabi
 - Üld- ja erikirurgia
 - Lastehooldus ja pediatría
 - Sünnitajate ja imikute hooldus
 - Vaimne tervis ja psühhiaatria
 - Vanurite hooldus ja geriaatria

b. Põhiteadmised:

- Anatoomia ja füsioloogia
- Patoloogia
- Bakterioloogia, viroloogia ja parasitoloogia
- Biofüüsika, biokeemia ja radioloogia
- Toitumisõpetus
- Hügieen:
 - ennetav meditsiin
 - tervisekasvatus
- Farmakoloogia

c. Sotsiaalteadused:

- Sotsioloogia
- Psühholoogia
- Halduse alused
- Pedagoogika alused
- Sotsiaal- ja tervishoiualased õigusnormid
- Õenduse õiguslikud aspektid

B. Kliinilis-praktiline õpe

- Õendus järgmistes valdkondades:
 - Üld- ja eriarstiabi
 - Üld- ja erikirurgia
 - Lastehooldus ja pediatría
 - Sünnitajate ja imikute hooldus
 - Vaimne tervis ja psühhiaatria
 - Vanurite hooldus ja geriaatria
 - Haigete pöetamine kodus

Ühte või mitut nimetatud õppeainet võib õpetada teiste õppeainete raames või koos nendega.

Teoreetiline õpe peab olema kliinilis-praktilise õppega tasakaalustatud ja kooskõlastatud nii, et käesolevas lisas nimetatud teadmisi ja oskusi oleks võimalik omandada asjakohasel viisil.

5.2.2. Üldõe kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — Diploma gegraduateerde verpleger/verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) — Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin 	<ul style="list-style-type: none"> — De erkende opleidingsinstututen/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschüß der Deutschsprachigen Gemeinschaft 	<ul style="list-style-type: none"> — Hospitalier(ère)/Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospitalier(ère)/Ziekenhuisverpleger(-verpleegster) 	29. juuni 1979
Česká republika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o absolutoriu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Všeobecná sestra 2. Všeobecný ošetrovatel 	1. mai 2004
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejerskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29. juuni 1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/Gesundheits- und Krankenpfleger	29. juuni 1979
Eesti	Diplom õe erialal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool 	õde	1. mai 2004
Ελλάς	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλεύτης ή νοσηλεύτρια	1. jaanuar 1981

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Espania	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad	Enfermero/a diplomado/a	1. jaanuar 1986
France	— Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) — Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29. juuni 1979
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29. juuni 1979
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29. juuni 1979
Kýpros	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1. mai 2004
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1. mai 2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1. mai 2004
Luxembourg	— Diplôme d'Etat d'infirmier — Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29. juuni 1979
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universita' ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1. mai 2004
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29. juuni 1979

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Österreich	<ol style="list-style-type: none"> Diplom als "Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger" Diplom als "Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger" 	<ol style="list-style-type: none"> Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege Allgemeine Krankenpflegeschule 	<ul style="list-style-type: none"> — Diplomierte Krankenschwester — Diplomierter Krankenpfleger 	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem "magister pielęgniarstwa"	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (pädevate asutuste tunnustatud kõrgharidusasutus)	Pielegniarka	1. mai 2004
Portugal	<ol style="list-style-type: none"> Diploma do curso de enfermagem geral Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem Carta de curso de licenciatura em enfermagem 	<ol style="list-style-type: none"> Escolas de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde 	Enfermeiro	1. jaanuar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik"	<ol style="list-style-type: none"> Univerza Visoka strokovna šola 	Diplomirana medicinska sestra/ Diplomirani zdravstvenik	1. mai 2004
Slovensko	<ol style="list-style-type: none"> Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "magister z ošetrovatelstva" ("Mgr.") Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "bakalár z ošetrovatelstva" ("Bc.") Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra 	<ol style="list-style-type: none"> Vysoká škola Vysoká škola Stredná zdravotnícka škola 	Sestra	1. mai 2004
Suomi/ Finland	<ol style="list-style-type: none"> Sairaanhoitajan tutkinto/Sjukskötarexamen Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötare (YH) 	<ol style="list-style-type: none"> Terveydenhuolto-oppilaitokset/Hälsövärdsläroanstalter Ammattikorkeakoulut/ Yrkehögskolor 	Sairaanhoitaja/Sjukskötare	1. jaanuar 1994
Sverige	Sjukskötarskeexamen	Universitet eller högskola	Sjukskötarska	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	<ul style="list-style-type: none"> — State Registered Nurse — Registered General Nurse 	29. juuni 1979

V.3. HAMBAARST

5.3.1. *Hambaarsti õppekava*

Hambaarsti kvalifikatsiooni õppekava peab sisaldama vähemalt alltoodud õppeaineid. Ühte või mitut nimetatud õppeainet võib õpetada teiste õppeainete raames või koos nendega.

A. Põhiained	B. Meditsiinilis-bioloogilised ja üldmeditsiinilised õppeained	C. Otseselt stomatoloogiaga seotud õppeained
— Keemia — Füüsika — Bioloogia	— Anatoomia — Embrüoloogia — Histoloogia, sealhulgas tsütoloogia — Füsioloogia — Biokeemia (või füsioloogiline keemia) — Patoloogiline anatoomia — Üldine patoloogia — Farmakoloogia — Mikrobioloogia — Hügieen — Ennetav meditsiin ja epidemioloogia — Radioloogia — Füsioteraapia — Üldkirurgia — Sisehaigused, sealhulgas pediaatria — Otorinolarüngoloogia — Dermatoloogia ja veneroloogia — Üldine psühholoogia — psühhopatoloogia — neuropatoloogia — Anestesioloogia	— Hambaproteetika — Hambaravimaterjalid ja -varustus — Konservatiivne stomatoloogia — Ennetav stomatoloogia — Stomatoloogiaga seotud valuvaigistid ja rahustid — Erikirurgia — Eripatoloogia — Kliiniline praktika — Pedodontia — Ortodontia — Periodontia — Hambaravialane radioloogia — Hambumus ja lõualuude funktsioonid — Kutseala korraldus, kutse-eesitika ja kutsealased õigusnormid, — Hambaravi sotsiaalsed aspektid

5.3.2. *Hambaarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument (hambaarsti põhiõpe)*

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Kutsenimetus	Võrdluskupäev
België/Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts/ Diplôme licencié en science dentaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeen- schap/Le Jury compé- tent d'enseignement de la Communauté fran- çaise		Licentiaat in de tandheel- kunde/Licencié en science dentaire	28. jaanuar 1980
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1.mai 2004
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidatek- samen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28. jaanuar 1980

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28. jaanuar 1980
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρουργός οδοντίατρος	1. jaanuar 1981
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1. jaanuar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28. jaanuar 1980
Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. jaanuar 1980
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28. jaanuar 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντίατρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1. mai 2004
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes augstskola tipa	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un "Sertifikāts" — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28. jaanuar 1980
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1. mai 2004

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Kutsenimetused	Võrdlusküüpäev
Malta	Lawrja fil- Kirurgija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1. mai 2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28. jaanuar 1980
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades "Doktor der Zahnheilkunde"	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem "lekarz dentysta"	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1. jaanuar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine"	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/ Doktorica dentalne medicine	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "doktor zubného lékařstva" ("MDDr.")	— Vysoká škola		Zubný lekár	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Hammaslääketieteen lisen-siaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveysthuollon oikeusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/Tandläkare	1. jaanuar 1994
Sverige	Tandläkarexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1. jaanuar 1994
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. jaanuar 1980

5.3.3. Spetsialiseerunud hambaarsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Ortodontia			
Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdlusküüpäev
België/Belgique/Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27. jaanuar 2005
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28. jaanuar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landes Zahnärztekammer	28. jaanuar 1980
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1. jaanuar 1981
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28. jaanuar 1980
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. jaanuar 1980
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντίατρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	"Sertifikāts"— kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. jaanuar 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtand-läkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1. jaanuar 1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28. jaanuar 1980

Suukirurgia

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Võrdluskuupäev
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28. jaanuar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/ Mundchirurgie	Landes Zahnärztekammer	28. jaanuar 1980
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (up to 31 December 2002)	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1. jaanuar 2003
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. jaanuar 1980
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντίατρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurgija tal-halq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. jaanuar 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suuja leuka-kirurgia/Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1. jaanuar 1994
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tand-systemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28. jaanuar 1980

V.4. VETERINAARARST

5.4.1. Veterinaararsti õppekava

Veterinaararsti kvalifikatsiooni õppekava sisaldab vähemalt alltoodud õppeained.

Ühte või mitut nimetatud õppeainet võib õpetada teiste õppeainete raames või koos nendega.

A. Põhiained

- Füüsika
- Keemia
- Zooloogia
- Botaanika
- Biomatematika

B. Eriained

a. Põhilised ained:

- Anatoomia (sealhulgas histoloogia ja embrüoloogia)
- Füsioloogia
- Biokeemia
- Geneetika
- Farmakoloogia
- Farmaatsia
- Toksikoloogia
- Mikrobioloogia
- Immunoloogia
- Epidemioloogia
- Kutse-eetika

b. Kliinilised ained:

- Poegimine ja poegimisabi
- Patoloogia (sealhulgas patoloogiline anatoomia)
- Parasitoloogia
- Kliiniline meditsiin ja kirurgia (sealhulgas anestesioloogia)
- Kliiniline väljaõpe koduloomade, -lindude ja teiste loomaliikide osas
- Ennetav meditsiin
- Radioloogia
- Paljunemine ja paljunemishäired
- Epideemiatega seonduvad eeskirjad
- Veterinaariaalased õigusaktid ja kohtu-veterinaarmeditsiin
- Teraapia
- Propedeutika

c. Loomakasvatus

- Loomakasvatus
- Söötmissõpetus
- Agronoomia
- Põllumajandus
- Aretus ja loomaterivishoid
- Loomahügieen
- Etoloogia ja loomakaitse

d. Toiduhügieen

- Loomse päritoluga toiduainete analüüs ja kontroll
- Toiduhügieen ja -tehnoloogia
- Praktilised tööd (sealhulgas praktiline töö tapamajas ja toiduainetööstuses)

Praktiline õpe võib toimuda praktikumi kujul tingimusel, et see toimub pädeva asutuse otsese kontrolli all täisajaga ja ei ületa 5aastase kõrgkooliõppe raames kuut kuud.

Teoreetiline ja praktiline õpe peavad olema tasakaalustatud ja kooskõlastatud nii, et teadmisi ja oskusi on võimalik omandada asjakohasel viisil, mis võimaldab veterinaararstil täita kõiki tema ees seisvaid ülesandeid.

5.4.2. Veterinaararsti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdlusküüpäev
België/Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		21. detsember 1980

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21. detsember 1980
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21. detsember 1980
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1. jaanuar 1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1. jaanuar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21. detsember 1980
Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21. detsember 1980
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1. jaanuar 1985
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1. mai 2004

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21. detsember 1980
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvostudományi Kar		1. mai 2004
Malta	Licenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartsenijkundig examen			21. detsember 1980
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität	— Doktor der Veterinärmedizin — Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1. jaanuar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine"	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "doktor veterinárskej medicíny" ("MVDr.")	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärmedicinen licentia-examen	Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet		1. jaanuar 1994
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1. jaanuar 1994
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB) 4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	1. University of Bristol 2. University of Liverpool 3. University of Cambridge 4. University of Edinburgh 5. University of Glasgow 6. University of London		21. detsember 1980

V.5. ÄMMAEMAND

5.5.1. Ämmaemanda õppekava (õppekavad I ja II)

Ämmaemanda kvalifikatsiooni õppekava sisaldab kahte osa:

A. Teoreetiline ja erialane õpe

a. Põhiained

- Anatoomia ja füsioloogia alused
- Patoloogia alused
- Bakterioloogia, viroloogia ja parasitoloogia alused
- Biofüüsika, biokeemia ja radioloogia alused
- Pediaatria, eriti vastsündinute osas
- Hügieen, tervisekasvatus, ennetav meditsiin, haiguste varajane diagnoosimine
- Toitumine ja dieet, pöörates erilist tähelepanu naise, vastsündinu ja imiku toitumisele
- Sotsioloogia ja sotsioloogilis-meditsiiniliste küsimuste alused
- Farmakoloogia alused
- Psühholoogia
- Pedagoogika põhimõtted ja meetodid
- Sotsiaal- ja tervishoiualased õigusaktid ja tervishoiusüsteemi korraldus
- Kutse-eetika ja kutsealased õigusaktid
- Seksuaalkasvatus ja pereplaneerimine
- Ema ja vastsündinu seaduslik kaitse

b. Ämmaemanda tööga seonduvad eriained

- Anatoomia ja füsioloogia
- Embrüoloogia ja loote areng
- Rasedus, sünnitus ja sünnitusjärgne periood
- Günekoloogiline ja sünnitusabialane patoloogia
- Rasedate nõustamine, tulevaste lapsevanemate ettevalmistus, sealhulgas psühholoogised aspektid
- Sünnituse ettevalmistus (sealhulgas teadmised sünnitusabi tehnilistest vahenditest)
- Analgeesia, anesteesia ja elustamine
- Vastsündinu füsioloogia ja patoloogia
- Vastsündinu hooldus ja järelevalve
- Psühholoogilised ja sotsiaalsed tegurid

B. Praktiline ja kliiniline väljaõpe

Väljaõpe toimub asjakohase järelevalve all:

- Rasedate nõustamine, mis hõlmab vähemalt 100 sünnituseelset läbivaatust.
- Vähemalt 40 raseda järelevalve ja hooldus.
- Vähemalt 40 sünnituse vastuvõtmine väljaõpetatava enda poolt; kui sünnitajate vähesuse tõttu ei ole seda arvu võimalik saavutada, võib arvu alandada 30-le tingimusel, et väljaõpetatav osaleb veel 20 sünnitusel.
- Aktiivne osalemine tuharseis-sünnitusel. Kui see ei ole tuharseis-sünnituste vähesuse tõttu võimalik, tuleb protsessi simuleerida.
- Episiotoomia läbiviimine ja sissejuhatus haava õblemisse. Õblemise sissejuhatus hõlmab teoreetilist õpet ja praktilist tööd. Õblemise praktiline õpe hõlmab episiotoomiajärgsete haavade ja sünnitusteede väikeste rebendite õblemist. Kui teisiti ei ole võimalik, võib olukorda vajadusel ka simuleerida.
- 40 riskirühma kuuluva raseda, sünnitaja või sünnitanu järelevalve ja hooldus.
- Vähemalt 100 sünnitanu ja terve vastsündinu järelevalve ja hooldus.
- Vastsündinute, sealhulgas enneaegsete, ülekantud vastsündinute ning alakaaluliste ja haigete vastsündinute järelevalve ja hooldus.
- Günekoloogiliste ja sünnituslaste patoloogiatega patsientide hooldus.
- Sissejuhatus hooldusesse meditsiini ja kirurgia valdkonnas. Sissejuhatus hõlmab teoreetilist õpet ja praktilist koolitust.

Teoreetiline ja erialane õpe (õppekava A osa) peavad olema tasakaalustatud ja kooskõlastatud nii, et asjaomasel isikul on võimalik käesolevas lisas nimetatud teadmisi ja oskusi asjakohasel viisil omandada.

Ämmaemanda praktiline koolitus (õppekava B osa) toimub pädeva asutuse järelevalvel haiglate asjaomastes osakondades või teistes heakskiidetud tervishoiuasutustes. Koolituse vältel osalevad ämmaemandaõpilased nendes tegevustes sedavõrd, kui võrd need aitavad kaasa nende väljaõppele. Neile tutvustatakse ämmaemanda tööga kaasnevat vastutust.

5.5.2. Ämmaemanda kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
België/Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw/Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinsti- tuten/Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compé- tent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw/Accoucheuse	23. jaanuar 1983
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřova- telství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) — Vysvědčení o státní závě- rečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplo- movaný specialista, DiS.) — Vysvědčení o absolutoriu	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået jordemoderek- samen	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23. jaanuar 1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspf- leger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungspfleger	23. jaanuar 1983
Eesti	Diplom ämmaemanda erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool	— Ämmaemand	1. mai 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ) 3. Πτυχίο Μαιίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) 2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	— Μαία — Μαιευτής	23. jaanuar 1983
España	— Título de Matrona — Título de Asistente obstétrico (matrona) — Título de Enfermería obstétrica- ginecológica	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1. jaanuar 1986
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23. jaanuar 1983
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23. jaanuar 1983
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23. jaanuar 1983

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Kýpros	Δίπλωμα στο μεταβατικό πρόγραμμα Μαειευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1. mai 2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1. mai 2004
Lietuva	<p>1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p> <p>— Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje</p> <p>2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p> <p>— Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje</p> <p>3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p>	<p>1. Universitetas</p> <p>2. Kolegija</p> <p>3. Kolegija</p>	Akušeris	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23. jaanuar 1983
Magyarország	Szülész-nő bizonysítvány	Iskola/főiskola	Szülész-nő	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl- Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1. mai 2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidings-instellingen	Verloskundige	23. jaanuar 1983
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie — Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1. jaanuar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem "magister położnictwa"	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (pādevate asutuste tunnustatud kõrgharidusasutus)	Położna	1. mai 2004
Portugal	<p>1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica</p> <p>2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica</p> <p>3. Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica</p>	<p>1. Ecolas de Enfermagem</p> <p>2. Escolas Superiores de Enfermagem</p> <p>3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde</p>	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. jaanuar 1986

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kutsenimetus	Võrdluskuupäev
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov "diplomirana babica/diplomirani babičar"	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1. mai 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "bakalár z pôrodnej asistencie" ("Bc.") 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1. mai 2004
Suomi/ Finland	1. Kätilön tutkinto/barnmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveystieteidenlaitokset/hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkehögskolor	Kätilö/Barnmorska	1. jaanuar 1994
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1. jaanuar 1994
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife	23. jaanuar 1983

V.6. PROVIISOR

5.6.1. Proviisori õppekava

- Botaanika ja zooloogia
- Füüsika
- Üldine ja anorgaaniline keemia
- Orgaaniline keemia
- Analüütiline keemia
- Farmatseutiline keemia, sealhulgas ravimite analüüsimine
- Üldine ja rakenduslik (meditsiiniline) biokeemia
- Anatoomia ja füsioloogia, meditsiinterminoloogia
- Mikrobioloogia
- Farmakoloogia ja farmakoteraapia
- Farmatseutiline tehnoloogia
- Toksikoloogia
- Farmakognoosia
- Õigusaktid ja vajadusel kutse-eetika

Teoreetiline ja praktiline õpe peavad olema vahekorras, mis jätab teooriale igas aines piisavalt ruumi säilitamiseks õppe kõrgkoolikohast korraldust.

5.6.2. Proviisori kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
België/Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker/Diplôme de pharmaciens	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/ Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1. oktoober 1987
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidatexamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1. oktoober 1987
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1. oktoober 1987
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1. oktoober 1987
España	Título de Licenciado en Farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1. oktoober 1987
France	— Diplôme d'Etat de pharmacien — Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités		1. oktoober 1987
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktoober 1987
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1. november 1993
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1. mai 2004
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1. mai 2004

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Võrdluskuupäev
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1. oktoober 1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	EG Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja fil-farmacija	Universita' ta' Malta		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1. oktoober 1987
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1. oktoober 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1. oktoober 1987
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv "magister farmacije/magistra farmacije"	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu "magister farmácie" ("Mgr.")	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Proviisorin tutkinto/Provisorexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto		1. oktoober 1994
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1. oktoober 1994
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktoober 1987

V.7. ARHITEKT

5.7.1. Artikli 46 kohaselt tunnustatud arhitekti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
Belgiä/ Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect 4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect 1. Architecte/Architect 2. Architecte/Architect 3. Architect 4. Architecte/Architect 5. Architecte/Architect 6. Ingénieur-civil — architecte	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. "Faculté Polytechnique" van Mons 1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		1988/1989
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitektskole i København — Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ. Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste — Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) (!) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen (!) Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.		1988/1989

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	<ul style="list-style-type: none"> — Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών — Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής 	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
España	Título oficial de arquitecto	<p>Rectores de las universidades enumeradas a continuación:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Universidad Politécnica de Cataluña, Escuelas Técnicas Superiores de Arquitectura de Barcelona o del Vallès; — Universidad Politécnica de Madrid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid; — Universidad Politécnica de Las Palmas, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Las Palmas; — Universidad Politécnica de Valencia, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valencia; — Universidad de Sevilla, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Sevilla; — Universidad de Valladolid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valladolid; — Universidad de Santiago de Compostela, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Coruña; — Universidad del País Vasco, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de San Sebastián; — Universidad de Navarra, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Pamplona; — Universidad de Alcalá de Henares, Escuela Politécnica de Alcalá de Henares; — Universidad Alfonso X El Sabio, Centro Politécnico Superior de Villanueva de la Cañada; — Universidad de Alicante, Escuela Politécnica Superior de Alicante; — Universidad Europea de Madrid; — Universidad de Cataluña, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona; — Universidad Ramón Llull, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Salle; — Universidad S.E.K. de Segovia, Centro de Estudios Integrados de Arquitectura de Segovia; — Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada. 		<p>1988/1989</p> <p>1999/2000</p> <p>1999/2000</p> <p>1997/1998</p> <p>1998/1999</p> <p>1999/2000</p> <p>1998/1999</p> <p>1999/2000</p> <p>1994/1995</p>

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
France	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale. 2. Diplôme d'architecte ESA 3. Diplôme d'architecte ENSAIS 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le ministre chargé de l'architecture 2. Ecole spéciale d'architecture de Paris 3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture 		1988/1989
Ireland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) 2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) (Previously, until 2002 — Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)) 3. Certificate of associateship (ARIAI) 4. Certificate of membership (MRIA) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin 2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin) 3. Royal Institute of Architects of Ireland 4. Royal Institute of Architects of Ireland 		1988/1989
Italia	<p>— Laurea in architettura</p> <p>— Laurea in ingegneria edile — architettura</p>	<p>— Università di Camerino</p> <p>— Università di Catania — Sede di Siracusa</p> <p>— Università di Chieti</p> <p>— Università di Ferrara</p> <p>— Università di Firenze</p> <p>— Università di Genova</p> <p>— Università di Napoli Federico II</p> <p>— Università di Napoli II</p> <p>— Università di Palermo</p> <p>— Università di Parma</p> <p>— Università di Reggio Calabria</p> <p>— Università di Roma "La Sapienza"</p> <p>— Università di Roma III</p> <p>— Università di Trieste</p> <p>— Politecnico di Bari</p> <p>— Politecnico di Milano</p> <p>— Politecnico di Torino</p> <p>— Istituto universitario di architettura di Venezia</p> <p>— Università dell'Aquila</p> <p>— Università di Pavia</p> <p>— Università di Roma "La Sapienza"</p>	<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>1988/1989</p> <p>1998/1999</p>

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
	<ul style="list-style-type: none"> — Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura 	<ul style="list-style-type: none"> — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma "La Sapienza" — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano 	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/04
	<ul style="list-style-type: none"> — Laurea specialistica quinquennale in Architettura — Laurea specialistica quinquennale in Architettura — Laurea specialistica quinquennale in Architettura — Laurea specialistica in Architettura 	<ul style="list-style-type: none"> — Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma "La Sapienza" — Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo — Politecnico di Milano — Politecnico di Bari — Università di Roma III — Università di Firenze — Università di Napoli II — Politecnico di Milano II 	<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	1998/1999 1999/2000 2003/2004 2004/2005
Nederland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur 2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Technische Universiteit te Delft 2. Technische Universiteit te Eindhoven 	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.	1988/1989

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
	<p>3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht 			
Österreich	<p>1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>2. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p>	<p>1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)</p> <p>2. Technische Universität Wien</p> <p>3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)</p> <p>4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien</p> <p>5. Akademie der Bildenden Künste in Wien</p> <p>6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz</p>		1998/1999
Portugal	<p>Carta de curso de licenciatura em Arquitectura</p> <p>Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/92</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto — Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto 		1988/1989 1991/1992
Suomi/ Finland	<p>Arkkitehdin tutkinto/Arkitektexamen</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Teknillinen korkeakoulu /Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet 		1998/1999
Sverige	<p>Arkitektexamen</p>	<p>Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet</p>		1998/1999

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Väljaandev asutus	Kvalifikatsioonitunnistusele lisatav tunnistus	Akadeemiline võrdlusaasta
United Kingdom	<p>1. Diplomas in architecture</p> <p>2. Degrees in architecture</p> <p>3. Final examination</p> <p>4. Examination in architecture</p> <p>5. Examination Part II</p>	<p>1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art</p> <p>2. Universities</p> <p>3. Architectural Association</p> <p>4. Royal College of Art</p> <p>5. Royal Institute of British Architects</p>	<p>Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board.</p> <p>The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in <i>Criteria for validation</i> published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board.</p> <p>EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the <i>Criteria for validation</i>.</p>	1988/1989

VI LISA

Koolituse minimaalnõuete kooskõlastamise alusel tunnustatud kutsealadel tegutsevate isikute poolt omandatud õigused

6. Artikli 45 lõike 1 kohaselt teatud õigused omandanud arhitekti kvalifikatsiooni tõendav dokument

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — riiklike arhitektuurikõrgkoolide ja -instituutide poolt välja antud diplomid (architecte-architect) — Hasselti provintsi arhitektuurikõrgkooli poolt välja antud diplomid (architect) — kuninglike kunstiakadeemiate poolt välja antud diplomid (architecte — architect) — “écoles Saint-Luc”-koolide poolt välja antud diplomid (architecte — architect) — tsiviilinseneri ülikoolidiplomid, millele on lisatud arhitektide ühenduse väljaantud praktikatunnistus, mis annab selle omanikule õiguse kasutada arhitekti kutsenimetust “arhitekt” (architecte — architect) — tsentraalse või riikliku arhitektuurialase eksamikomisjoni poolt välja antud arhitektidiplomid (architecte — architect) — ülikoolide rakendusteaduse teaduskondade ja Monsi polütehnilise teaduskonna väljaantud tsiviilinseneri-arhitekti ja arhitekti-inseneri diplomid (ingénieur — architecte, ingénieur-architect) 	1987/1988
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> — “České vysoké učení technické” -ülikooli (Tšehhi tehnikaülikool Prahast) järgmiste teaduskondade poolt väljastatud diplomid: — “Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství” (arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond) (kuni 1951. aastani), — “Fakulta architektury a pozemního stavitelství” (arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond) (1951. aastast kuni 1960. aastani), — “Fakulta stavební” (tsiviilehituse teaduskond) (1960. aastast) järgmistel erialadel: hoonete ehitus ja ehitus, hoonete ehitus ja arhitektuur, arhitektuur (sealhulgas linnaplaneerimine ja maakasutuse planeerimine), inseneriehitus ja tööstuse ning põllumajanduse tootmishoonete ehitus või tsiviilehituse teooria õppekava hoonete ehituse ja arhitektuuri teooria erialal, — “Fakulta architektury” (arhitektuuri teaduskond) (1976. aastast) järgmistel erialadel: arhitektuur, linnaplaneerimine ja maakasutuse planeerimine või arhitektuuri ja linnaplaneerimise õppekava järgmised erialad: arhitektuur, arhitektuurse projekteerimise teooria, linnaplaneerimine ja maakasutuse planeerimine, arhitektuuri ajalugu ja ajaloomälestiste rekonstrueerimine või arhitektuur ja hoonete ehitus, — arhitektuuri ja ehituse erialal “Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše” poolt väljastatud diplomid (kuni 1951. aastani), — arhitektuuri ja ehituse erialal “Vysoká škola stavitelství v Brně” poolt väljastatud diplomid (1951. aastast kuni 1956. aastani), — arhitektuuri ja linnaplaneerimise teooria erialal “Vysoké učení technické v Brně”, “Fakulta architektury” (arhitektuuri teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1956. aastast) või ehitusteooria erialal “Fakulta stavební” (tsiviilehituse teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1956. aastast), — ehituse ja arhitektuuri või tsiviilehituse erialal “Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava”, “Fakulta stavební” (tsiviilehituse teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1997. aastast), — arhitektuuri osakonna linnaplaneerimise ja arhitektuuri erialal “Technická univerzita v Liberci”, “Fakulta architektury” (arhitektuuri teaduskond) poolt väljastatud diplomid (1994. aastast), — arhitektuurilise projekteerimise osakonna disaini erialal “Akademie výtvarných umění v Praze” poolt väljastatud diplomid, — arhitektuuri osakonna disaini erialal “Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze” poolt väljastatud diplomid, — ilma spetsialiseerumiseta või hoonete ehituse erialal “Česká komora architektů” poolt väljastatud tunnistus 	2006/2007

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
Danmark	<ul style="list-style-type: none"> — Kopenhaageni ja Århusi riiklike arhitektuurikoolide poolt välja antud diplomid (architekt) — arhitektide komisjoni 28. mai 1975. aasta seaduse nr 202 kohaselt välja antud kutsetunnistus (registreret arkitekt) — ehituskõrgkoolide poolt välja antud diplomid (byggningskonstruktoer), millele on lisatud pädevate ametiasutuste tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on sooritanud kvalifikatsioonieksami; eksam sisaldab asjaomase isiku poolt vähemalt 6aastase kutsepraktika jooksul kavandatud ja realiseeritud projektide hindamist; kutsepraktika hõlmab käesoleva direktiivi artiklis 48 nimetatud tegevusi 	1987/1988
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> — kunstikõrgkoolide poolt arhitektuuri erialal välja antud diplomid (Dipl.-Ing., Architekt (HfbK)) — tehniliste kõrgkoolide "Technische Hochschulen", tehnikaülikoolide, ülikoolide ja juhul, kui kõnealused kõrgkoolid on liidetud asutuseks "Gesamthochschulen", nimetatud "Gesamthochschulen" arhitektuuri osakondade (Architektur/Hochbau) poolt välja antud diplomid (Dipl.-Ing. ja muud teaduslikud kraadid, mille võib nende diplomite omanikele hiljem omistada) — rakenduslike kõrgkoolide "Fachhochschulen" ja juhul, kui kõnealused kõrgkoolid on liidetud asutuseks "Gesamthochschulen", nimetatud "Gesamthochschulen" arhitektuuri osakondade (Architektur/Hochbau) poolt välja antud diplomid, millele on juhul, kui õppeaeg on alla nelja aasta, kuid vähemalt kolm aastat, lisatud tunnistus, mis kinnitab nelja-aastast töökogemust Saksamaa Liitvabariigis ja mille on välja andnud kutseorgan kooskõlas artikli 47 lõikega 1 (Dipl.-Ing. ja muud teaduslikud kraadid, mille võib nende diplomite omanikele hiljem omistada) — enne 1. jaanuari 1973 õppeasutuste "Ingenieurschulen" ja "Werkkunstschulen" arhitektuuri osakondade poolt välja antud diplomid (Prüfungszeugnisse), millele on lisatud pädevate ametiasutuste tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on sooritanud kvalifikatsioonieksami; eksam sisaldab asjaomase isiku poolt vähemalt 6aastase kutsepraktika jooksul kavandatud ja realiseeritud projektide hindamist; kutsepraktika hõlmab käesoleva direktiivi artiklis 48 nimetatud tegevusi 	1987/1988
Eesti	<ul style="list-style-type: none"> — diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (diploma in architectural studies awarded by the Faculty of Architecture at the Estonian Academy of Arts since 1996), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 (awarded by Tallinn Art University in 1989-1995), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988 (awarded by the State Art Institute of the Estonian SSR in 1951-1988) 	2006/2007
Ελλάς	<ul style="list-style-type: none"> — Ateena kõrgkooli Metsovion Polytechnion poolt välja antud insener-arhitekti diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — Thessaloniki kõrgkooli Aristotelion Panepistimion poolt välja antud insener-arhitekti diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — Ateena kõrgkooli Metsovion Polytechnion poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — Thessaloniki kõrgkooli Aristotelion Panepistimion poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — kõrgkooli Panepistimion Thrakis poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas — kõrgkooli Panepistimion Patron poolt välja antud insener-tsiivilinseneri diplomid, millele on lisatud Kreeka tehnikakoja tunnistus, mis kinnitab õigust tegutseda arhitektuuri valdkonnas 	1987/1988
España	Haridus- ja teadusministeeriumi või ülikoolide poolt omistatud arhitekti kutsekvalifikatsioon (título oficial de arquitecto)	1987/1988

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
France	<ul style="list-style-type: none"> — kuni 1959. aastani haridusministeeriumi ja pärast seda kultuuriministeeriumi poolt välja antud riiklik arhitekti diplom (architecte DPLG) — arhitektuurikõrgkooli “Ecole spéciale d’architecture” poolt välja antud diplomid (architecte DESA) — alates 1955. aastast kõrgkooli “Ecole nationale supérieure des Arts et Industries de Strasbourg” (endise nimega “Ecole nationale d’ingénieurs de Strasbourg”) arhitektuuriteaduskonna poolt välja antud diplomid (architecte ENSAIS) 	1987/1988
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> — kraad “Bachelor of Architecture” (B Arch.(NUI)), mille kõrgkool National University of Ireland on välja andnud Dublini kolledži University College arhitektuurieriala lõpetanutele — tehnoloogiakolledži College of Techology (Bolton Street, Dublin) väljaantud ülikoolitasemel arhitektidiplom (Dipl.Arch.) — instituudi Royal Institute of Architects of Ireland assotsieerunud liikme tunnistus (ARIAI) — instituudi Royal Institute of Architects of Ireland liikmetunnistus (MRIA) 	1987/1988
Italia	<ul style="list-style-type: none"> — ülikoolide, polütehniliste instituutide ning Veneetsia ja Reggio Calabria kõrgemate arhitektuuriinstituutide poolt välja antud diplomid “laurea in architettura”, millele on lisatud diplom, mis annab selle omanikule õiguse töötada iseseisvalt arhitektina ja mille on välja andnud haridusministeerium pärast seda, kui taotleja on sooritanud pädeva komisjoni ees riigieksami, mis annab talle õiguse iseseisvalt arhitektina töötada (dott.Architetto) — ülikoolide ja polütehniliste instituutide poolt välja antud diplomid ehituse erialal (“sezione costenzione civile”), millele on lisatud diplom, mis annab selle omanikule õiguse tegutseda iseseisvalt arhitektuuri valdkonnas ja mille on välja andnud haridusministeerium pärast seda, kui taotleja on sooritanud pädeva komisjoni ees riigieksami, mis annab talle õiguse iseseisvalt arhitektina töötada (dott. Ing. Architetto or dott. Ing. in ingegneria civile) 	1987/1988
Κύπρος	<ul style="list-style-type: none"> — Βεβαίωση Εγγράφης στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (Κύπροσε Teadus- ja Tehnikakoja (E TEK) poolt välja antud arhitektide registri registreerimistunnistus) 	2006/2007
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> — “Arhitekta diploms” ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institutā Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958 gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un “Arhitekta prakses sertifikāts”, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība (arhitekti diplom, mida Lāti Riikliku Ülikooli tsiviilehituse teaduskonna arhitektuuri osakond andis välja kuni 1958. aastani, mida Riia Polütehnilise Instituudi tsiviilehituse teaduskonna arhitektuuri osakond andis välja aastatel 1958 — 1991, mida Riia Tehnikaülikooli arhitektuuri teaduskond annab välja alates 1991. aastast ning Lāti Arhitektide Liidu registreerimistunnistus) 	2006/2007
Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> — insener-arhitekti/arhitekti (inžinierius architektas/architektas) diplom, mida Kaunase Polütehniline Instituut Kauno politechnikos institutas andis välja kuni 1969. aastani, — diplomid arhitekti rakendusliku kõrghariduse/kõrghariduse/magistrikraadi omandamise kohta (architektas/architektūros bakalauras/architektūros magistras), mida Vilnius inžinerinis statybos institutas andis välja 1990. aastani, Vilnius technikos universitetas 1996. aastani, Vilnius Gedimino technikos universitetas annab välja 1996. aastast alates, — LTSR Valstybinis dailės institutas poolt kuni 1990. aastani ja alates 1990. aastast Vilniaus dailės akademija väljaantavad spetsialistide diplomid arhitekti rakendusliku kõrghariduse/kõrghariduse/magistrikraadi omandamise kohta (architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras) — diplomid arhitekti kõrghariduse/magistrikraadi (architektūros bakalauras/architektūros magistras) omandamise kohta, mida Kauno technologijos universitetas annab välja alates 1997. aastast, kõikidele nendele dokumentidele peab olema lisatud atesteerimiskomisjoni poolt välja antud tunnistus, mis annab õiguse arhitektuuri alal tegutsemiseks (atesteeritud arhitekt/Atestuotas architektas) 	2006/2007

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
Magyarország	<ul style="list-style-type: none"> — “okleveles építészmérnök” diplom (arhitekti diplom, arhitektuurimagister), mida annavad välja ülikoolid, — “okleveles építész tervező művész” diplom (magistridiplom arhitektuuri või üldehituse alal), mida annavad välja ülikoolid 	2006/2007
Malta	<ul style="list-style-type: none"> — Perit: Lawrja ta' Perit, mida annab välja Università' ta' Malta-ülikool, annab õiguse registreerida end kui “Perit” 	2006/2007
Nederland	<ul style="list-style-type: none"> — Delfti või Eindhoveni tehnikakolledžite arhitektuuriosakondade poolt välja antud tunnistus, mis kinnitab, et selle omanik on sooritanud arhitektuuri erialal kraadieksami (bouwkundig ingenieur) — riiklikult tunnustatud arhitektuuriakadeemiade diplomid (architect) — kuni 1971. aastani endiste arhitektuurikolledžite (Hoger Bouwkunstonderricht) diplomid (architect HBO) — kuni 1970. aastani endiste arhitektuurikolledžite (voortgezet Bouwkunstonderricht) diplomid (architect VBO) — tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on läbinud Madalmaade Arhitektide Liidu “Bond van Nederlandse Architecten” (BNA) arhitektide nõukogu korraldatud eksami (architect) — arhitektuuriinstituudi fondi “Stichting Instituut voor Architectuur” (IVA) diplom, mis on antud pärast kõnealuse fondi korraldatud ja vähemalt nelja aasta pikkuse kursuse läbimist ning millele on lisatud pädeva ametiasutuse tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on sooritanud kvalifikatsioonieksami; eksam sisaldab asjaomase isiku poolt vähemalt 6-aastase kutsepraktika jooksul kavandatud ja realiseeritud projektide hindamist; kutsepraktika hõlmab käesoleva direktiivi artiklis 44 nimetatud tegevusi — pädevate ametiasutuste väljaantud tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on enne 5. augustit 1985 sooritanud kraadieksami “Kandidaat in de bouwkunde” Delfti või Eindhoveni tehnikakolledžite juures ja et vähemalt viie kõnealusele kuupäevale vahetult eelneva aasta jooksul on ta tegutsenud arhitektina viisil, mille laad ja olulisus tagab Madalmaade nõuete kohaselt antud erialal tegutsemiseks piisava pädevuse (architect) — tunnistus, mille pädevad ametiasutused annavad välja üksnes isikutele, kes olid enne 5. augustit 1985 saanud 40aastaseks, ja mis kinnitab, et asjaomane isik on vähemalt viie kõnealusele kuupäevale vahetult eelneva aasta jooksul tegutsenud arhitektina viisil, mille laad ja olulisus tagab Madalmaade nõuete kohaselt antud erialal tegutsemiseks piisava pädevuse (architect) — seitsmendas ja kaheksandas taandes nimetatud tunnistusi ei ole enam vaja tunnustada pärast seda, kui on jõustunud Madalmaade õigus- ja haldusnormid, mis reguleerivad arhitektuurialase tegevuse alustamist ja teostamist arhitekti kutseametust kasutades, kuivõrd kõnealuste õigusnormide kohaselt ei anna need tunnistused õigust kõnealuse tegevuse alustamiseks arhitekti kutseametust kasutades 	1987/1988
Österreich	<ul style="list-style-type: none"> — Viini ja Grazi Tehnikaülikoolide ning Innsbrucki Ülikooli insenerihituse (“Bauingenieurwesen”), hoonete ehituse (“Hochbau”) ja arhitektuuri (“Architektur”) teaduskonna poolt arhitektuuri, insenerihituse (“Bauingenieurwesen”) / hoonete ehituse (“Hochbau”) ja ehitusinseneri (“Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”) erialal välja antud diplomid — Pinnakultuuride Ülikooli (“Universität für Bodenkultur”) poolt pinnakultuuride tehnoloogia ja veemaanduse erialal (“Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”) välja antud diplomid — Viini Kujutava Kunsti Kõrgkooli arhitektuuriinstituudi poolt välja antud diplomid — Viini Kujutava Kunsti Akadeemia poolt arhitektuuri erialal välja antud diplomid — rakenduslike tehnikakõrgkoolide, kutseõppeasutuste või ehituskutsekoolide poolt välja antud diplomid (Ing.), millele on lisatud ehitusmeistri (“Baumeister”) tunnistus, mis kinnitab, et asjaomane isik on läbinud vähemalt 6-aastase eksamiga lõppeva kutsepraktika Austrias; — Linzi Kunstilise ja Tööstusliku Disaini Ülikooli poolt arhitektuuri erialal välja antud diplomid — ehitusinseneri või insener-konsultandi kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid ehituse erialadel (“Hochbau”, “Bauwesen”, “Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”, “Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”) kooskõlas seadusega tsiviilehitajate kohta (Ziviltechnikergesetz, BGBl. No 156/1994) 	1997/1998

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
Polska	<p>Diplomid, mis on välja antud järgmiste kõrgkoolide poolt:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Varssavi Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Warszawska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: inžynier architekt, magister nauk technicznych; inžynier architekt; inžyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1948. aastani kutsenimetused: inžynier architekt, magister nauk technicznych; 1951. aastast kuni 1956. aastani kutsenimetuse: inžynier architekt; 1954. aastast kuni 1957. aastani, 2. järk, kutsenimetuse: inžyniera magistra architektury; 1957. aastast kuni 1959. aastani kutsenimetuse: inžyniera magistra architektury; 1959. aastast kuni 1964. aastani kutsenimetuse: magistra inżyniera architektury; 1964. aastast 1982. aastani kutsenimetuse: magistra inżyniera architekta; 1983. aastast kuni 1990. aastani kutsenimetuse: magister inżynier architekt; alates 1991. aastast kutsenimetuse: magistra inżyniera architekta), — Krakovi Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Krakowska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1953. aastani Kaevandamise ja Metallurgia Akadeemia arhitektuuri poliühniline teaduskond — Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury), — Wrocławski Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Wroclawska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: inžynier architekt, magister nauk technicznych; magister inżynier architekt; magister inżynier architekt (1949. aastast kuni 1964. aastani kutsenimetuse: inžynier architekt, magister nauk technicznych; 1956. aastast kuni 1964. aastani kutsenimetuse: magister inżynier architektury; alates 1964. aastast kutsenimetuse: magister inżynier architekt), — Sileesia Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond Gliwices (Politechnika Śląska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: inžynier architekt; magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1955. aastani ehitusteaduskond — Wydział Inżynierjno-Budowlany, kutsenimetuse: inžynier architekt; 1961. aastast kuni 1969. aastani ehituskonstruksioonide ja üldehituse teaduskond — Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, kutsenimetuse: magister inżynier architekt; 1969. aastast kuni 1976. aastani tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond — Wydział Budownictwa i Architektury, kutsenimetuse: magister inżynier architekt; alates 1977. aastast arhitektuuriteaduskond — Wydział Architektury, kutsenimetuse: magister inżynier architekt ja alates 1995. aastast kutsenimetuse: inžynier architekt), — Poznani Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Poznańska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: inžynier architekt; inžynier architekt; magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1955. aastani Insenerikool, arhitektuuriteaduskond — Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury kutsenimetuse: inžynier architekt; alates 1978. aastast kutsenimetuse: magister inżynier architekt ja alates 1999. aastast kutsenimetuse: inžynier architekt), — Gdanski Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Gdańska, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: magister inżynier architekt (1945. aastast kuni 1969. aastani arhitektuuriteaduskond — Wydział Architektury, 1969. aastast kuni 1971. aastani tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond — Wydział Budownictwa i Architektury, 1971. aastast kuni 1981. aastani Arhitektuuri ja Linna-planeerimise Instituut — Instytut Architektury i Urbanistyki, alates 1981. aastast arhitektuuriteaduskond — Wydział Architektury), — Białystoki Tehnikaülikool, arhitektuuriteaduskond (Politechnika Białostocka, Wydział Architektury); arhitekti kutsenimetuse: magister inżynier architekt (1975. aastast kuni 1989. aastani Arhitektuuriinstituut — Instytut Architektury), — Łódźski Tehnikaülikool, tsiviilehituse, arhitektuuri ja keskkonnakujunduse teaduskond (Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska); arhitekti kutsenimetuse: inžynier architekt; magister inżynier architekt (1973. aastast kuni 1993. aastani tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond — Wydział Budownictwa i Architektury ja alates 1992. aastast tsiviilehituse, arhitektuuri ja keskkonnakujunduse teaduskond — Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; 1973. aastast kuni 1978. aastani kutsenimetuse: inžynier architekt, alates 1978. aastast kutsenimetuse: magister inżynier architekt), — Szczecini Tehnikaülikool, tsiviilehituse ja arhitektuuri teaduskond (Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); arhitekti kutsenimetuse: inžynier architekt; magister inżynier architekt (1948. aastast kuni 1954. aastani Kõrgem Insenerikool, arhitektuuriteaduskond — Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, kutsenimetuse: inžynier architekt, alates 1970. aastast kutsenimetuse: magister inżynier architekt ja alates 1998. aastast kutsenimetuse: inžynier architekt). <p>Kõikidele nimetatud dokumentidele peab olema lisatud liikmetunnistus, mille on välja andnud Poola asjaomase piirkonna arhitektide koda ning mis annab õiguse Poolas arhitektuuri alal tegutsemiseks.</p>	2006/2007
Portugal	<ul style="list-style-type: none"> — Lissaboni ja Porto kunstikõrgkoolide poolt välja antud diplom “diploma do curso especial de arquitectura” — Lissaboni ja Porto kunstikõrgkoolide poolt välja antud arhitektidiplom “diploma de arquitecto” — Lissaboni ja Porto kunstikõrgkoolide poolt välja antud diplom “diploma do curso de arquitectura” 	1987/1988

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	<ul style="list-style-type: none"> — Lissaboni Kunstikõrgkooli poolt välja antud diplom “diploma de licenciatura em arquitectura” — Lissaboni Tehnikaülikooli ja Porto Ülikooli poolt välja antud diplom “carta de curso de licenciatura em arquitectura” — Lissaboni Tehnikaülikooli tehnikainstituudi poolt välja antud ehitusinseneri diplom (licenciatura em engenharia civil) — Porto Ülikooli ehitusteaduskonna poolt välja antud inseneridiplom (licenciatura em engenharia civil) — Coimbra Ülikooli loodusteaduste ja tehnika teaduskonna poolt välja antud inseneridiplom (licenciatura em engenharia civil) — Minho Ülikooli poolt välja antud inseneridiplom (licenciatura em engenharia civil, produção) 	
Slovenija	<ul style="list-style-type: none"> — “Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture” (kõrgkooli arhitektuuri eriala diplom), mille on väljastanud arhitektuuriteaduskond ja millele on lisatud seaduslikult tunnustatud arhitektuuri alal pädeva asutuse tunnistus, mis annab õiguse arhitektuuri erialal tegutsemiseks, — tehnikateaduskondade poolt väljaantav ülikoolidiplom, millega koos omistatakse “univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)/univerzitetna diplomirana inženirka” kraad; diplomile on lisatud seaduslikult tunnustatud arhitektuuri alal pädeva asutuse tunnistus, mis annab õiguse arhitektuuri alal tegutsemiseks. 	2006/2007
Slovosko	<ul style="list-style-type: none"> — diplom arhitektuuri ja hoonete ehituse erialal (“architektúra a pozemné staviteľstvo”), mida Slovaki Tehnikaülikool (Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1950 — 1952 (kutsenimetus: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal (“architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1952 — 1960 (kutsenimetus: Ing. arch.), — diplom hoonete ehituse erialal (“pozemné staviteľstvo”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuri ja hoonete ehituse teaduskond (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1952 — 1960 (kutsenimetus: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal (“architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1961 — 1976 (kutsenimetus: Ing. arch.), — diplom hoonete ehituse erialal (“pozemné stavby”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1961 — 1976 (kutsenimetus: Ing.), — diplom arhitektuuri erialal (“architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuriteaduskond (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas annab välja alates 1977. aastast (kutsenimetus: Ing. arch.), — diplom linnakujunduse erialal (“urbanizmus”), mida Slovaki Tehnikaülikooli arhitektuuriteaduskond (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas annab välja alates 1977. aastast (kutsenimetus: Ing. arch.), — diplom hoonete ehituse erialal (“pozemné stavby”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas andis välja aastatel 1977 — 1997 (kutsenimetus: Ing.), — diplom arhitektuuri ja hoonete ehituse erialal (“architektúra a pozemné stavby”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) Bratislavas annab välja alates 1998. aastast (kutsenimetus: Ing.), — diplom hoonete ehituse erialal spetsialiseerumisega arhitektuurile (“pozemné stavby — špecializácia: architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) Bratislavas andis välja aastatel 2000 — 2001 (kutsenimetus: Ing.), — diplom hoonete ehituse ja arhitektuuri erialal (“pozemné stavby a architektúra”), mida Slovaki Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) Bratislavas annab välja alates 2001. aastast (kutsenimetus: Ing.), 	2006/2007

Riik	Kvalifikatsiooni tõendav dokument	Akadeemiline võrdlusaasta
	<ul style="list-style-type: none"> — diplom arhitektuuri erialal ("architektúra"), mida Bratislava Kunstiakadeemia (Vysoká škola výtvarných umení) annab välja alates 1969. aastast (kuni 1990. aastani kutsenimetusega: Akad. arch., aastatel 1990 — 1992 kutsenimetusega: Mgr., aastatel 1992 — 1996 kutsenimetusega: Mgr. arch., alates 1997. aastast kutsenimetusega: Mgr. art.), — diplom hoonete ehituse erialal ("pozemné staviteľstvo"), mida Košice Tehnikaülikooli tsiviilehituse teaduskond (Stavebná fakulta, Technická univerzita) andis välja aastatel 1981 — 1991 (kutsenimetusega: Ing.). <p>Kõikidele nimetatud dokumentidele peab olema lisatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Bratislavas asuva Slovaki arhitektide koja (Slovenská komora architektov) poolt välja antud luba eriala välja toomata või töötamiseks hoonete ehituse ("pozemné stavby") või maakasutuse planeerimise ("územné plánovanie") erialal, — Bratislavas asuva Slovaki ehitusinseneride koja (Slovenská komora stavebných inžinierov) poolt välja antud luba töötamiseks hoonete ehituse ("pozemné stavby") erialal 	
Suomi/Finland	<ul style="list-style-type: none"> — tehnikaülikoolide ja Oulu Ülikooli arhitektuuriteaduskondade poolt välja antud diplomid (arkitehti/arkitekt) — tehnikakõrgkoolide poolt välja antud diplomid (rakennusarkitehti/byggnadsarkitekt) 	1997/1998
Sverige	<ul style="list-style-type: none"> — Kuningliku Tehnikainstituudi arhitektuurikooli, Chalmersi Tehnikainstituudi ja Lundi Ülikooli tehnikainstituudi poolt välja antud diplomid (arkitekt, arhitektuurimagister) — Rootsi Arhitektide Liidu "Svenska Arkitekters Riksförbund" (SAR) liikme tunnistus, kui kõnealune isik on omandanud ettevalmistuse riigis, mille suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse 	1997/1998
United Kingdom	<ul style="list-style-type: none"> — kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid, mille on pärast eksami sooritamist välja andnud: <ul style="list-style-type: none"> — Royal Institute of British Architects — ülikoolide, polütehniliste instituutide, kolledžite, tehnoloogia- ja kunstikoolide juures asuvad arhitektuuriosakonnad ja mida 10. juunil 1985 Ühendkuningriigi Architects Registration Council registrisse kandmiseks (Architect) tunnustas — tunnistus, mis kinnitab, et selle omanik on 1931. aasta seaduse Architects Registration Act jaotise 6 lõike 1 punktide a, b või jaotise 6 lõike 1 alusel omandanud õiguse arhitekti kutsenimetusele (Architect) — tunnistus, mis kinnitab, et selle omanik on 1938. aasta seaduse Architects Registration Act jaotise 2 alusel omandanud õiguse arhitekti kutsenimetusele (Architect) 	1987/1988

VII LISA

Dokumendid ja tunnistused, mille esitamist võib nõuda artikli 50 lõike 1 kohaselt1. *Dokumendid*

- a) Asjaomase isiku kodakondsust tõendav dokument.
- b) Koopia erialast pädevust või kvalifikatsiooni tõendavast tunnistusest, mis annab õiguse asjaomasel kutsealal tegutsemiseks, ning vajadusel tõend kõnealuse isiku poolt omandatud tööalase kogemuse kohta.

Lisaks sellele võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused nõuda taotlejalt tema koolitust ja väljaõpet puudutava teabe esitamist, kuivõrd see on vajalik tuvastamiseks võimalikke kõrvalekaldeid päritoluliikmesriigi poolt nõutud koolitusest ja väljaõppest kooskõlas artikliga 14. Kui taotleja ei suuda nimetatud teavet esitada, pöörduvad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused päritoluliikmesriigi kontaktasutuse, pädeva asutuse või mõne muu asjaomase asutuse poole.

- c) Artiklis 16 nimetatud juhtudel päritoluliikmesriigi või liikmesriigi, kust teise riigi kodanik tuleb, asjaomase asutuse või institutsiooni poolt väljastatud tõend tegevuse liigi ja kestuse kohta.
- d) Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus, kes nõuab reguleeritud kutsealal tegevust alustada soovivatelt kodanikelt hea maine ja laitmatu reputatsiooni või isiku pankroti väljakuulutamise puudumise tõendamist või kes kutsealal tegutsemise ametialaste käitumisreeglite vastu eksimise või kuriteos süüdimõistmise tõttu edasi lükkab või keelustab, aktsepteerib vastuvõtva liikmesriigi territooriumil kõnealusel kutsealal tegutseda soovivate teiste liikmesriikide kodanike puhul piisava tõendina päritoluliikmesriigi või liikmesriigi, kust teise riigi kodanik tuleb, pädeva asutuse poolt väljaantud tõendit, mis tõendab nõuetele vastavust. Päritoluliikmesriigi asutused peavad nõutud dokumendid esitama kahe kuu jooksul.

Kui päritoluliikmesriik või liikmesriik, kust teise riigi kodanik tuleb, ei anna välja eelnimetatud dokumentaalset tõendit, asendatakse need tõendid vandega või kui riigis ei ole vanne sätestatud, siis töotusega, mille asjaomane isik annab pädeva kohtuorgani või haldusasutuse ees või vajadusel päritoluliikmesriigi või liikmesriigi, kust teise riigi kodanik tuleb, notari või pädeva kutseorgani ees; selline organ või notar annab välja tunnistuse, mis tõendab vande või töotuse autentsust.

- e) Kui vastuvõttev liikmesriik nõuab oma kodanikelt reguleeritud kutsealal tegutsemiseks dokumentaalset tõendit füüsilise ja vaimse tervise kohta, aktsepteerib asjaomane liikmesriik päritoluliikmesriigis nõutud sellekohast dokumenti piisava tõendina. Kui päritoluliikmesriik sellist tõendit ei nõua, aktsepteerib vastuvõttev liikmesriik selle riigi pädeva asutuse poolt väljastatud tõendit. Sellisel juhul peab päritoluliikmesriigi pädev asutus esitama nõutud tõendi kahe kuu jooksul.
- f) Kui vastuvõttev liikmesriik nõuab oma kodanikelt, kes soovivad alustada tegevust reguleeritud kutsealal,
- usaldusväärse finantsolukorra tõendamist,
 - tõendit selle kohta, et nad on oma kutsevastutusest tuleneda võivate finantstagajärgede vastu kindlustatud, täites vastuvõtvas liikmesriigis kindlustuskatte tingimuste ja ulatusega seonduvaid kehtivaid õigusnorme,
- aktsepteerib kõnealune liikmesriik teiste liikmesriikide pankade ja kindlustusseltside poolt välja antud sellekohaseid tõendeid piisavate tõenditena.

2. *Sertifikaadid*

Hõlbustamiseks käesoleva direktiivi III jaotise III peatüki kohaldamist, võivad liikmesriigid ette näha, et lisaks kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele peavad käesoleva direktiiviga ettenähtud haridus- ja koolitusnõuetele vastavad isikud esitama oma päritoluliikmesriigi pädevate asutuste poolt välja antud sertifikaadi, milles märgitakse, et kõnealused kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid on need, millele käesolevas direktiivis viidatakse.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/39/EÜ,

7. september 2005,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ, mis käsitleb mootorsõidukite istmeid, nende kinnituspunkte ja peatusesid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

M1-kategooria sõidukites, millele on tüübikinnitus antud pärast nimetatud kuupäeva.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

- (5) Kuni ühenduse tüübikinnitussüsteem ei laiene kõikidele sõidukikategooriatele, tuleks liiklusohutuse huvides nõuda turvavööde kinnituspunktidega ühilduvate istmete ja nende kinnituspunktide paigaldamist ka muudesse kui M₁-kategooria sõidukitesse.

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (6) Direktiivis 74/408/EMÜ juba sätestatakse kõik tehnilised eeskirjad ja haldusnormid, mis võimaldavad anda asjaomase tüübikinnituse muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Seetõttu ei ole liikmesriikidel vaja kehtestada muid sätteid.

(1) Teadusuuringud on näidanud, et turvavööde ja turvasüsteemide kasutamine aitab oluliselt vähendada surmajuhude arvu ja vigastuste raskust õnnetusjuhtumi, isegi ümbermineku korral. Nende paigaldamine kõigile sõidukikategooriatele on kindlasti oluline samm edasi liiklusohutuse suurendamisel ning sellest tulenevalt elude päästmisel.

- (7) Alates komisjoni 17. juuni 1996. aasta direktiivi 96/37/EÜ, millega kohandatakse nõukogu direktiivi 74/408/EMÜ ⁽⁶⁾ tehnika arenguga, jõustumisest on mitmed liikmesriigid juba teinud selles sisalduvad sätted kohustuslikuks ka muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Tootjad ja nende tarnijad on seega välja töötanud asjakohase tehnoloogia.

(2) Turvavööde paigaldamine kõikidesse sõidukitesse võib tuua olulist ühiskondlikku kasu.

- (8) Teadusuuringud on näidanud, et küljega sõidu suunas olevatele istmetele ei ole võimalik paigaldada turvavööid, mis tagaksid reisijate turvalisuse samal tasemel kui näoga sõidusuunas olevate istmete puhul. Ohutuse tagamiseks on vaja keelata selliste istmete kasutamine teatud sõidukikategooriates.

(3) 18. veebruari 1986. aasta resolutsioonis liiklusõnnetuste vähendamise ühismeetmete kohta, mis on osa ühenduse liiklusohutuse programmist, ⁽³⁾ rõhutas Euroopa Parlament vajadust teha turvavööde kasutamine kohustuslikuks kõikidele reisijatele, sealhulgas lastele, välja arvatud ühissõidukites. Seetõttu tuleb turvavööde ja/või turvasüsteemide paigaldamisega seoses vahet teha ühistranspordi bussidel ja muudel sõidukitel.

- (9) Sätted, mis lubavad küljega sõidu suunas olevate kahepunktivööga istmete kasutamist teatud M3-kategooria sõidukite puhul, peaksid olema ajutise olemusega, sõltuvalt hetkest, mil jõustub ühenduse õigusakt, millega sõnastatakse uuesti direktiiv 70/156/EMÜ ja laiendatakse ühenduse tüübikinnitust kõigile sõidukitele, kaasa arvatud M3-kategooria sõidukid.

(4) Vastavalt nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivile 70/156/EMÜ liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta, ⁽⁴⁾ on alates 1. jaanuarist 1998 ühenduse tüübikinnitussüsteemi kohaldatud ainult kõigile uutele M₁-kategooria sõidukitele. Seega peavad direktiivi 74/408/EMÜ ⁽⁵⁾ sätetele vastavad istmed, istmete kinnituspunktid ja peatoed olema paigaldatud vaid nendes

- (10) Direktiivi 74/408/EMÜ tuleks vastavalt muuta.

⁽¹⁾ ELT C 80, 30.3.2004, lk 6.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2003. aasta arvamus (ELT C 91 E, 15.4.2004, lk 487), nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 111 E, 11.5.2005, lk 33), Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuli 2005. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT C 68, 24.3.1986, lk 35.

⁽⁴⁾ EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/104/EÜ (ELT L 337, 13.11.2004, lk 13).

⁽⁵⁾ EÜT L 221, 12.8.1974, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁶⁾ EÜT L 186, 25.7.1996, lk 28.

(11) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt liiklusohutuse parandamist turvavööde kohustusliku paigaldamise kehtestamisega teatava kategooria sõidukites, ning mis seetõttu on kavandatava meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

kinnituspunktid peavad vastama nõukogu direktiivile 76/115/EMÜ (**).

Antud vabastus kehtib viie aasta jooksul alates 20. oktoobrist 2005. Seda kehtivusaega võidakse pikendada, kui on olemas usaldusväärsed statistilised andmed liiklusõnnetuste kohta ja vahepeal on turvasüsteeme edasi arendatud.

(*) EÜT L 220, 29.8.1977, lk 95. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(**) EÜT L 24, 30.1.1976, lk 6. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 96/38/EÜ (EÜT L 197, 26.7.1996, lk 95)."

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 74/408/EMÜ muutmine

Direktiivi 74/408/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 1 lisatakse järgmine lõike:

"M₂- ja M₃-kategooria sõidukid liigitatakse klassidesse nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/85/EÜ (mis käsitleb reisijateveoks mõeldud sõidukite, millel on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa iste-kohta, erieeskirju) (*) I lisa 2. jaos.

(*) EÜT L 42, 13.2.2002, lk 1."

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete suhtes."

2. Lisatakse järgmine artikkel:

"Artikkel 3a

1. Küljega sõidu suunas olevate istmete paigaldamine on keelatud M₁-, N₁-, M₂- (III või B klass) ja M₃- (III või B klass) kategooria sõidukites.

2. Lõiget 1 ei kohaldata kiirabiautode ega direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 1 esimeses taandes loetletud sõidukite suhtes.

3. Lõiget 1 ei kohaldata M3-kategooria sõidukitele (III või B klass), mille tehniliselt lubatud maksimaalne tegelik mass ületab 10 tonni ja milles küljega sõidu suunas olevad istmed on paigutatud rühmiti sõiduki tagumisse ossa, nii et need moodustavad maksimaalselt kümne istmega integreeritud salongi. Niisugused küljega sõidu suunas olevad istmed tuleb paigaldada vähemalt koos peatoega ja tõmburiga varustatud kahepunktivõõga, mille tüüp on kinnitatud vastavalt nõukogu direktiivile 77/541/EMÜ (*). Nende turvavööde

3. II lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.1 asendatakse järgmisega:

"1.1. Käesoleva lisa nõudeid ei kohaldata seljaga sõidu suunas olevate istmete ega nendele istmetele kinnitatud mis tahes peatugede suhtes.;"

b) punkt 2.3. asendatakse järgmisega:

"2.3. Iste — ühele täiskasvanule mõeldud ühes tükis konstruktsioon koos istmekattega, mis võib, aga ei tarvitse olla sõiduki kerega lahutatult ühendatud. Terminiga tähistatakse nii üksikistet kui ühele isikule mõeldud pinkistme osa.

Olenevalt sõidu suunast määratletakse iste järgmiselt:

2.3.1. Näoga sõidu suunas olev iste — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriasand moodustab väikesema kui + 10° või — 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriasandi suhtes.

2.3.2. Seljaga sõidu suunas olev iste — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki tagaosas suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriasand moodustab väikesema kui + 10° või — 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriasandi suhtes.

2.3.3. Küljega sõidu suunas olev iste — iste, mille paigutus sõiduki vertikaalse sümmeetriasandi suhtes ei vasta punktides 2.3.1 või 2.3.2 esitatud määratlustele.;"

c) punkt 2.9. jäetakse välja.

4. III lisa punkt 2.5. asendatakse järgmisega:

"2.5. Iste — ühele või mitmele täiskasvanule sõidukis kasutamiseks mõeldud konstruktsioon koos istmekatte ja kinnitustega, mis tavaliselt on ühendatud sõiduki kerega.

Olenevalt sõidu suunast määratletakse iste järgmiselt:

2.5.1. *Näoga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki esiosa suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 10° või — 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.5.2. *Seljaga sõidu suunas olev iste* — iste, mida saab kasutada siis, kui sõiduk sõidab ja mis on näoga sõiduki tagaosas suunas selliselt, et istme vertikaalne sümmeetriatasand moodustab väikesema kui + 10° või — 10° nurga sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes.

2.5.3. *Küljega sõidu suunas olev iste* — iste, mille paigutus sõiduki vertikaalse sümmeetriatasandi suhtes ei vasta punktides 2.5.1. või 2.5.2. esitatud määratlustele.”

5. IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.1. asendatakse järgmisega:

“1.1. Käesolevas lisas sätestatud nõudeid kohaldatakse N₁-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite suhtes ning M₂- ja M₃-kategooria sõidukite suhtes, mida III lisa ei hõlma. Väljaarvatud punkti 2.5. sätteid, kohaldatakse neid nõudeid kõikide sõidukikategooriate küljega sõidu suunas olevate istmete suhtes.”

b) punkt 2.4. asendatakse järgmisega:

“2.4. Kõik istmed, mida saab kallutada ettepoole või millel on kokkuklapitavad seljatoed, peavad tavaasendis automaatselt lukustuma. Käesolevat nõuet ei kohaldata istmete suhtes, mis on paigaldatud I, II või A klassi M₂- või M₃- kategooria sõidukite ratasoolidele ettenähtud kohtadele.”

Artikkel 2

Rakendamine

1. Alates 20. aprillist 2006, juhul kui istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed vastavad käesoleva direktiivi nõuetele:

a) ei keeldu liikmesriigid sõidukitüübiga seoses EÜ tüüvikinnituse või siseriikliku tüüvikinnituse andmisest;

b) ei keela liikmesriigid uute sõidukite registreerimist, müüki või kasutuselevõttu.

2. Alates 20. oktoobrist 2006, juhul kui uute sõidukitüüpide istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele:

a) ei anna liikmesriigid enam EÜ tüüvikinnitust;

b) keelduvad liikmesriigid siseriikliku tüüvikinnituse andmisest.

3. Alates 20. oktoobrist 2007, juhul kui istmed, nende kinnituspunktid ja peatoed ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele:

a) loevad liikmesriigid direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt uute sõidukitega kaasas olevad vastavussertifikaadid kehtetuks;

b) keelavad liikmesriigid selliste uute sõidukite registreerimise, müügi või kasutuselevõtmise, välja arvatud juhul, kui tugineakse direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 2 sätetele.

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. aprillist 2006. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldatakse neid meetmeid alates 21. aprillist 2006.

3. Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/40/EÜ,

7. september 2005,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/541/EMÜ mootorsõidukite turvavöösid ja turvasüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, (1)

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras (2)

ning arvestades järgmist:

- (1) Teadusuuringud on näidanud, et turvavööde ja turvasüsteemide kasutamine aitab oluliselt vähendada surmajuhude arvu ja vigastuste raskust õnnetusjuhtumi, isegi ümbermineku korral. Nende paigaldamine kõigile sõidukikategooriatele on kindlasti oluline samm edasi liiklusohutuse suurendamisel ning sellest tulenevalt elude päästmisel.
- (2) Turvavööde paigaldamine kõikidesse sõidukitesse võib tuua olulist ühiskondlikku kasu.
- (3) 18. veebruari 1986. aasta resolutsioonis liiklusõnnetuste vähendamise ühismeetmete kohta, mis on osa ühenduse liiklusohutuse programmist, (3) rõhutas Euroopa Parlament vajadust teha turvavööde kasutamine kohustuslikuks kõikidele reisijatele, sealhulgas lastele, välja arvatud ühissõidukites. Seetõttu tuleb turvavööde ja/või turvasüsteemide paigaldamisega seoses vahet teha ühistranspordi bussidel ja muudel sõidukitel.
- (4) Vastavalt nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivile 70/156/EMÜ liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta, (4) on alates 1. jaanuarist 1998 ühenduse tüübikinnitussüsteemi kohaldatud ainult kõigile uutele

M₁-kategooria sõidukitele. Seega peavad turvavööd ja/või turvasüsteemid olema paigaldatud vaid nendes sõidukites, mis vastavad direktiivi 77/541/EMÜ (5) sätetele.

- (5) Kuni ühenduse tüübikinnitussüsteem ei laiene kõikidele sõidukikategooriatele, tuleks liiklusohutuse huvides nõuda turvavööde ja turvasüsteemide paigaldamist ka muudesse kui M₁-kategooria sõidukitesse.
- (6) Direktiivis 77/541/EMÜ juba sätestatakse kõik tehnilised eeskirjad ja haldusnormid, mis võimaldavad anda asjaomase tüübikinnituse muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Seetõttu ei ole liikmesriikidel vaja kehtestada muid norme.
- (7) Alates komisjoni 17. juuni 1996. aasta direktiivi 96/36/EÜ, millega kohandatakse tehnika arenguga mootorsõidukite turvavöösid ja turvasüsteeme käsitlevat nõukogu direktiivi 77/541/EMÜ, (6) jõustumisest on mitmed liikmesriigid juba teinud selles sisalduvad sätted kohustuslikuks ka muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Tootjad ja nende tarnijad on seega välja töötanud asjakohase tehnoloogia.
- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/85/EÜ (mis käsitleb reisijateveoks mõeldud sõidukite, millel on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa istekohta, erieeskirju) (7) võimaldab piiratud liikumisvõimega isikutel nagu näiteks puuetega inimesed sissepääsu kaheksat või enam istet sisaldavatesse, reisijateveoks kasutatavatesse sõidukitesse. See on vajalik, et liikmesriigid saaksid lubada selliste turvavööde ja turvasüsteemide paigaldamist, mis ei ole kooskõlas direktiivi 77/541/EMÜ tehniliste nõuetega, kuid mis on spetsiaalselt välja töötatud eesmärgiga kaitsta kõnealuseid inimesi asjaomastes sõidukites.

(1) ELT C 80, 30.3.2004, lk 10.

(2) Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2003. aasta arvamus (ELT C 91 E, 15.4.2004, lk 491), nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 111 E, 11.5.2005, lk 28), Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

(3) EÜT C 68, 24.3.1986, lk 35.

(4) EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/78/EÜ (ELT L 153, 30.4.2004, lk 103).

(5) EÜT L 220, 29.8.1977, lk 95. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(6) EÜT L 178, 17.7.1996, lk 15.

(7) EÜT L 42, 13.2.2002, lk 1.

(9) Direktiivi 77/541/EMÜ tuleks vastavalt muuta.

“M₂- ja M₃-kategorია sõidukid liigitatakse klassidesse nagu need on määratletud direktiivi 2001/85/EÜ I lisa 2. jaos.”

(10) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt liiklusohutuse parandamist turvavööde kohustusliku paigaldamise kehtestamisega teatava kategooria sõidukites, ning mis seetõttu on kavandatava meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

3. I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 3.1 joonealune märkus jäetakse välja;

b) punkt 3.1.1 asendatakse järgmisega:

“3.1.1. Välja arvatud üksnes seisvas sõidukis kasutamiseks ettenähtud istmed, peavad M₁-, M₂- (III või B klass), M₃- (III või B klass) ja N-kategooria sõidukite istmed olema varustatud käesoleva direktiivi nõuetele vastavate turvavööde ja/või turvasüsteemidega.

M₂- või M₃- kategooriasse kuuluvatesse I, II või A klassi sõidukitesse võivad olla paigaldatud turvavööd ja/või turvasüsteemid, juhul kui need vastavad käesoleva direktiivi nõuetele.”

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 77/541/EMÜ muutmine

Direktiivi 77/541/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Lisatakse artikkel 2a:

“Artikkel 2a

1. Siseriikliku õiguse kohaselt võivad liikmesriigid lubada selliste turvavööde või turvasüsteemide paigaldamist, mis ei ole hõlmatud käesoleva direktiiviga, juhul kui need on kasutamiseks puuetega inimestele.

2. Liikmesriigid võivad samuti jätta käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja turvasüsteemid, mis peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/85/EÜ (mis käsitleb reisijateveoks mõeldud sõidukite, millel on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa istekohta, erieskirju) (*) VII lisa sätetele.

3. Käesoleva direktiivi I lisa punkti 3.2.1 nõudeid ei kohaldata lõigetega 1 ja 2 hõlmatud turvavööde ja turvasüsteemide suhtes.

(*) EÜT L 42, 13.2.2002, lk 1.”

2. Artiklisse 9 lisatakse järgmine lõik:

Artikkel 2

Puuetega inimestele kavandatud meetmed

Hiljemalt 20 aprillil 2008 vaatab komisjon läbi konkreetse korra ühtlustamiseks puuetega inimeste turvavöödele esitatavaid nõudeid olemasolevate rahvusvaheliste standardite ja siseriiklike õigusaktide nõuete põhjal, et tagada turvalisuse tase, mis on samaväärne käesolevas direktiivis sätestatud turvalisuse tasemega. Vajaduse korral esitab komisjon meetmete eelnõud. Käesoleva direktiivi muudatused võetakse vastu vastavalt direktiivi 70/156/EMÜ artiklile 13.

Artikkel 3

Rakendamine

1. Alates 20 aprillist 2006, juhul kui turvavööd ja turvasüsteemid vastavad käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 77/541/EMÜ nõuetele:

a) ei keeldu liikmesriigid sõidukitüübiga seoses EÜ tüübikinnituse või siseriikliku tüübikinnituse andmisest;

b) ei keela liikmesriigid uute sõidukite registreerimist, müüki või kasutuselevõttu.

2. Alates 20 oktoobrist 2006, juhul kui uute sõidukitüüpide turvavööd ja turvasüsteemid ei vasta käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 77/541/EMÜ nõuetele:

- a) ei anna liikmesriigid enam EÜ tüübikinnitust;
- b) keelduvad liikmesriigid siseriikliku tüübikinnituse andmisest.

3. Alates 20 oktoobrist 2007, juhul kui turvavööd ja turvasüsteemid ei vasta käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 77/541/EMÜ nõuetele:

- a) loevad liikmesriigid direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt uute sõidukitega kaasas olevad vastavussertifikaadid kehtetuks;
- b) keelavad liikmesriigid selliste uute sõidukite registreerimise, müügi või kasutuselevõtmise, välja arvatud juhul, kui tugineakse direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 2 sätetele.

Artikkel 4

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20 aprilliks 2006. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad neid meetmeid alates 21 aprillist 2006.

3. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral

nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/41/EÜ,

7. september 2005,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/115/EMÜ mootorsõidukite turvavööde kinnituspunkte käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, (1)

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras (2)

ning arvestades järgmist:

- (1) Teadusuuringud on näidanud, et turvavööde ja turvasüsteemide kasutamine aitab oluliselt vähendada surmajuhude arvu ja vigastuste raskust õnnetusjuhtumi, isegi ümbermineku korral. Nende paigaldamine kõigile sõidukikategooriatele on kindlasti oluline samm edasi liiklusohutuse suurendamisel ning sellest tulenevalt elude päästmisel.
- (2) Turvavööde paigaldamine kõikidesse sõidukitesse võib tuua olulist ühiskondlikku kasu.
- (3) 18. veebruari 1986. aasta resolutsioonis liiklusõnnetuste vähendamise ühismeetmete kohta, mis on osa ühenduse liiklusohutuse programmist, (3) rõhutas Euroopa Parlament vajadust teha turvavööde kasutamine kohustuslikuks kõikidele reisijatele, sealhulgas lastele, välja arvatud ühissõidukites. Seetõttu tuleb turvavööde ja/või turvasüsteemide paigaldamisega seoses vahet teha ühistranspordi bussidel ja muudel sõidukitel.
- (4) Vastavalt nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivile 70/156/EMÜ liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta, (4) on alates 1. jaanuarist 1998 ühenduse tüübikinnitussüsteemi kohaldatud ainult kõigile uutele M₁-kategooria sõidukitele. Seega peavad turvavööde

ja/või turvasüsteemide kinnituspunktid olema paigaldatud ainult nendes sõidukitesse, mis vastavad direktiivi 76/115/EMÜ (5) sätetele.

- (5) Kuni ühenduse tüübikinnitussüsteem ei laiene kõikidele sõidukikategooriatele, tuleks liiklusohutuse huvides nõuda turvavööde ja turvasüsteemide kinnituspunktide paigaldamist ka muudesse kui M₁-kategooria sõidukitesse.

- (6) Direktiivis 76/115/EMÜ juba sätestatakse kõik tehnilised eeskirjad ja haldusnormid, mis võimaldavad anda asjaomase tüübikinnituse muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Seetõttu ei ole liikmesriikidel vaja kehtestada muid norme.

- (7) Alates komisjoni 17. juuni 1996. aasta direktiivi 96/38/EÜ, millega kohandatakse tehnika arenguga nõukogu direktiivi 76/115/EMÜ mootorsõidukite turvavööde kinnituspunktide kohta, jõustumisest on mitmed liikmesriigid juba teinud selles sisalduvad sätted kohustuslikuks ka muudele kui M₁-kategooria sõidukitele. Tootjad ja nende tarnijad on seega välja töötanud asjakohase tehnoloogia.

- (8) Direktiivi 76/115/EMÜ tuleks vastavalt muuta.

- (9) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt liiklusohutuse parandamist turvavööde kohustusliku paigaldamise kehtestamisega teatava kategooria sõidukites, ning mis seetõttu on kavandatava meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

(1) ELT C 80, 30.3.2004, lk 8.

(2) Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2003. aasta arvamus (ELT C 91 E, 15.4.2004, lk 496), nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 111 E, 11.5.2005, lk 23), Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

(3) EÜT C 68, 24.3.1986, lk 35.

(4) EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/78/EÜ (ELT L 153, 30.4.2004, lk 103).

(5) EÜT L 24, 30.1.1976, lk 6. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 96/38/EÜ (EÜT L 187, 26.7.1996, lk 95).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 76/115/EMÜ muutmine

Direktiivi 76/115/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklisse 2 lisatakse järgmine lõik:

“M₂- ja M₃-kategooria sõidukid liigitatakse klassidesse nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/85/EÜ (mis käsitleb reisijateveoks mõeldud sõidukite, millel on lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa istekohta, erieeskirju) (*) I lisa 2. jaos.

(*) EÜT L 42, 13.2.2002, lk 1.”

2. I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1.9 jäetakse välja;

b) punkt 4.3.1 asendatakse järgmisega:

“4.3.1. M₁-, M₂- (III või B klass), M₃- (III või B klass) ja N-kategooria sõidukid tuleb varustada turvavööde kinnituspunktidega vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele.”;

c) punkt 4.3.8. asendatakse järgmisega:

“4.3.8. Üksnes sõiduki seisu ajal kasutamiseks ettenähtud istmetele, samuti punktidega 4.3.1 — 4.3.5 hõlmatud mis tahes sõiduki istmetele, ei nõuta turvavöö kinnituspunktide paigaldamist. Kui sõiduki sellised istmed on kinnituspunktidega varustatud, peavad need kinnituspunktid vastama käesoleva direktiivi sätetele. Mis tahes kinnituspunkt, mis on ettenähtud kasutamiseks ainult puuetega isiku turvavöö jaoks, või mis tahes muu nõukogu 28. juuni 1977. aasta direktiivi 77/541/EMÜ (mootorsõidukite turvavööid ja turvasüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) (*) artiklis 2a nimetatud turvasüsteem ei pea vastama käesoleva direktiivi nõuetele, kui see on konstrueeritud ja valmistatud kooskõlas siseriiklike õigusaktide nõuetega, et tagada kõrgeim vajaliku ohutuse tase.

(*) EÜT L 220, 29.8.1977, lk 95. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.”

Artikkel 2

Puuetega inimestele kavandatud meetmed

Hiljemalt 20. aprillil 2008 vaatab komisjon läbi konkreetse korra ühtlustamiseks puuetega inimeste turvavööde

kinnituspunktidele või muudele direktiivi 77/541/EMÜ artiklis 2a nimetatud turvasüsteemidele esitatavaid nõudeid olemasolevate rahvusvaheliste standardite ja siseriiklike õigusaktide nõuete põhjal, et tagada turvalisuse tase, mis on samaväärne käesolevas direktiivis sätestatud turvalisuse tasemega. Vajaduse korral esitab komisjon meetmete eelnõu. Käesoleva direktiivi muudatused võetakse vastu vastavalt direktiivi 70/156/EMÜ artiklile 13.

Artikkel 3

Rakendamine

1. Alates 20. aprillist 2006, juhul kui turvavööde kinnituspunktid vastavad käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 76/115/EMÜ nõuetele:

a) ei keeldu liikmesriigid sõidukitüübiga seoses EÜ tüübikinnituse või siseriikliku tüübikinnituse andmisest;

b) ei keela liikmesriigid uute sõidukite registreerimist, müüki või kasutuselevõttu.

2. Alates 20. oktoobrist 2006, juhul kui uute sõidukitüüpide turvavööde kinnituspunktid ei vasta käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 76/115/EMÜ nõuetele:

a) ei anna liikmesriigid enam EÜ tüübikinnitust;

b) keelduvad liikmesriigid siseriikliku tüübikinnituse andmisest.

3. Alates 20. oktoobrist 2007, juhul kui turvavööde kinnituspunktid ei vasta käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 76/115/EMÜ nõuetele:

a) loevad liikmesriigid direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 kohaselt uute sõidukitega kaasas olevad vastavussertifikaadid kehtetuks;

b) keelavad liikmesriigid selliste uute sõidukite registreerimise, müügi või kasutuselevõtmise, välja arvatud juhul, kui tugineakse direktiivi 70/156/EMÜ artikli 8 lõike 2 sätetele.

Artikkel 4

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. aprilliks 2006. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad neid meetmeid alates 21. aprillist 2006.

3. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CLARKE

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/44/EÜ,

7. september 2005,

ühtlustatud jõteabeteenuste kohta ühenduse siseveeteedel

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 71,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

toimides vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlusele ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Info- ja sidetehnoloogiate rakendamine siseveeteedel aitab oluliselt suurendada siseveetranspordi ohutust ja tõhusust.
- (2) Mõnes liikmesriigis on siseriiklikud teabeteenuste rakendused eri veeteedel juba kasutuses. Ühtlustatud, koostalitlusvõimelise ja avatud navigatsiooniabi- ja teabesüsteemi tagamiseks ühenduse siseveeteede võrgus tuleks kehtestada ühised nõuded ja tehnilised kirjeldused.
- (3) Ohutuskaalutlustel ja üle-euroopalise ühtlustamise huvides peaksid need ühised nõuded ja tehnilised kirjeldused toetuma asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu Rahvusvahelise Navigatsiooniliidu (PIANC), Reini jõel laevajuhtimise keskkomisjoni (CCNR) ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE), poolt selles valdkonnas tehtud tööle.
- (4) Jõteabeteenused peaksid põhinema operaatoritevahelistel süsteemidel, mis lähtuvad avatud ja avalikest standarditest, mis on mittediskrimineerivatel alustel avatud kõigile süsteemi tarnijatele ja kasutajatele.
- (5) Need nõuded ja tehnilised kirjeldused ei pea olema kohustuslikud sellistel siseriiklikel laevatatavatel siseveeteedel, mis ei ole seotud teise liikmesriigi laevatatava võrguga. Ka nendel siseveeteedel soovitatakse siiski rakendada käesolevas direktiivis määratletud jõteabeteenuseid ning muuta olemasolevad süsteemid sellega koostalitlusvõimeliseks.
- (6) Jõteabeteenuste väljaarendamine peaks põhinema sellistel eesmärkidel nagu siseveelaevanduse ohutus, tõhusus ja keskkonnasõbralikkus, mis saavutatakse liikluse ja transpordi korraldamise, keskkonna ja infrastruktuuride kaitse ning erieskirjade rakendamise kaudu.
- (7) Jõteabeteenustega seotud nõuded peaksid vähemalt puudutama teabeteenuseid, mida liikmesriigid peavad osutama.
- (8) Tehniliste kirjelduste kehtestamine peaks hõlmama selliseid süsteeme nagu elektroonilised navigatsioonikaardid, elektroonilised laevadest teatamise süsteemid, sealhulgas Euroopa laevade numbrimärkide ühtne süsteem, teated kipritele ning laevade liikumistee kindlakstegemine ja jälgimine. Komitee peaks kindlustama jõteabeteenuste kasutamiseks vajalike seadmete tehnilise ühildumise.
- (9) Liikmesriikide pädevuses on ühendusega koostöös soodustada, et kasutajad vastaksid protseduurilistele ja varustusalastele nõuetele, võttes arvesse, et siseveelaevanduse sektori ettevõtjad on väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad.
- (10) Jõteabeteenuste kasutuselevõtuga kaasneb isikuandmete töötlemine. Selline töötlemine peab olema vastavuses ühenduse eeskirjadega, mis on muu hulgas sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivis 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris ⁽⁴⁾. Jõteabeteenuste rakendamine ei tohi endaga kaasa tuua turuosaliste majanduslikult tundlike andmete kontrollimatut töötlemist.
- (11) Täpse asukoha määramist nõudvate jõteabeteenuste jaoks soovitatakse kasutada satelliitsidel põhinevat asukoha määramist. Need tehnoloogiad peaksid võimaldama koostoimimist teiste asjaomaste süsteemidega ja olema nendega ühendatud vastavalt käesolevas valdkonnas kohaldatavatele otsustele.

⁽¹⁾ ELT C 157, 28.6.2005, lk 56.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 27. juuni 2005. aasta otsus.⁽³⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).⁽⁴⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

- (12) Kuivõrd käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt võtta ühenduses kasutusele ühtlustatud jäteabeteenused, ei saa nõuetekohaselt saavutada ainult liikmesriigid üksi ning sellest tulenevalt on selle üleeuroopalist mõõdet arvestades võimalik seda paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta vastu meetmed kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealus artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (13) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (14) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽²⁾ punkti 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides oma tabeleid, mis näitaksid võimaluste piires käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete omavahelist vastavust ning need tabelid avaldama,

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse jäteabeteenuste rakendamise ja toimimise suhtes kõikidel liikmesriikide IV või kõrgema klassi siseveeteedel, mis on IV või kõrgema klassi veeteede kaudu ühenduses teise liikmesriigi IV või kõrgema klassi veetega, sealhulgas sellistel veeteedel olevates sadamates, mis on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta otsuses nr 1346/2001/EÜ, millega muudetakse mere- ja siseveesadamaid ja muid ühendveoterminale käsitlevat otsust nr 1692/96/EÜ ning III lisas sisalduvat projekti nr 8 ⁽³⁾. Käesoleva direktiivi puhul kohaldatakse UNECE 12. novembri 1992. aasta resolutsioonis nr 30 sätestatud Euroopa siseveeteede klasifikatsiooni.

2. Liikmesriigid võivad kohaldada käesolevat direktiivi siseveeteedele ja siseveesadamatele, millele pole osutatud lõikes 1.

Artikkel 3

Mõisted

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiiviga luuakse raamistik ühtlustatud jäteabeteenuste kasutuselevõtmiseks ja kasutamiseks ühenduses, et toetada siseveetransporti eesmärgiga tõsta selle ohutust, tõhusust ja keskkonnasõbralikkust ning hõlbustada selle ühitamist teiste transpordiliikidega.

2. Käesolevas direktiivis sätestatakse raamistik tehniliste nõuete, kirjelduste ja tingimuste kehtestamiseks ning edasiseks arendamiseks, et tagada ühenduse siseveeteedel ühtlustatud, koostalitlusvõimelised ja avatud jäteabeteenused. Tehniliste nõuete, kirjelduste ja tingimuste koostamist ning edasist arendamist viib läbi komisjon, keda abistab artiklis 11 osutatud komitee. Selles osas peaks komisjon hoolikalt arvestama asjassepuutuvate rahvusvaheliste organisatsioonide nagu PIANC, CCNR ja UNECE väljatöötatud meetmeid. Tagatakse ühilduvus muude transpordiliikide liikluskorraldusteenustega, eriti mere-laevade liikluskorralduse ja teabeteenustega.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *jäteabeteenused* — ühtlustatud teabeteenused, mis toetavad liiklus- ja veokorraldust siseveeteedel, sealhulgas ükskõik millised tehniliselt teostatavad liidesed teiste transpordiliikidega. Jäteabeteenused ei ole seotud sisemise äritegevusega ühes asjaomases äriühingus või mitme asjaomase äriühingu vahel, kuid on avatud ühitamiseks äritegevusega. Jäteabeteenused hõlmavad teenuseid, nagu faarvaatriteave, liiklusteave, liikluse korraldamine, toetus õnnetuste leevendamisel, teave transpordi korraldamiseks, statistika ja tolliteenused ning laevateede ja sadamatasud;
- b) *faarvaatriteave* — laevateega (faarvaatriga) seotud geograafiline, hüdroloogiline ja haldusteave. Faarvaatriteave on ühesuunaline: kaldalt laevale või kaldalt büroosse;
- c) *taktikaline liiklusteave* — teave, mis mõjutab vahetuid laeva-juhtimisotsuseid tegelikus liiklusolukorras ja geograafilises lähiumbruses;
- d) *strateegiline liiklusteave* — teave, mis mõjutab jäteabeteenuste kasutajate keskmise ja pika tähtajaga otsuseid;
- e) *jäteabeteenuste rakendus* — jäteabeteenuste osutamine selleks ettenähtud süsteemide kaudu;
- f) *jäteabeteenuste keskus* — koht, kus teenuseosutajad teenuste osutamist korraldavad;

⁽³⁾ ELT L 185, 6.7.2001, lk 1.

- g) *jõeteabeteenuste kasutajad* — kõik kasutajarühmad, sealhulgas paadikaptenid, jõeteabeteenuste osutajad, lüüside ja/või sildade käitajad, veeteasutused, sadama- ja terminaliettevõtjad, hädaabiteenuste osutajad õnnetuskeskustes, laevastikjuhid, lastivedajad ja kaubaveomaaklerid;
- h) *koostalitlusvõime* tähendab, et teenused, andmete sisu, andmevahetusvormingud ja -sagedused on ühtlustatud selliselt, et jõeteabeteenuste kasutajad saavad Euroopa tasandil kasutada ühtesid ja samu teenuseid ja teavet.

Artikkel 4

Jõeteabeteenuste kasutuselevõtt

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed jõeteabeteenuste rakendamiseks siseveeteedel, mis kuuluvad artikli 2 kohaldamisalasse.
2. Liikmesriigid arendavad jõeteabeteenuseid nii, et jõeteabeteenuste rakendus on tõhus, laiendatav ja koostalitlusvõimeline interaktsiooniks teiste jõeteabeteenuste rakendustega ja võimaluse korral teiste transpordiliikide süsteemidega. Samuti peab jõeteabeteenuste rakendus olema ühitatav veokorraldussüsteemide ja kaubandustegevusega.
3. Jõeteabeteenuste kasutuselevõtuks liikmesriigid:
 - a) annavad jõeteabeteenuste kasutajatele kõik asjakohased andmed seoses laevajuhtimise ja reisiplaneerimisega siseveeteedel. Need andmed tuleb anda vähemalt juurdepääsetavas elektroonilises vormis;
 - b) tagavad, et lisaks punktis a osutatud andmetele saavad jõeteabeteenuste kasutajad kasutada laevajuhtimiseks sobivaid elektroonilisi navigatsioonikaarte nende kõikide vastavalt Euroopa siseveeteede klassifikatsioonile Va ja kõrgema klassi siseveeteede kohta;
 - c) võimaldavad pädevatel asutustel saada elektroonilisi teateid laevade nõutavate andmete kohta niivõrd, kui laevadest teatamine on siseriiklike või rahvusvaheliste eeskirjadega nõutav. Piiriülese transpordi korral edastatakse see teave naaberriigi pädevatele asutustele, kusjuures see teave peab olema edastatud enne laevade piirile jõudmist;
 - d) tagavad, et teated kipritele, sealhulgas aruanded veetaseme (või maksimaalse lubatud süvise) ja jää kohta nende siseveeteedel, antakse standarditud, kodeeritud ja allalaaditavate sõnumitena. Selline standarditud sõnum sisaldab vähemalt sellist teavet, mida on vaja ohutuks laevajuhtimiseks. Teateid

kipritele antakse vähemalt juurdepääsetavas elektroonilises vormis.

Käesolevas lõikes osutatud kohustusi täidetakse vastavalt I ja II lisas määratletud kirjeldustele.

4. Liikmesriikide pädevad asutused loovad jõeteabeteenuste keskusi vastavalt piirkondlikele vajadustele.

5. Automaatse identifitseerimissüsteemi kasutamiseks kohaldatakse Baselis 6. aprillil 2000 Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu (ITU) raadioeeskirjade raames sõlmitud piirkondlikku kokkulepet raadiotelefonside teenuste kohta siseveeteedel.

6. Liikmesriigid, vajadusel koostöös Euroopa Liiduga, soodustavad, et laevajuhid, nende liikmesriikide siseveeteedel liikuvate laevade käitajad, agendid või omanikud ning sellistel laevadel transporditavate kaupade vedajad või omanikud saaksid täielikku kasu teenustest, mida võimaldab käesolev direktiiv.

7. Komisjon võtab vastavad meetmed, et kontrollida jõeteabeteenuste koostoimimisvõimet, usaldusväarsust ja ohutust.

Artikkel 5

Tehnilised suunised ja kirjeldused

1. Jõeteabeteenuste toetamiseks ning selleks, et tagada nende teenuste koostalitlusvõime artikli 4 lõike 2 nõuete kohaselt, määratleb komisjon vastavalt lõikele 2 tehnilised suunised kõnealuste teenuste kavandamiseks, rakendamiseks ja tegelikuks kasutamiseks (jõeteabeteenuste suunised) ning tehnilised kirjeldused ennekõike järgmistes valdkondades:

- a) siseveelaevanduses elektrooniliste kaartide kuvamis- ja teabesüsteem (sisevee-ECDIS);
- b) elektrooniline laevadest teatamine;
- c) teated kipritele;
- d) laevade liikumistee kindlakstegemise ja jälgimise süsteemid;
- e) jõeteabeteenuste kasutamiseks vajalike seadmete ühilduvus.

Need suunised ja kirjeldused peavad põhinema II lisas sätestatud tehnilistel põhimõtetel ning arvestama asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide selles valdkonnas tehtud töoga.

2. Komisjon koostab lõikes 1 osutatud tehnilised suunised ja kirjeldused ning vajadusel muudab neid vastavalt artikli 11 lõikes 3 osutatud korrale. Koostamine toimub kooskõlas järgmise ajakavaga:

- a) jöeteabeteenuste suunised hiljemalt 20 juuniks 2006;
 - b) sivevee-ECDISi, elektroonilise laevadest teatamise ja kipritele edastatavate teadete tehnilised kirjeldused hiljemalt 20 oktoobriks 2006;
 - c) laevade liikumistee kindlakstegemise ja jälgimise tehnilised kirjeldused hiljemalt 20 detsembriks 2006.
3. Jöeteabeteenuste suunised ja kirjeldused avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 6

Asukoha määramine satelliitside abil

Täpse asukoha määramist nõudvate jöeteabeteenuste jaoks soovitatakse kasutada satelliitsidel põhinevaid asukoha määramise tehnoloogiaid.

Artikkel 7

Jöeteabeteenuste seadmete tüübikinnitus

1. Kui seda on vaja laevajuhtimise ohutuse huvides ja nõutakse asjakohastes tehnilistes kirjeldustes, antakse jöeteabeteenuste terminali ja võrgu seadmetele ja tarkvararakendustele tüübikinnitus nende kirjeldustele vastavuse kohta enne nende kasutuselevõttu siveveeteedel.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni tüübikinnituse andmise eest vastutavatest siseriiklikest asutustest. Komisjon edastab nimetatud teabe teistele liikmesriikidele.
3. Kõik liikmesriigid tunnustavad teiste liikmesriikide lõikes 2 osutatud siseriiklike asutuste väljastatud tüübikinnitusi.

Artikkel 8

Pädevad asutused

Liikmesriigid määravad jöeteabeteenuste rakenduse ja rahvusvahelise andmeside suhtes pädevad asutused. Nendest asutustest teatatakse komisjonile.

Artikkel 9

Privaatsuse, turvalisuse ja teabe taaskasutamise reeglid

1. Liikmesriigid tagavad, et jöeteabeteenuste toimimiseks vajalikke isikuandmeid töödeldakse vastavalt ühenduse eeskirjadele, mis kaitsevad üksikisikute vabadusi ja põhiõigusi, sealhulgas vastavalt direktiividele 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ.

2. Liikmesriigid rakendavad ning hoiavad jõus turva-meetmed, et kaitsta jöeteabeteenuste sõnumeid ja salvestusi ebasoovitavate sündmuste ja väärarvitamise, sealhulgas loata juurdepääsu, muutmise ja kadumise eest.

3. Kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta ⁽¹⁾.

Artikkel 10

Muutmise kord

I ja II lisa võidakse muuta vastavalt käesoleva direktiivi kohaldamisel saadud kogemustele ning kohandada tehnika arenguga artikli 11 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt.

Artikkel 11

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/672/EMÜ siveveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhitunnistuste vastastikuse tunnustamise kohta ⁽²⁾ artikli 7 kohaselt asutatud komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse kõnealuse otsuse artikli 8 sätteid.
3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse kõnealuse otsuse artikli 8 sätteid.
4. Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.
5. Komisjon konsulteerib korrapäraselt sektori esindajatega.

Artikkel 12

Õigusnormide ülevõtmine

1. Liikmesriigid, kellel on siveveeteid, mis kuuluvad artikli 2 kohaldamisalasse, jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 20 oktoobriks 2007. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 90.

⁽²⁾ EÜT L 373, 31.12.1991, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid võtavad artiklis 4 sätestatud nõuete täitmiseks vajalikud meetmed hiljemalt 30 kuu möödudes artiklis 5 osutatud asjakohaste tehniliste suuniste ning kirjelduste jõustumisest. Kõnealused tehnilised suunised ja kirjeldused jõustuvad järgmisel päeval pärast nende avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. Liikmesriigi taotlusel võib komisjon artikli 11 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt pikendada lõikes 2 ette nähtud tähtaega ühe või mitme artiklis 4 sätestatud nõude rakendamiseks artikli 2 kohaldamisalasse kuuluvate siseveeteede suhtes, kus liiklustihedus on väike või siseveeteede suhtes, mille puhul oleks niisuguse rakendamise kulud saadava kasuga võrreldes ebaproportsionaalsed. Seda tähtaega võib pikendada komisjoni lihtsa otsusega; pikendamist võib korrata. Liikmesriigi taotlusega koos esitatavas põhjenduses peab käsitlema kõnealuse veete liiklustihedust ja majanduslikke tingimusi. Kuni komisjoni otsuseni võib pikendamist taotlenud liikmesriik jätkata tegevust, nagu oleks pikendus antud.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

5. Vajaduse korral abistavad liikmesriigid üksteist käesoleva direktiivi rakendamisel.

6. Komisjon jälgib jõeteabeteenuste loomist ühenduses ning kannab sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule ette hiljemalt 20 oktoobriks 2008.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümndal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 14

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele, kellel on artikli 2 kohaldamisalasse kuuluvaid siseveeteid.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja
C. CLARKE

*I LISA***ANDMETE SUHTES ESITATAVAD MIINIMUMNÕUDED**

Nagu on osutatud artikli 4 lõike 3 punktis a, esitatakse eelkõige järgmised andmed:

- laevatee telg koos kilometraažiga,
- kitsendused laevade või kolonnide pikkuse, laiuse, süvise ja kõrguse suhtes veepinnast,
- piiravate rajatiste, eriti lüüside ja sildade käitusajad,
- sadamate ja ümberlaadimispunktide asukohad,
- navigatsioonis asjakohaste veetasememõõturite võrdlusandmed.

II LISA

JÕETEABETEENUSTE SUUNISTE JA TEHNILISTE KIRJELDUSTE PÕHIMÕTTED**1. Jõeteabeteenuste suunised**

Artiklis 5 osutatud jõeteabeteenuste suunised peavad vastama järgmistele põhimõtetele:

- a) teenuste ja nendega seotud süsteemide kavandamise, rakendamise ja tegeliku kasutamise suhtes kehtestatud tehniliste nõuete näitamine,
- b) jõeteabeteenuste ülesehitus ja organisatsioon, ning
- c) soovitusel laevade osalemiseks jõeteabeteenustes, üksikteenusteks ning jõeteabeteenuste järkjärguliseks arendamiseks.

2. Sisevee-ECDIS

Artikli 5 alusel kehtestatavad elektrooniliste kaartide kuvamis- ja teabesüsteemi (sisevee-ECDIS) tehnilised kirjeldused peavad vastama järgmistele põhimõtetele:

- a) ühitatavus merelaevanduses kasutatava ECDISiga, et hõlbustada siseveelaevade liiklust lehtersuudmete segaliiklusvööndites ning mere-jõeliiklust;
- b) sisevee-ECDISi seadmetele esitatavate miinimumnõuete ning elektrooniliste navigatsioonikaartide miinimumsisu kindlaksmääramine, pidades ennekõike silmas laevajuhtimise ohutuse järgmisi tahke:
 - kasutatavate sisevee-ECDISi seadmete usaldusväärsuse ja kättesaadavuse kõrge tase,
 - sisevee-ECDISi seadmete tugevus, et need peaksid vastu laeva pardal harilikult valitsevatele keskkonnaoludele, ilma et seadmete kvaliteet või usaldusväärsus sellest halveneks,
 - ohutuks laevajuhtimiseks vajalike mitmesuguste geograafiliste objektide (nt faarvaatri piirid, kaldarajatised, majakad) lisamine elektroonilistele navigatsioonikaartidele,
 - elektroonilise kaardi jälgimine kattuva radaripildiga, kui seda kasutatakse laeva tüürimiseks;
- c) faarvaatri sügavusteabe lisamine elektroonilistele navigatsioonikaartidele ning varem kindlaks määratud või tegeliku veetaseme kuvamine;
- d) lisateabe (nt muudelt osalistelt peale pädevate asutuste) lisamine elektroonilistele navigatsioonikaartidele ja kuvamine sisevee-ECDISis, ilma et see mõjutaks ohutuks laevajuhtimiseks vajalikku teavet;
- e) elektrooniliste navigatsioonikaartide kättesaadavus jõeteabeteenuste kasutajatele;
- f) elektrooniliste navigatsioonikaartide jaoks vajalike andmete kättesaadavus kõikidele rakenduste tootjatele, vajaduse korral kuludel põhineva mõistliku tasu eest.

3. Elektrooniline laevadest teatamine

Artikli 5 alusel kehtestatavad elektroonilise laevadest teatamise tehnilised kirjeldused siseveelaevanduses vastavad järgmistele põhimõtetele:

- a) hõlbustatakse liikmesriikide pädevate asutuste, sisevee- ja merelaevanduse osaliste ning siseveelaevandust hõlmava mitmeliigilise transpordi osaliste vahelist elektroonilist andmevahetust;
- b) sides laevalt ametiasutusele, ametiasutust laevale ja ametiasutust ametiasutusele kasutatakse standardset veoteate vormi, et saavutada ühitatavus merelaevandusega;
- c) kasutatakse rahvusvaheliselt tunnustatud koodiloendeid ja klassifikaatoreid, mida võib täiendada vastavalt siseveelaevanduse vajadustele;
- d) kasutatakse Euroopa ühtset laeva identifitseerimisnumbrit.

4. Teated kiptritele

Artikli 5 alusel kehtestatavad kiptritele edastatavate teadete tehnilised kirjeldused, eriti faarvaatriteabe, liiklusteabe ja -korralduse ning reisiplaneerimise teabe puhul, vastavad järgmistele põhimõtetele:

- a) standarditud andmestruktuur, mille puhul kasutatakse ette kindlaks määratud tekstimooduleid ja mis on suures ulatuses kodeeritud, võimaldamaks selle põhisisu automaattõlget teistesse keeltesse ning hõlbustamaks kiptritele edastatavate teadete integreerimist reisikavandussüsteemidesse;
- b) standarditud andmestruktuuri ühitatavus sisevee-ECDISi andmestruktuuriga, et hõlbustada kiptritele edastatavate teadete integreerimist sisevee-ECDISisse.

5. Laevade liikumistee kindlakstegemise ja jälgimise süsteemid

Artikli 5 alusel kehtestatavad laevade liikumistee kindlakstegemise ja jälgimise süsteemide tehnilised kirjeldused vastavad järgmistele põhimõtetele:

- a) süsteemide suhtes esitatavad nõuded ning standardsõnumid ja -menetlused määratakse kindlaks selliselt, et neid saab automatiseerida;
 - b) taktikalise liiklusteabe nõuetele vastavad süsteemid ja strateegilise liiklusteabe nõuetele vastavad süsteemid eristatakse nii asukoha määramise täpsuse kui ka nõutava ajakohastusmäära suhtes;
 - c) kirjeldatakse laevade liikumistee kindlakstegemiseks ja jälgimiseks ettenähtud asjakohaseid tehnilisi süsteeme nagu sisevee-AIS (siseveelaevanduse automaatne identifitseerimissüsteem);
 - d) andmete esitusviisi ühtesobivus merelaevanduse automaatse identifitseerimissüsteemiga.
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2005/45/EÜ,

7. september 2005,

mis käsitleb liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikust tunnustamist ja millega muudetakse direktiivi 2001/25/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

konventsiooniga sätestatud väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelised nõuded.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu rõhutas oma 5. juuni 2003. aasta järeldustes, mis käsitlevad ühenduse laevanduse maine parandamist ja noorte meremehe kutsealale toomist, vajadust edendada meremeeste tööalast liikuvust Euroopa Liidus, pöörates erilist tähelepanu meremeeste kutsetunnistuste tunnustamise korrale, tagades sealjuures täieliku vastavuse Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste konventsiooniga (STCW konventsioon) selle praeguses redaktsioonis.

(2) Meretransport on intensiivselt ja kiiresti arenev ning oma loomult iseäranis rahvusvaheline sektor. Seega on ühenduse meremeeste järjest suurenevat nappust arvestades tööjõu pakkumist ja nõudlust tasakaalus hoida tõhusam ühenduse kui riigi tasandil. Seetõttu on oluline laiendada ühist transpordipoliitikat meretranspordi valdkonnas, et hõlbustada meremeeste liikumist ühenduse piires.

(3) Meremeeste kvalifikatsiooni osas on ühendus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiiviga 2001/25/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta ⁽³⁾ sätestanud merehariduse, väljaõppe ja diplomeerimise miinimumnõuded. Nimetatud direktiiviga inkorporeeritakse ühenduse õigusaktidesse STCW

(4) Direktiivis 2001/25/EÜ on sätestatud, et meremeestel peab olema kutsetunnistus, mille on väljastanud ja kinnitanud liikmesriigi pädev asutus kooskõlas nimetatud direktiiviga ning mis lubab selle seaduslikul omanikul töötada ametikohal ning täita selles ettenähtud vastutustasandiga seotud ülesandeid laeval.

(5) Direktiivi 2001/25/EÜ kohaselt tunnustavad liikmesriigid vastastikku liikmesriikide kodanikest või mittekodanikest meremeeste tunnistusi vastavalt direktiividele 89/48/EMÜ ⁽⁴⁾ ja 92/51/EMÜ ⁽⁵⁾ tööalase koolituse tunnustamise esimese ja teise üldsüsteemi loomise kohta. Kõnealused direktiivid ei näe ette meremeeste formaalset kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide automaatset tunnustamist, kuna meremeeste suhtes võidakse kohaldada kompensatsioonimeetmeid.

(6) Iga liikmesriik peaks tunnustama teise liikmesriigi poolt kooskõlas direktiiviga 2001/25/EÜ välja antud mis tahes tunnistusi või muid formaalset kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente. Seetõttu peaks iga liikmesriik lubama meremehel, kes on saanud oma kutsetunnistuse teises liikmesriigis ning vastab kõnealuse direktiivi nõuetele, alustada või jätkata tööd meremehe kutsealal, milleks ta on kvalifitseeritud, ilma igasuguste muude eeltingimusteta kui need, mis kehtivad selle liikmesriigi enda kodanike suhtes.

(7) Kuna käesoleva direktiivi eesmärk on hõlbustada tunnistuste vastastikust tunnustamist, ei reguleeri see töösaamise tingimusi.

(8) STCW konventsioon määrab kindlaks meremeestele esitatavad keelenõuded. Need nõuded tuleb sisse viia ühenduse õigusaktidesse, et tagada tõhus suhtlemine laevade pardal ning hõlbustada meremeeste vaba liikumist ühenduses.

⁽¹⁾ ELT C 157, 28.6.2005, lk 53.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. veebruari 2005. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 27. juuni 2005. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 136, 18.5.2001, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2005/23/EÜ (ELT L 62, 9.3.2005, lk 14).

⁽⁴⁾ Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiiv 89/48/EMÜ vähemalt kolmeaastase kutseõppe läbimisel antavate kõrgharidusdiplomide tunnustamise üldsüsteemi kohta (EÜT L 19, 24.1.1989, lk 16). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/19/EÜ (EÜT L 206, 31.7.2001, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 18. juuni 1992. aasta direktiiv 92/51/EMÜ direktiivi 89/48/EMÜ täiendava tööalase koolituse tunnustamise teise üldsüsteemi kohta (EÜT L 209, 24.7.1992, lk 25). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2004/108/EÜ (ELT L 32, 5.2.2004, lk 15).

(9) Praegusel hetkel kujutab pettuse teel saadud meremeeste kutsetunnistuste järjest suurenev hulk endast tõsist ohtu meresõiduohutusele ja merekeskkonna kaitsele. Enamasti ei vasta võltsitud kutsetunnistuste omanikud STCW konventsioonis sätestatud diplomeerimise miinimumnõuetele. Need meremehed võivad kergesti mereõnnetustesse sattuda.

(10) Seetõttu tuleks liikmesriikidel võtta ja rakendada erimeetmeid, et tõkestada kutsetunnistustega seotud pettusi ja nende eest karistada, ning samuti jätkata jõupingutusi IMO, et saavutada ranged ja täidetavad kokkulepped selliste pettuste vastu võitlemiseks kogu maailmas. Laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) on selles osas asjakohaseks teabe, kogemuste ja parimate tavade vahetamise kohaks.

(11) Määrusega (EÜ) nr 1406/2002⁽¹⁾ loodi Euroopa Meresõiduohutuse Amet (edaspidi "amet"), et tagada meresõiduohutuse ning laevade põhjustatud merereostuse vältimise kõrge, ühetaoline ja tõhus tase. Üks ametile määratud ülesandeid on abistada komisjoni ülesannete täitmisel, mis on viimasele antud laevapere väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse suhtes kohaldatavate ühenduse õigusaktidega.

(12) Seetõttu peaks amet aitama komisjonil kontrollida, kas liikmesriigid täidavad käesolevas direktiivis ja direktiivis 2001/25/EÜ sätestatud nõudeid.

(13) Liikmesriikide kodanikest või mittekodanikest meremeeste tunnistuste vastastikusel tunnustamisel liikmesriikide poolt ei tuleks enam kohaldada direktiive 89/48/EMÜ ja 92/51/EMÜ, vaid tuleks juhendada käesolevast direktiivist.

(14) Direktiivi 2001/25/EÜ tuleb seega vastavalt muuta.

(15) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikusel tunnustamine, ei ole liikmesriikide tasandil võimalik täielikult saavutada ning see on paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(16) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽²⁾ punkti 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides tabelleid,

kus on võimaluste piires näidatud käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete omavaheline vastavus ning tegema need tabelid üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse meremeeste suhtes, kes on:

- a) liikmesriigi kodanikud;
- b) mittekodanikud, kellel on liikmesriigi poolt väljastatud tunnistus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *meremees* — isik, kes on saanud väljaõppe ja diplomeeritud liikmesriigi poolt vähemalt vastavalt direktiivi 2001/25/EÜ I lisas sätestatud nõuetele;
- b) *tunnistus* — kehtiv dokument direktiivi 2001/25/EÜ artikli 4 tähenduses;
- c) *asjakohane tunnistus* — direktiivi 2001/25/EÜ artikli 1 punktis 27 määratletud tunnistus;
- d) *kinnitusleht* — liikmesriigi pädeva asutuse poolt väljastatud kehtiv dokument vastavalt direktiivi 2001/25/EÜ artikli 5 lõigetele 2 ja 6;
- e) *tunnustamine* — teise liikmesriigi poolt väljastatud tunnistuse või asjakohase tunnistuse aktsepteerimine vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste poolt;
- f) *vastuvõttev liikmesriik* — liikmesriik, kus meremees taotleb tunnistust oma asjakohas(t)ele tunnistus(t)ele või muu(de)le tunnistus(t)ele;
- g) *STCW konventsioon* — 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon praeguses redaktsioonis;
- h) *STCW koodeks* — STCW konventsiooni osalisriikide 1995. aasta konverentsi 2. resolutsiooniga vastuvõetud meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse koodeks praeguses redaktsioonis;
- i) *amet* — määrusega (EÜ) nr 1406/2002 loodud Euroopa Meresõiduohutuse Amet.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 724/2004 (ELT L 129, 29.4.2004, lk 1).

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

Artikkel 3

Tunnistuste tunnustamine

1. Iga liikmesriik tunnustab asjakohaseid tunnistusi või muid tunnistusi, mis on väljastatud teise liikmesriigi poolt kooskõlas direktiivis 2001/25/EÜ sätestatud nõuetega.
2. Asjakohaste tunnistuste tunnustamine piirdub nendes kindlaks määratud ametikohtade, teenistusülesannete ja väljaõppe tasemetega ning neile lisatakse niisugust tunnustamist tõendav kinnitusleht.
3. Liikmesriigid tagavad õiguse esitada kaebus kehtiva tunnistuse kinnitamisest keeldumise või taotlusele vastamata jätmise peale vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja menetlustele.
4. Olenemata lõikest 2, võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kehtestada täiendavaid piiranguid ametikohtade, teenistusülesannete ja väljaõppetasemete osas seoses direktiivi 2001/25/EÜ artiklis 7 osutatud kohalike rannasõitudega, või direktiivi 2001/25/EÜ I lisa reegli VII/1 kohaselt väljastatud alternatiivtunnistuste osas.
5. Vastuvõtva liikmesriik tagab, et meremehed, kes esitavad tunnustuse saamiseks juhtimistasandi teenistusülesandeid täita lubavad tunnistused, tunneksid piisavalt kõnealuse liikmesriigi neid merendusalaõigusi, mis on seotud teenistusülesannetega, mida neil on lubatud täita.

Artikkel 4

Muudatused direktiivi 2001/25/EÜ

Direktiivi 2001/25/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 4

Tunnistus

Tunnistus on mis tahes nimetusega kehtiv dokument, mille on välja andnud või mida on volitanud välja andma liikmesriigi pädev asutus kooskõlas artikliga 5 ja I lisas sätestatud nõuetega.”

2. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 7 a

Pettuste ja muu õigusvastase tegevuse vältimine

1. Liikmesriigid võtavad ja rakendavad asjakohaseid meetmeid, et vältida pettust ja muud õigusvastast tegevust seoses tunnistuste andmise protsessi või nende pädevate asutuste poolt väljastatud ja kinnitatud tunnistustega, ning näevad ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid.

2. Liikmesriigid määravad siseriiklikud asutused, kelle ülesanne on avastada ja võidelda pettuste ning muu õigusvastase tegevusega ning vahetada teavet teiste liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutustega meremeestele tunnistuste andmise kohta.

Liikmesriigid teatavad viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile nimetatud pädevate siseriiklike asutuste andmed.

Liikmesriigid teatavad nimetatud pädevate siseriiklike asutuste andmed viivitamata ka kolmandatele riikidele, kellega nad on sõlminud kokkuleppe vastavalt STCW konventsiooni reegli I/10 punktile 1.2.

3. Vastuvõtva liikmesriigi taotlusel kinnitavad või eitavad teise liikmesriigi pädevad asutused kirjalikult meremeeste tunnistuste, vastavate kinnituste või muude selles teises liikmesriigis väljastatud väljaõpet tõendavate dokumentide ehtsust.”
3. Artikli 18 lõiked 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks alates 20. oktoobrist 2007.
4. Lisatakse järgmised artiklid:

“Artikkel 21 a

Vastavuse korrapärane kontroll

Piiramata asutamislepingu artiklist 226 tulenevaid komisjoni volitusi, kontrollib komisjon, keda abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002 (*) loodud Euroopa Meresõiduohutuse Amet, korrapäraselt ja vähemalt iga viie aasta järel, kas liikmesriigid täidavad käesoleva direktiiviga sätestatud miinimumnõudeid.

Artikkel 21 b

Vastavusaruanne

Hiljemalt 20. oktoobril 2010 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande, mis on koostatud vastavalt artiklile 21 a saadud teabe põhjal. Aruandes analüüsib komisjon käesoleva direktiivi järgimist liikmesriikides ja esitab vajadusel ettepanekuid täiendavate meetmete võtmiseks.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 724/2004 (ELT L 129, 29.4.2004, lk 1).”

5. I lisa I peatükki lisatakse järgmine punkt:

“1 a. Liikmesriigid tagavad, et meremeestel on piisav keeleoskus, nagu on määratletud STCW koodeksi jaotistes A-II/1, A-III/1, A-IV/2 ja A-II/4, et nad oleksid suutelised täitma oma konkreetseid kohustusi vastuvõtva liikmesriigi lipu all sõitval laeval.”

Artikkel 5

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. oktoobriks 2007. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiivi reguleerimisalas nende poolt vastuvõetavate siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 6

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 7. september 2005

Euroopa Parlamendi nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

president

C. CLARKE

(Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaselt vastuvõetud aktid)

NÕUKOGU RAAMOTSUS 2005/667/JSK,

12. juuli 2005,

millega tugevdatakse kriminaalõiguslikku raamistikku laevade põhjustatud merereostuse vastase õiguse jõustamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 31 lõike 1 punkti e ja artikli 34 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu ja komisjoni tegevuskavas, mis käsitleb seda, kuidas kõige paremini rakendada Amsterdami lepingu sätteid vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomiseks, ⁽²⁾ ning 15.—16. oktoobril 1999 Tampere kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldustes, eriti selle punktis 48 kutsutakse üles tegema ettepanekuid õigusaktide vastuvõtmiseks keskkonnavastaste kuritegudega võitlemiseks, eelkõige ühiste karistuste ja võrreldavate protseduuriliste tagatiste kehtestamiseks.

(2) Laevade põhjustatud rahvusvahelise või tõsise hooletuse tõttu tekkinud merereostuse vastu võitlemine on liidu üks prioriteete. 12.—13. detsembril 2002 Kopenhaagenis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järelduste punktides 32 — 34 ning eelkõige naftatankeriga Prestige toimunud õnnetuse järgselt justiits- ja siseküsimuste nõukogu 19. detsembril 2002 tehtud avalduses väljendatakse liidu kindlat soovi võtta vastu kõik meetmed, mida on vaja sellise katastroofi kordumise vältimiseks.

(3) Selleks tuleks ühtlustada liikmesriikide õigusaktid, nagu teatas komisjon oma teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule meresõiduohutuse suurendamise kohta pärast katastroofi tankeriga Prestige.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ja karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest, ⁽³⁾ ning käesoleva raamotsuse, mis täiendab direktiivi 2005/35/EÜ kriminaalasju käsitlevate detailsete eeskirjadega, eesmärk on selline ühtlustamine läbi viia.

(5) Käesolev raamotsus, mis põhineb Euroopa Liidu lepingu artiklil 34, on nõuetekohane dokument, millega pannakse liikmesriikidele kohustus näha ette kriminaalkaristused.

(6) Arvestades rikkumise spetsiifilist olemust, tuleks juriidiliste isikute suhtes kehtestada üldised karistused.

(7) 1982. aasta ÜRO mereõiguse konventsioon, millele on alla kirjutanud kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ning mille üheks konventsiooniosaliseks on Euroopa Ühendus, on koostöö osas eriti oluline.

(8) Liikmesriikide vahel tuleks korraldada parim võimalik koostöö, et tagada teabe kiire edastamine ühest liikmesriigist teise. Tuleks määrata kontaktpunktid ning need määratleda.

(9) Kuna käesoleva raamotsuse eesmärke ei saa liikmesriigid piisavalt ise saavutada ning neid on kahjude, mida asjastomane käitumine põhjustada võib, piiriülese iseloomu tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kooskõlas nimetatud artiklis osutatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev raamotsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(10) Käesolev raamotsus austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 ja mis on kajastatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

(11) Käesoleva raamotsusega ei panda liikmesriikidele, mis piirnevad rahvusvaheliseks meresõiduks kasutatavate väinadega, mille osas kehtib transiidirežiim vastavalt 1982. aasta ÜRO mereõiguse konventsiooni III osa 2. jaole, selget kohustust kehtestada jurisdiktsioon sellistes väinades toime pandud rikkumiste üle. Rikkumiste üle kehtestatakse jurisdiktsioon kooskõlas rahvusvahelise õigusega ja eelkõige 1982. aasta ÜRO mereõiguse konventsiooni artikliga 34.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 13. jaanuari 2004. aasta arvamus (ELT C 92, 16.4.2004, lk 19).

⁽²⁾ EÜT C 19, 23.1.1999, lk 1.

⁽³⁾ Vt käesoleva ELT lk 11.

(12) Liikmesriikide poolt käesoleva raamotsuse rakendamiseks võetud meetmete praktilist kohaldamist peaks kontrollima komisjon, kes peaks viis aastat pärast käesoleva raamotsuse rakendamist esitama nõukogule aruande. See aruanne võib sisaldada asjakohaseid ettepanekuid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA RAAMOTSUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas raamotsuses kohaldatakse direktiivi 2005/35/EÜ artiklis 2 sätestatud mõisteid.

Artikkel 2

Kuriteod

1. Vastavalt käesoleva raamotsuse artikli 4 lõikele 2 võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et rikkumisi direktiivi 2005/35/EÜ artiklite 4 ja 5 mõistes käsitletaks kuritegudena.

2. Lõiget 1 ei kohaldata laevapere liikmete suhtes seoses rikkumistega, mis pannakse toime rahvusvaheliseks meresõiduks kasutatavates väinades, majandusvööndites ja avamerel, kui on täidetud MARPOL 73/78 konventsiooni I lisa 11. reegli punktis b või II lisa 6. reegli punktis b ette nähtud tingimused.

Artikkel 3

Kuriteole kaasaaitamine, sellele kihutamine ja õhutamine

Kõik liikmesriigid võtavad kooskõlas oma siseriikliku õigusega vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 2 osutatud kuriteole kaasaaitamine, sellele kihutamine või õhutamine on karistatav.

Artikkel 4

Karistused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 2 ja 3 osutatud kuritegude eest määratakse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaalkaristused, mis vähemalt tõsiste juhtumite korral näevad ette maksimaalselt vähemalt ühe kuni kolme aasta pikkuse vabadusekaotuse.

2. Vähemtõsiste juhtumite korral, kui toimepandud tegu ei põhjusta vee kvaliteedi halvenemist, võib liikmesriik sätestada lõikes 1 ette nähtud karistustest erinevat liiki karistusi.

3. Lõikes 1 ettenähtud kriminaalkaristustega võivad kaasneda muud karistused või meetmed, eelkõige trahvid, või füüsilisele isikule pandud keeld tegutseda mingil alal, mis nõuab ametlikku luba või heakskiitu, või asutada või juhtida äriühingut või fondi, kui tema süüdimõistmise põhjustanud asjaoludest nähtub selgesti oht, et samasugune kuritegelik tegevus võib korduda.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 2 osutatud tahtlike kuritegude eest karistatakse maksimaalselt vähemalt viie kuni kümne aasta pikkuse vabadusekaotusega, kui kuriteo tulemusena tekitati olulist ja laialdast kahju vee kvaliteedile, looma- või taimeliikidele või nende osadele või põhjustati inimeste surma või tekitati neile tõsiseid vigastusi.

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 2 osutatud tahtlike kuritegude eest karistatakse maksimaalselt vähemalt kahe kuni viie aasta pikkuse vabadusekaotusega, kui:

a) kuriteoga tekitati olulist ja laialdast kahju vee kvaliteedile, looma- ja taimeliikidele või nende osadele või

b) kuritegu pandi toime kuritegeliku ühenduse raames nõukogu 21. detsembri 1998. aasta ühismeetme 98/733/JSK (millega Euroopa Liidu liikmesriikides tunnistatakse kriminaalkuriteoks kuulumine kuritegelikku ühendusse⁽¹⁾) tähenduses, olenemata nimetatud ühismeetmes osutatud karistuse määra.

6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 2 osutatud kuritegude eest, kui need pandi toime tõsise hooletuse tulemusena, karistatakse maksimaalselt vähemalt kahe kuni viie aasta pikkuse vabadusekaotusega, kui kuriteo tulemusena tekitati olulist ja laialdast kahju vee kvaliteedile, looma- või taimeliikidele või nende osadele või põhjustati inimeste surma või tekitati neile tõsiseid vigastusi.

7. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 2 osutatud kuritegude eest, kui need pandi toime tõsise hooletuse tulemusena, karistatakse maksimaalselt vähemalt ühe kuni kolme aasta pikkuse vabadusekaotusega, kui kuriteo tulemusena tekitati olulist ja laialdast kahju vee kvaliteedile, looma- või taimeliikidele või nende osadele.

8. Vabaduskaotuslike karistuste korral kohaldatakse käesolevat artiklit, ilma et see piiraks rahvusvahelise õiguse ning eelkõige 1982. aasta ÜRO mereõiguse konventsiooni artikli 230 kohaldamist.

Artikkel 5

Juriidiliste isikute vastutus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada juriidiliste isikute vastutusele võtmine artiklites 2 ja 3 osutatud kuritegude eest, mille on nende kasuks toime pannud üksinda või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kes on juriidilises isikus juhtival kohal, sest:

a) ta omab volitusi esindada juriidilist isikut või

b) tal on õigus teha juriidilise isiku nimel otsuseid või

c) tal on õigus teha kontrolli selles juriidilises isikus.

⁽¹⁾ EÜT L 351, 29.12.1998, lk 1.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud juhtudele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada juriidiliste isikute võimalik vastutusele võtmine, kui lõikes 1 nimetatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tõttu on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku alluvuses olev isik on juriidilise isiku kasuks pannud toime artiklis 2 osutatud kuriteo.

3. Juriidilise isiku vastutus vastavalt lõigetele 1 ja 2 ei välista kriminaalmenetlust füüsiliste isikute suhtes, kes on olnud artiklites 2 ja 3 osutatud kuritegude täideviijad, nendele kihutajad või kaasaaitajad.

Artikkel 6

Juriidilistele isikutele kohaldatavad karistused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artikli 5 lõike 1 kohaselt vastutusele võetud juriidilise isiku suhtes saab kohaldada tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi. Karistused:

a) sisaldavad kriminaalõiguslikke ja muid trahve, mis vähemalt juhtudel, mil juriidiline isik võetakse vastutusele artiklis 2 osutatud kuritegude eest, on:

i) maksimaalselt vähemalt vahemikus 150 000 — 300 000 EUR;

ii) maksimaalselt vähemalt vahemikus 750 000 — 1 500 000 EUR kõige tõsisematel juhtudel, sealhulgas vähemalt artikli 4 lõigetega 4 ja 5 hõlmatud tahtlikud kuriteod;

b) võivad kõikidel juhtudel sisaldada muid karistusi peale trahvi, nagu:

i) riiklike hüvitiste või riigiabi saamise õigusest ilmajätmine;

ii) äritegevuse ajutine või alaline keeld;

iii) kohtuliku järelevalve alla võtmine;

iv) sundlõpetamine;

v) kohustus võtta vastu erimeetmed juriidilise isiku vastutusele võtmise põhjendanud kuriteo tagajärgede kõrvaldamiseks.

2. Lõike 1 punkti a rakendamiseks, ilma et see piiraks lõike 1 esimese lause kohaldamist, kohaldavad liikmesriigid, kus euro ei ole veel kasutusele võetud, 12. juuli 2005. aasta *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud nende valuuta ja euro vahelist vahetuskurssi.

3. Liikmesriik võib rakendada lõike 1 punkti a, kohaldades süsteemi, mille kohaselt on trahv proportsionaalne juriidilise isiku käibega, kuriteo toimepanekuga saadud või kavandatud rahalise kasuga või mis tahes muu väärtusega, mis näitab juriidilise isiku finantsseisundit, eeldusel et selline süsteem võimaldab määrata maksimumtrahve, mis võrduvad vähemalt lõike 1 punktis a trahvi maksimummääradele kehtestatud miinimumiga.

4. Liikmesriik, kes rakendab raamotsust vastavalt lõikele 3, teatab nõukogu peasekretariaadile ja komisjonile oma sellekohasest kavatsusest.

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et vastavalt artikli 5 lõikele 2 vastutusele võetud juriidilist isikut karistatakse tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste või meetmetega.

Artikkel 7

Jurisdiiktsioon

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklites 2 ja 3 osutatud kuritegude üle sellises ulatuses nagu seda lubab rahvusvaheline õigus, kui kuritegu pandi toime:

a) täielikult või osaliselt tema territooriumil;

b) tema majandusvööndis või sellega võrdväärses vööndis, mis on kehtestatud vastavalt rahvusvahelisele õigusele;

c) tema lipu all sõitva laeva pardal;

d) tema kodaniku poolt, kui kuritegu on kriminaalkorras karistatav kohas, kus see toime pandi, või kui koht, kus see toime pandi, ei kuulu ühegi riigi territoriaalse jurisdiktsiooni alla;

e) juriidilise isiku kasuks, kelle registrijärgne asukoht on tema territooriumil;

f) väljaspool tema territooriumi, kuid on põhjendanud või võib tõenäoliselt põhjustada saastet tema territooriumil või majandusvööndis, ning laev viibib vabatahtlikult nimetatud liikmesriigi sadamas või meres paiknevas terminalis;

g) avamerel ning laev viibib vabatahtlikult nimetatud liikmesriigi sadamas või meres paiknevas terminalis.

2. Iga liikmesriik võib otsustada, et ta ei kohalda või kohaldab ainult erijuhtudel või -asjaoludel jurisdiktsiooni, mis on sätestatud:

a) lõike 1 punktis d;

b) lõike 1 punktis e.

3. Kui liikmesriigid otsustavad kohaldada lõiget 2, teatavad nad sellest nõukogu peasekretariaadile ning viitavad vajaduse korral erijuhtudele või -asjaoludele, mille korral otsust kohaldatakse.

4. Kui kuritegu kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alla, püüavad asjaomased liikmesriigid oma tegevust vastavalt vajadusele kooskõlastada, eelkõige seoses kohtu alla andmise tingimuste ja vastastikuse abi andmise üksikasjaliku korraga.

5. Arvesse tuleb võtta ka järgmisi jurisdiktsiooni määravaid asjaolusid:

a) liikmesriik, mille territooriumil, majandusvööndis või sellega võrdväärses vööndis kuritegu toime pandi;

b) liikmesriik, mille territooriumil, majandusvööndis või sellega võrdväärses vööndis on tunda kuriteo mõjusid;

- c) liikmesriik, mille territooriumil, majandusvööndis või sellega võrdväärses vööndis on läbisõidul laev, millelt kuritegu toime pandi;
- d) liikmesriik, mille kodanik või elanik on kuriteo toimepanija;
- e) liikmesriik, mille territooriumil asub selle juriidilise isiku registreeritud asukoht, kelle nimel kuritegu toime pandi;
- f) liikmesriik, mille lipu all sõidab laev, millelt kuritegu toime pandi.
6. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab territooriumi direktiivi 2005/35/EÜ artikli 3 lõike 1 punktides a ja b osutatud alasid.

Artikkel 8

Teabe edastamine

1. Kui liikmesriiki on teavitatud artikli 2 kohaldamisalasse kuuluva kuriteo toimepanekust või sellise kuriteo toimepaneku ohust, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab otsest reostust, teatab ta sellest kohe teistele liikmesriikidele, kes tõenäoliselt nimetatud kahjustusega kokku puutuvad, ning komisjonile.
2. Kui liikmesriiki on teavitatud artikli 2 kohaldamisalasse kuuluva kuriteo toimepanekust või sellise kuriteo toimepaneku ohust, mis tõenäoliselt kuulub tema jurisdiktsiooni alla, teatab ta sellest kohe teistele liikmesriikidele.
3. Liikmesriigid teatavad viivitamata lipuriigile või muudele asjaomastele riikidele käesoleva raamotsuse, eelkõige artikli 7 alusel võetud meetmetest.

Artikkel 9

Kontaktpunktide määramine

1. Iga liikmesriik määrab olemasolevad kontaktpunktid või loob vajadusel uued kontaktpunktid, eelkõige artiklis 8 osutatud teabevahetuse teostamiseks.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile, milline või millised tema asutused tegutsevad kontaktpunkti või punktideni vastavalt lõikele 1. Komisjon teatab need kontaktpunktid teistele liikmesriikidele.

Artikkel 10

Territoriaalne ulatus

Käesoleval raamotsusel on sama territoriaalne ulatus nagu direktiivil 2005/35/EÜ.

Artikkel 11

Rakendamine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva raamotsuse sätete järgimiseks vajalikud meetmed vastu 12. jaanuariks 2007.
2. Liikmesriigid edastavad 12. jaanuariks 2007 nõukogu peasekretariaadile ja komisjonile nende sätete teksti, millega võetakse siseriiklikku õigusesse üle käesolevast raamotsusest tulenevad kohustused. Selle teabe ja komisjoni kirjaliku aruande põhjal hindab nõukogu hiljemalt 12. jaanuariks 2009, millises ulatuses liikmesriigid käesolevat raamotsust täidavad.
3. 12. jaanuariks 2012 esitab komisjon liikmesriikidelt raamotsuse rakendussätete praktilise kohaldamise kohta saadud teabe põhjal nõukogule aruande ja teeb ettepanekuid, mida ta peab vajalikuks, mille hulka võivad kuuluda ettepanekud selle kohta, et liikmesriigi territoriaalmeres või tema majandusvööndis või sellega võrdväärses vööndis toime pandud kuritegude puhul ei loe liikmesriik teise liikmesriigi lipu all sõitvat laeva välisriigi laevaks 1982. aasta ÜRO mereõiguse konventsiooni artikli 230 mõistes.

Artikkel 12

Jõustumine

Käesolev raamotsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 12. juuli 2005

Nõukogu nimel

eesistuja

G. BROWN

PARANDUSED**Parandusprotokoll Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelisele lepingule lennuettevõtjate poolt reisijate isikuandmete töötlemise ja edastamise kohta Ameerika Ühendriikide Sisejulgeolekuministeeriumi Tolli- ja Piirivalvebüroole**

(Euroopa Liidu Teataja L 183, 20. mai 2004)

Käesolev parandus jõustati diplomaatilise noodiga, mis kirjutati alla 4. augustil 2005 Brüsselis ning mille hoiulevõtja on nõukogu.

Lehekülg 84, viies volitus:

asendatakse: "VÖTTES ARVESSE direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 lõike 6 kohaselt 17. mail 2004 vastu võetud komisjoni otsust C(2004)1799 (edaspidi "otsus"), milles tõdetakse, ..."

järgmisega: "VÖTTES ARVESSE direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 lõike 6 kohaselt 14. mail 2004 vastu võetud komisjoni otsust 2004/535/EÜ (edaspidi "otsus"), milles tõdetakse, ...".
